

หลักการสงครามเศรษฐกิจและการต่อสู้จุดดุลยภาพ

โดย

พันเอก อรรถนพ ลาภชุ่มศรี
รองผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากร
สำนักงานปลัดบัญชาทหาร

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๙
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง หลักการสงครามเศรษฐกิจและการต่อสู้สู่จุดดุลยภาพ

ลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย พันเอก อรรถนพ ลาภขุ่มศรี **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๕๙

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ของสงครามเศรษฐกิจ โดยนำเสนอแนวทางการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจด้วยหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน พบว่า สาเหตุของปัญหาเกิดจากความขัดแย้งทางความคิดและการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้ หรือทำสงคราม โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการรวบรวมทฤษฎี ตัวแบบทางด้านเศรษฐศาสตร์ของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ที่สามารถนำมาต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้ ผลจากการศึกษาพบว่าสามารถนำหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นปัจจัย และเครื่องมือเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านสงครามเศรษฐกิจ อีกประการหนึ่งก็เป็นการนำเอาทฤษฎีเกมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการนำสงครามเศรษฐกิจที่เผชิญอยู่ นำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการรักษาระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพของประเทศให้มากที่สุด และเพื่อเป็นการวางรากฐานทางเศรษฐกิจในอนาคต โดยมีข้อเสนอแนะแนวทาง ดังนี้ ๑) รัฐควรกำหนด หรือวางแนวทาง มาตรการต่างๆ ในการจัดการเรื่องเศรษฐกิจให้ชัดเจน เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในภาวะที่มีการแข่งขันการลงทุนและต้องเผชิญกับคู่แข่งต่างประเทศ ที่รอทำสงครามทางเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา ๒) รัฐควรวางแผนรับมือกับการทำสงครามเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศมหาอำนาจด้วยกันในปัจจุบัน เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาย่อมได้รับผลกระทบจากการทำสงครามของประเทศมหาอำนาจ เพราะสงครามที่โลกต้องเผชิญครั้งใหม่จะเป็นสงครามเศรษฐกิจมากกว่าจะเป็นสงครามนิวเคลียร์ และแน่นอนที่สุดอาวุธทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลมากที่สุดก็คือ เงินดอลลาร์ที่เป็นสกุลหลักในทุนสำรองระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ ทั่วโลก

คำนำ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ของสงครามเศรษฐกิจ โดยนำเสนอแนวทางการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจด้วยหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ ทางผู้วิจัยคาดหวังว่าการนำหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านสงครามเศรษฐกิจ อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการรักษาระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพของประเทศให้มากที่สุด และเพื่อเป็นการวางรากฐานทางเศรษฐกิจในอนาคต

ผลสำเร็จของการวิจัยในครั้งนี้ต้องขอขอบคุณคณาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำแนวทางในการจัดทำเอกสารวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และถ้าหากงานวิจัยมีเนื้อหาล่วงเกินผู้ใด หรือ มีข้อบกพร่อง กระผมขออน้อมรับความผิดพลาดไว้ ทั้งนี้ได้มีเจตนาที่จะล่วงเกิน หรือ มีอคติแต่ประการใด พร้อมขออภัยมา ณ โอกาสนี้

พันเอก

(อรรถนพ ลาภชุ่มศรี)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	๖
ทฤษฎีสงครามเศรษฐกิจ	๖
ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	๗
ทฤษฎีความเจริญเติบโตของสำนักนีโอคลาสสิก	๘
ทฤษฎีความเจริญเติบโตของเคนส์	๙
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ด้านอุปสงค์ และอุปทาน	๑๐
ทฤษฎีหลักการสงคราม	๑๕
ทฤษฎีเกมส์	๑๗
ทฤษฎีภาวะดุลยภาพ	๑๘
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๙
บทที่ ๓ แบบจำลองสงครามเศรษฐกิจ	๒๗
นิยามสงครามเศรษฐกิจ	๒๗
แบบจำลองสงครามเศรษฐกิจประเทศต่างๆ	๒๘
การฟื้นเศรษฐกิจจากภาวะสงครามเศรษฐกิจ	๓๒
สรุป	๔๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔	วิธีการต่อสู้สงครามเศรษฐกิจ
	วิธีการต่อสู้สงครามเศรษฐกิจแบบต่างๆ
	ประเภทและองค์กรของสงครามทางเศรษฐกิจ
	ประมาณการจากสถานการณ์ความเป็นผู้นำและการฝึกอบรมระบบ
บทที่ ๕	สรุปและข้อเสนอแนะ
	สรุป
	ข้อเสนอแนะ
บรรณานุกรม	๗๓
ประวัติย่อผู้วิจัย	๗๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔ - ๑ การจัดทำงบประมาณขาดดุล	๕๒

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒-๑	การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์และอุปทาน	๑๑
๓-๑	ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทาน	๓๕
๔-๑	ความสัมพันธ์ของการผลิตสินค้าและบริการ	๕๐
๔-๒	นโยบาย Demand Side Policy	๕๑
๔-๓	STAGFLATION	๕๓
๔-๔	Demand Pool Inflation	๕๔
๔-๕	ความสัมพันธ์ของเงินเฟ้อ	๕๗
๔-๖	ภาวะ STAGFLATIONS	๕๗
๔-๗	Supply Side Policy	๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว จากเดิมเป็นการต่อสู้กันในยุคสงครามเย็นระหว่างประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์และประเทศในโลกประชาธิปไตย จากการเผชิญหน้ากันเนื่องจากความแตกต่างทางด้านอุดมการณ์การเมือง การปกครอง มาเป็นการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า ประเทศต่างๆ ในโลกนี้จะปราศจากสงครามไปโดยสิ้นเชิง ยังมีโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดสงครามขึ้นอีก トラบิตที่ยังมีความขัดแย้งซึ่งเกิดจากกรณีปัญหาข้อพิพาทต่างๆ ทั้งทางด้าน การเมือง เขตแดน เขตการค้าระหว่างประเทศ เขตเศรษฐกิจจำเพาะที่ยังเหลื่อมล้ำกันอยู่ รวมไปถึงการขัดแย้งหรือการแย่งชิงในเรื่องของผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้นเมื่อความขัดแย้งในเรื่องต่างๆ ทวีความรุนแรงขึ้น หรือการแย่งชิงผลประโยชน์ที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากทรัพยากรของประเทศต่างๆ เริ่มลดน้อยถอยลงจนกระทั่งถึงขั้นเกิดเป็นสงครามในรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่าสงครามสมัยใหม่ที่นำเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น จีน สิงคโปร์ มาเลเซีย อเมริกา และประเทศตะวันออกกลาง เป็นต้น

ปัญหาความขัดแย้งและสงครามเป็นเหมือนกฎของธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ ทั้งขัดแย้งทางความคิดและการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้หรือทำสงครามทำลายล้างกัน ธรรมชาติของความขัดแย้งดำรงอยู่คู่กันมาโดยตลอดและธรรมชาติก็ได้สร้างให้มนุษย์มีความแตกต่าง สร้างให้มนุษย์มีความต้องการที่ไม่เหมือนกันมีความปรารถนาในชีวิตที่ไม่เหมือนกัน และทุกคนต่างก็ต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง มนุษย์นั้นมีความต้องการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทางกายภาพ หรือทางสังคมที่มีจำกัด ความขัดแย้งจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ความขัดแย้งในสังคมมีตั้งแต่ระดับครอบครัว หน่วยงาน ระดับประเทศไปจนถึงระดับระหว่างประเทศ เหตุผลที่ต้องขัดแย้งก็เพราะเป็นธรรมชาติ (Nature) ของมนุษย์และสังคมนั่นเอง

ในช่วงยุคอดีตที่ผ่านมาของมนุษย์ ความขัดแย้งและสงครามไม่ได้ต่อสู้กันเฉพาะทหารและกองกำลังติดอาวุธเท่านั้น แต่ยังมีอาวุธที่ถูกสร้างขึ้นโดยนักต่อสู้อีกประเภทหนึ่งซึ่งเป็นการต่อสู้กันทางเศรษฐกิจ แต่ในปัจจุบันนี้ยังได้มีการเสนอแนวคิด ทฤษฎีหลากหลายแตกต่างกันออกไป รวมทั้งยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ผลต่างๆ ของการต่อสู้ของสงครามทางเศรษฐกิจ ว่ามีผลอย่างไรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

แต่จากประวัติศาสตร์ในอดีตของมนุษยชาติ ก็เห็นได้ชัดว่าผลของการทำสงครามทั้งสงครามอาวุธและสงครามเศรษฐกิจนำไปสู่การสร้าง ความเสียหายอย่างมากให้กับสังคม สงครามที่มีการใช้อาวุธและกำลังทหารส่วนใหญ่จะนำไปสู่การนองเลือด ในขณะที่สงครามเศรษฐกิจจะนำไปสู่ความเสียหายอย่างหนักโดยไม่ต้องมีการนองเลือด ซึ่งความจริงแล้ว การสงครามทั้งสองอย่างนี้ก็นำไปสู่ความสูญเสียและเสียหายอย่างหนักจากผลจากการทำสงครามนั่นเอง

สงครามเศรษฐกิจไม่ต่างอะไรกับสงครามรบราฆ่าฟัน บทสรุป สุดท้ายคล้ายคลึงกัน เพราะสงครามเอาชีวิตสุดท้ายจบที่ความตาย ส่วนสงคราม เศรษฐกิจสุดท้าย คือ ได้รับความทุกข์ทรมาน ยากจน หมดหวัง หมดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เหมือนตายทั้งเป็น ต้องตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจของผู้ได้เปรียบทาง เศรษฐกิจ ภัยเศรษฐกิจอันใหญ่หลวงที่กำลังคืบคลานเข้ามาครอบงำวิถีการดำเนินชีวิตของเราทุกวัน ในอนาคตจะเป็นอย่างไร ใครจะมีความสามารถในการสร้างหลักประกันในชีวิตและทรัพย์สินของลูกหลานที่จะเติบโตใน วันข้างหน้า ถ้ามองในมุมนี้ทำให้คนเรายุคปัจจุบันต้องหันมาทบทวนการต่อสู้กับภัย ทางเศรษฐกิจที่ประเทศที่มีกำลังมากหรือมีศักยภาพสูงเป็นฝ่ายกำหนดกติกาในกระแสโลก (ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล)

จากแนวคิดดังกล่าว หลักการการสู้รบทางการทหาร จึงมีความจำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการต่อสู้ทางด้านเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากมีการนำหลักการทางการทหาร เช่น หลักพิชัยสงครามซุนวู ๓๖ กลยุทธ์แห่งชัยชนะ เป็นต้น ได้ถูกนำมาเรียบเรียงและประยุกต์ใช้ในการต่อสู้ทางการค้า หรือธุรกิจ ไม่เว้นแม้แต่ในตลาดทุน หลักการสู้รบทางการทหารย่อมมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อใช้ในการแก้สถานการณ์ความขัดแย้งหรือภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ใช้ไปเพื่อเพิ่มความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามได้อย่างต่อเนื่องโดยตรง ซึ่งสามารถที่จะประยุกต์ใช้ในการต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกัน ในทางอ้อมความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหลายอย่างก็เริ่มต้นมาจาก การส่งผ่านจากเทคโนโลยีทางการทหารสู่ภาคเอกชน ตัวอย่างเช่น การโทรคมนาคม การสื่อสาร เป็นต้น นอกจากนี้ ในด้านของประโยชน์ทางอ้อมที่ได้ใช้ไป ก็คือ การเข้าไปช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ ทั้งภัยพิบัติ น้ำท่วม ติ๊กถล่ม หรืออื่นๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ถึงปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจรวมทั้งนำเสนอหลักการตัวแบบ และแนวทางของสงครามเศรษฐกิจ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ด้วยหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน

๒. เพื่อนำเสนอแนวทางการการใช้หลักการสงครามเศรษฐกิจในการรักษาระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพของประเทศให้มากที่สุด รวมทั้งการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเกมส์ต่อสู้สงครามเศรษฐกิจเพื่อนำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช

ขอบเขตของการวิจัย

๑. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยและกระบวนการของความของสงครามเศรษฐกิจพร้อมทั้งนำเสนอวิธีการในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจด้วยแนวทางเศรษฐศาสตร์และหลักการสงคราม

๒. **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๒ เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการรวบรวมทฤษฎี ตัวแบบทางด้านเศรษฐศาสตร์ของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดแยก และนำเสนอแนวคิดใหม่ที่สามารถนำมาต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้ ซึ่งรวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงบประมาณ และจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ของสงครามเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อนำเสนอแนวคิดทฤษฎี และตัวแบบในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. เพื่อให้ได้รับทราบถึงยุทธศาสตร์ของปัจจัยต่างๆ ของสงครามเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการต่อสู้กับภัยคุกคามด้านสงครามเศรษฐกิจทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ด้วยหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน

๒. เพื่อให้ได้รับทราบแนวทางการใช้หลักการสงครามเศรษฐกิจเป็นส่วนประกอบการจัดทำแนวทางในการกำหนดนโยบาย ตลอดจนมาตรการในการปรับปรุง การจัดสรรทรัพยากรให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งช่วยในการรักษาระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพของประเทศให้มากที่สุด รวมทั้งการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเกมส์ต่อสู้สงครามเศรษฐกิจเพื่อนำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช

คำจำกัดความ

สงคราม ทางเศรษฐกิจ (Economic Warfare -- EcoWar)

หมายถึง ความพยายามที่จะดำเนินการต่างๆ ด้านการรุกรานทางเศรษฐกิจ การเจาะ แทรกซึม บังคับ ชูเชื้อ โจมตี แคมเปญ บุก การแสวงหาผลประโยชน์และอื่น ๆ อีกมากมาย เพื่อให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การใช้จ่ายด้านการบริโภค (Consumption -- C)

หมายถึง เป็นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคหลักซึ่งจะประกอบไปด้วยงบกำลังพลหรืองบบุคคลากร และงบดำเนินงาน

การใช้จ่ายด้านการลงทุน (Investment -- I)

หมายถึง งบลงทุนของการใช้จ่าย เป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างรวมถึงการใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคาร ถนน ที่กำหนดไว้ในรายการงบลงทุน

การบริโภคสุทธิ (Consumption -- C)

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริโภคโดยรวมของประชาชนทั้งประเทศ

การใช้จ่ายสวัสดิการสังคม (Social Welfare -- SW)

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรมและให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ ในที่นี้ประกอบด้วยข้อมูล การศึกษา (Education) การสุขภาพ และงานด้านสังคม (Health and Social work) การชุมชน (Other Community) การบริการบุคคล และสังคม (Social and Personal Service Activities) คริวเรือน และการจ้างงาน (Private Households with Employed Persons) ของประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ**(Gross Domestic Product – GDP หรือ Y)**

หมายถึง การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยมูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ถูกผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยไม่คำนึงว่าผลผลิตนั้นจะผลิตขึ้นมาด้วยทรัพยากรของชาติใด ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงมาตรฐานการครองชีพของประชากรในประเทศนั้นๆ

การบริโภคสุทธิที่แท้จริง (Real Consumption -- CR)

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริโภคโดยรวมของประชาชนทั้งประเทศที่แท้จริง

การใช้จ่ายสวัสดิการสังคมที่แท้จริง (Real Social Welfare - SWR)

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับระบบการจัดบริการทางสังคมที่แท้จริง
 ผลิตภัณ์มวลรวมภายในประเทศหรือ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่แท้จริง
 (Real Gross Domestic Product – GDP หรือ YR)

หมายถึง การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง
 ซึ่งประกอบไปด้วยมูลค่าตลาดที่แท้จริง ของสินค้าและ
 บริการขั้นสุดท้ายที่ถูกผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งๆ
 โดยไม่คำนึงว่าผลผลิตนั้นจะผลิตขึ้นมาด้วยทรัพยากร
 ของชาติใด

แรงงาน (Labor -- L)

หมายถึง การใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตด้านการกำลังแรงงาน
 เพื่อทำการผลิตสินค้าและบริการ รวมถึง ความสามารถ
 ทั้งกำลังกายและกำลังความคิด ตลอดจนความรู้ความ
 ชำนาญของมนุษย์ ที่ใช้ไปในการผลิตสินค้าและบริการ

ทุนที่แท้จริง (Real Capital -- KR)

หมายถึง เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และสถานที่ที่ใช้ในการ
 ผลิต รวมถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นสำหรับใช้ร่วมกับปัจจัย
 การผลิตอื่นๆ เพื่อการผลิตสินค้าและบริการ ได้แก่ สิ่ง
 ก่อสร้าง เช่น โรงงาน ถนน สะพาน ทางรถไฟ เครื่องจักร
 เครื่องมือ เช่น เครื่องจักรในโรงงาน เครื่องสูบน้ำ รถ
 แทรกเตอร์ รถบรรทุก รถไถ

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาความขัดแย้ง และสงครามเป็นเหมือนกฎของธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ ทั้งขัดแย้งทางความคิดและการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้หรือทำสงครามทำลายล้างกัน ธรรมชาติของความขัดแย้งดำรงอยู่คู่กันมาโดยตลอดและธรรมชาติก็ได้สร้างให้มนุษย์มีความแตกต่าง สร้างให้มนุษย์มีความต้องการที่ไม่เหมือนกันมีความปรารถนาในชีวิตที่ไม่เหมือนกัน และทุกคนต่างก็ต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกรอบของทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักการทางด้านการทหาร มาเรียบเรียงและประยุกต์ใช้ในการต่อสู้ทางการค้า หรือธุรกิจ ไม่ว่าจะในแต่ในตลาดทุน หลักการสู้รบทางการทหารย่อมมีประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อใช้ในการแก้สถานการณ์ความขัดแย้งหรือภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ทฤษฎีสงครามเศรษฐกิจ
๒. ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
๓. ทฤษฎีความเจริญเติบโตของสำนักนีโอคลาสสิก
๔. ทฤษฎีความเจริญเติบโตของเคนส์
๕. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ด้านอุปสงค์ และอุปทาน
๖. ทฤษฎีหลักการสงคราม
๗. ทฤษฎีเกมส์
๘. ทฤษฎีภาวะดุลยภาพ
๙. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีสงครามเศรษฐกิจ

The Oxford English dictionary ได้นิยามว่า สงครามเศรษฐกิจ คือ กลยุทธ์ทางเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานการใช้มาตรการในการปฏิบัติการทางทหาร ที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อเศรษฐกิจของรัฐอื่น เช่น การปิดล้อม การยึดพื้นที่ สงครามเศรษฐกิจ ยังสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางเศรษฐกิจที่เป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการแบบเปิดเผยและแบบลับ ออกมาในระหว่างหรือก่อนเกิดสงคราม

สงครามเศรษฐกิจ มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้ายึดหรือควบคุมการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อให้ทหารและหน่วยข่าวกรองสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ หรือกีดกันกองกำลังของ ศัตรู ออกจากทรัพยากรเหล่านั้น เพื่อให้ไม่สามารถปฏิบัติการได้อย่างแน่นอน แนวคิดการทำสงครามเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่มักจะถูกนำมาใช้กับความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เป็นรัฐ

(Nation States : USA , UK , RUS , France , China) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาของสงครามรวม ไม่เพียงแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังติดอาวุธของประเทศศัตรู แต่ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องการค้าระหว่างประเทศเศรษฐกิจทั้งหมดของประเทศที่มีต่อความพยายามทำสงคราม ในสถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อเศรษฐกิจและความสามารถในการสู้รบของศัตรู

นโยบายและมาตรการในการทำสงครามเศรษฐกิจ อาจรวมถึง การปิดล้อม การขึ้นบัญชีดำ Preclusive Purchasing รางวัล และการเข้ายึดหรือควบคุมทรัพย์สินของศัตรู หรือ Supply line

President Franklin D. Roosevelt อธิบายว่า สงครามเศรษฐกิจ คือ ชุดของภาระผูกพันที่ดำเนินการโดยรัฐสมัยใหม่ในการระดมเศรษฐกิจของประเทศในการทำสงคราม Philippe Le Billon อธิบายถึงสงครามเศรษฐกิจ ว่าเป็น "ระบบการผลิต, การระดมและจัดสรรทรัพยากรที่จะรักษาความรุนแรง" มาตรการบางอย่างที่นำมา รวมถึงการเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีเช่นเดียวกับการเปิดตัวของโปรแกรมการจัดสรรทรัพยากร จำเป็นต้องพูดว่า ทุกประเทศมีแนวทางที่แตกต่างกันในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของตนเอง หลายรัฐได้เพิ่มระดับการวางแผนเศรษฐกิจของพวกเขาในช่วงสงคราม ในหลายกรณีนี้จะขยายไปสู่การปันส่วนและ ในบางกรณีการเกณฑ์ทหารสำหรับการปกป้องพลเรือน เช่น กองทัพ ที่ดิน ผู้หญิง และเด็ก Bevin ในสหราชอาณาจักร ช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง President Franklin D. Roosevelt บอกว่าถ้าฝ่ายอักษะชนะแล้ว "โลกของเราจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร ภายใต้อำนาจทางทหาร บนพื้นฐานของสงครามเศรษฐกิจ" ในช่วงสถานการณ์สงครามรวม เป้าหมายที่สำคัญมักจะมองเห็นโดย นักรบ (ผู้ทำการรบ) The Union blockade, Union General William T. Sherman's March to the Sea ช่วงสงครามกลางเมืองในอเมริกา และกลยุทธ์ ในการทิ้งระเบิดบริเวณเขตเมืองและเขตโรงงานอุตสาหกรรมของศัตรู ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างทั้งหมดของสงครามรวม

ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดของกลุ่มคลาสสิก (Classical Economic Growth) ประกอบด้วยนักเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญ คือ อדם สมิท, เดวิด ริคาร์โด, จอห์น สจ๊วต มิล แนวคิดนี้กล่าวถึง รายได้ส่วนที่เกินกว่ารายได้เพื่อการยังชีพขั้นต่ำ (Minimum Level of Subsistence) จะสามารถนำไปลงทุนเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นไปพร้อมๆ กับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ในที่สุดระบบเศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะหยุดนิ่ง

แนวคิดต่อมาเป็นแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สมัยหลังเคนส์ (Post - Keynesian Economic Growth) เคนส์ ได้เน้นความสำคัญของอุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ที่ต้องสัมพันธ์กับอุปทานรวม (Aggregate Supply) ทำให้เกิดภาวะดุลยภาพทั่วไปและเศรษฐกิจจะพัฒนาต่อไปได้อย่างราบรื่น ก็ต้องพยายามเพิ่มการลงทุนให้เท่ากับการออมที่เพิ่มขึ้นด้วยต่อมาในสมัยหลังเคนส์ (Post - Keynesian Economic Growth) แนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในยุคนี้กล่าวถึง ทฤษฎีการพัฒนาที่สำคัญ คือ โมเดลความเจริญเติบโตของ ฮาร์รอด โดมาร์ (Harrod - Domar Growth Model) โดยปริมาณผลผลิตและทุนเพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ประเทศจะหลุดพ้นจากวัฏจักรความยากจนได้ โดยตั้งอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคหลายๆ แห่งพร้อมๆ กัน สินค้าที่ประชาชนต้องการซื้อบริโภคกันอย่างแพร่หลาย ทำให้การขยายการลงทุน

เพื่อการจ้างงาน การเพิ่มรายได้ของประชาชนในการใช้จ่าย เศรษฐกิจจะขยายตัวอย่างรวดเร็วจนหลุดพ้น วัฏจักรความยากจน เรียกว่า ทฤษฎีความเจริญเติบโตแบบสมดุล (Balanced Growth Theory) ซึ่งจะแตกต่างจาก ทฤษฎีความเจริญเติบโตแบบไม่สมดุล (Unbalanced Growth Theory) ทฤษฎีนี้เสนอโดย เฮิร์ชแมน (Hirschman) เหมาะสมกับประเทศกำลังพัฒนาซึ่งขาดแคลนเงินทุนที่สร้างอุตสาหกรรมทุกชนิดขึ้นพร้อมๆ กันทุกหนทุกแห่งได้ โดยเปลี่ยนมาสร้างศูนย์รวมของความเจริญขึ้นแทน แล้วให้ความเจริญขยายตัวออกไป ในที่สุดทุกส่วนของประเทศก็จะเจริญขึ้นตาม

ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิก โดยจะใช้ผลผลิตรวม (Total Output) ของระบบเศรษฐกิจเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงระดับการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้นในฟังก์ชันการผลิตจึงเป็นฟังก์ชันที่สำคัญ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตรวมของระบบเศรษฐกิจในระยะเวลาหนึ่งกับปริมาณของปัจจัยการผลิตต่างๆ (Factor of Production) ที่จะมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตเหล่านั้น นอกจากนี้การสะสมทุนและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วย

ทฤษฎีความเจริญเติบโตของสำนักนีโอคลาสสิก (Neoclassical growth theory)

นักเศรษฐศาสตร์กลุ่มนีโอคลาสสิก (Solow, ๑๙๕๖) จะมุ่งให้ความสนใจกับทางด้านอุปทานเป็นด้านหลัก โดยเห็นว่าความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จะเกิดขึ้นได้นั้นขึ้นอยู่กับอัตราการออมหรือการสะสมทุนที่เพิ่มขึ้นในส่วนของผู้บริโภคที่มีต่อการสร้างความเจริญเติบโต นักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิกยังคงเห็นด้วยกับนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกว่า กฎผลได้ลดน้อยถอยลง (Law of Diminishing Return) จะเป็นข้อจำกัดที่สำคัญของการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราการเพิ่มของประชากรก็เป็นสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่มีผลทางลบต่อการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิก จะมาจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นกระบวนการพัฒนา ดังต่อไปนี้

๑. ฟังก์ชันการผลิต

กำหนดให้ผลผลิตรวมหรือรายได้ประชาชาติ (Y) เป็นฟังก์ชันของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ๒ ชนิด คือ ทุน (K) และแรงงาน (L)

$$Y = f(K, L) \quad \dots(๑)$$

๒. การออมเป็นสัดส่วนของรายได้ประชาชาติ

การออมทั้งหมด (S) ในระบบเศรษฐกิจ ถือว่าถูกกำหนดมาจากรายได้ประชาชาติ (Y) โดยการออมจะเป็นสัดส่วนของรายได้ประชาชาติ ดังนี้

$$S = s(Y) \quad \dots(๒)$$

โดย s หมายถึง แนวโน้มส่วนเพิ่มของการออม (Marginal Propensity to Save - - MPS)

๓. การลงทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดเท่ากับการเปลี่ยนแปลงจำนวนทุน

ในแบบจำลองของสำนักนีโอคลาสสิกมีข้อสมมติว่า ไม่มีค่าเสื่อมในการใช้ทุน การลงทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด จึงจะทำให้จำนวนทุนของระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปเท่ากับการลงทุนที่เกิดขึ้นตามความสัมพันธ์

$$I = \Delta K \dots(๓)$$

๔. การออมเท่ากับการลงทุนที่ภาวะดุลยภาพ

สำนักนีโอคลาสสิก สมมติให้ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบปิดที่ดุลยภาพ ดังนี้

$$S = I \dots(๔)$$

๕. ผลผลิตหรือรายได้แบ่งเป็นส่วนของการบริโภคและการลงทุน

การที่ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบปิด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒ หน่วย คือ หน่วยครัวเรือนและหน่วยธุรกิจ ทำให้รายได้ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการบริโภค และค่าใช้จ่ายในการลงทุน ดังนี้

$$Y = C + I \dots(๕)$$

หรือเขียนเป็นสมการแสดงรายได้ต่อบุคคล เป็น

$$Y/L = C/L + I/L \dots(๖)$$

กำหนดให้ $y = Y/L$

$$\text{ดังนั้น } y = f(k) = C/L + I/L \dots(๗)$$

เมื่อ $I/L = \Delta K/L$ จะได้ว่า

เพื่อการหาสมการแสดงอัตราการเจริญเติบโตของสัดส่วนทุนต่อแรงงาน ($\Delta k / k : k^*$) จะใช้ความสัมพันธ์

$$k^* = \Delta k / k = K^* - L^* = \Delta K / K - \Delta L / L \dots(๘)$$

และถ้ากำหนดให้แรงงานเพิ่มขึ้นในอัตราคงที่ (constant rate-n) สามารถเขียนสมการ (๘) ใหม่เป็น

$$k^* = \Delta K / K - n \dots(๙)$$

ทฤษฎีความเจริญเติบโตของเคนส์

ทฤษฎีของเคนส์ (Keynes, John Maynard, ๑๙๓๖) ได้อธิบายถึง ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดผลผลิตของชาติและการจ้างงานในรูปของ “อุปสงค์มวลรวม” (Aggregate Demand) ว่าจะจะเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจเพิ่มการผลิตให้ถึงระดับผลผลิตเต็มศักยภาพ (potential output) หรือผลผลิตที่ระดับการจ้างงานเต็มที่ ได้ โดยได้เสนอรูปแบบของอุปสงค์มวลรวม ในลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบปิด (closed economy) ซึ่งจะเท่ากับอุปทานมวลรวม (Aggregate Supply) ซึ่งก็คือ ส่วนของมูลค่าของผลผลิตที่ประเทศผลิตได้ หรือรายได้ประชาชาติ หรือ GDP นั่นเอง Aggregate Supply แทนด้วย Y อุปสงค์มวลรวม (Aggregate Demand) จะประกอบด้วย

๑. อุปสงค์รวมที่มีต่อสินค้าและบริการต่างๆ ของผู้บริโภคที่เป็นเอกชน (C)

๒. อุปสงค์รวมที่มีต่อการลงทุนของธุรกิจเอกชน (I)
๓. อุปสงค์รวมในด้านการบริโภค และการลงทุนของรัฐบาล (G)
๔. อุปสงค์รวมในส่วนของ การบริโภค และการลงทุนจากต่างประเทศ

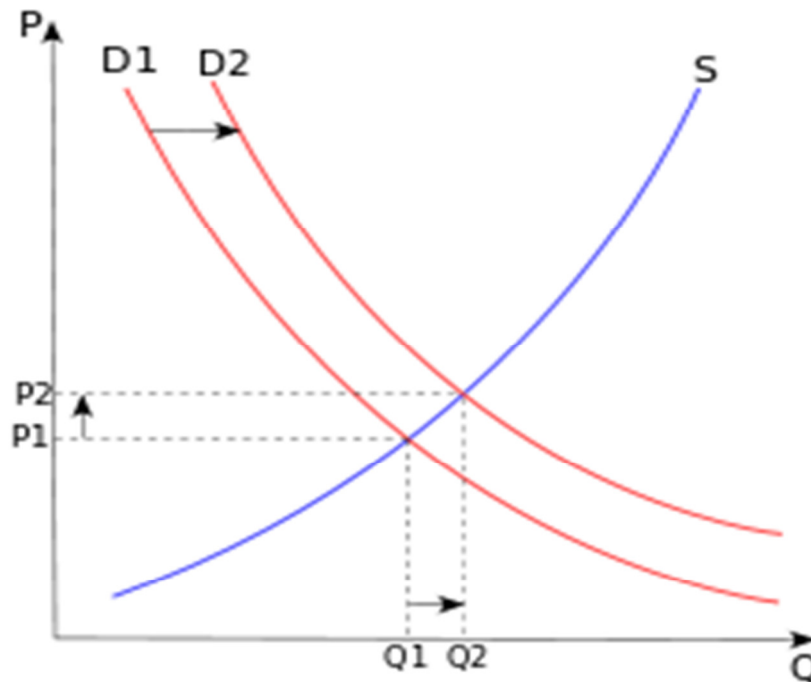
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ด้านอุปสงค์ และอุปทาน

ในทางเศรษฐศาสตร์ อุปสงค์และอุปทาน (อังกฤษ: Demand and Supply) เป็นแบบจำลองพื้นฐานที่อธิบายความสัมพันธ์ของผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าในตลาดที่มีการแข่งขัน โดยถือว่าอุปสงค์และอุปทาน เป็นตัวแปรที่กำหนดปริมาณและราคาของสินค้าแต่ละชนิดในตลาด โดยทั่วไปอุปสงค์ (demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าและบริการ ในขณะที่อุปทาน (supply) หมายถึง ความต้องการขายสินค้าและบริการ

กฎอุปสงค์ (Law of Demand) และกฎอุปทาน (Law of Supply) เป็นหลักการที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณความต้องการซื้อหรือขาย โดยกฎอุปสงค์ระบุว่า ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า หรือเรียกว่าปริมาณอุปสงค์ (quantity demanded) มีความสัมพันธ์ในทางลบกับราคา เมื่อปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลนั้นคงที่ กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะต้องการซื้อสินค้านั้นน้อยลง กฎอุปทานระบุว่า ปริมาณสินค้าที่ต้องการขาย หรือปริมาณอุปทาน (quantity supplied) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับราคา เมื่อปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลนั้นคงที่ กล่าวคือเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ผู้ขายมีแนวโน้มที่จะต้องการขายสินค้ามากขึ้น

กฎอุปสงค์และอุปทาน มักนำเสนอออกมาในรูปแบบของแผนภูมิเส้น โดยให้แกนตั้งเป็นราคา และแกนนอนเป็นปริมาณสินค้า เส้นอุปสงค์มักเขียนออกมาเป็นเส้นลาดลง และเส้นอุปทานเป็นเส้นชันขึ้น แม้ว่าโดยทั่วไปเส้นกราฟอุปทานจะมีลักษณะชันขึ้น อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่เส้นกราฟอุปทานที่ว่ากันว่าแบบสมมติฐาน ตัวอย่างของข้อยกเว้นนี้ได้แก่ เส้นกราฟอุปทานของแรงงานที่มีลักษณะของการโน้มกลับ กล่าวคือ เมื่ออัตราค่าแรงเพิ่มขึ้น คนงานคนหนึ่งก็พร้อมจะทำงานเป็นจำนวนชั่วโมงที่มากขึ้น แต่เมื่ออัตราค่าแรงขึ้นถึงจุดที่สูงมากๆ คนงานอาจพบกับเลือกทำงานน้อยลง และใช้เวลาว่างมากขึ้น[๔] การวกกลับของเส้นกราฟอุปทานยังปรากฏในตลาดอื่นด้วย เช่นในตลาดน้ำมัน ประเทศที่ส่งออกน้ำมันหลายประเทศลดการผลิตน้ำมันหลังจากราคาพุ่งสูงขึ้นในวิกฤตการณ์น้ำมันปี พ.ศ. ๒๕๒๐

ความสัมพันธ์ของอุปสงค์และอุปทาน โมเดลของอุปสงค์และอุปทานอธิบายว่าตลาดมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ดุลยภาพ (equilibrium) ซึ่งปริมาณอุปสงค์และปริมาณอุปทานจะเท่ากัน เรียกราคาที่ภาวะดุลยภาพว่า ราคาดุลยภาพ และปริมาณสินค้าที่ภาวะนี้ว่า ปริมาณดุลยภาพ หากปริมาณอุปสงค์มากกว่าปริมาณอุปทาน ซึ่งเกิดเมื่อราคาสินค้าต่ำกว่าราคาดุลยภาพของสินค้านั้น จะเกิดการขาดแคลนสินค้า หรือเรียกว่ามีอุปสงค์ส่วนเกิน ในขณะที่เมื่อปริมาณอุปทานมากกว่าปริมาณอุปสงค์ คือเมื่อราคาสินค้าสูงกว่าราคาดุลยภาพ จะเกิดสินค้าล้นตลาด หรืออุปทานส่วนเกิน โดยเมื่อเกิดกรณีเหล่านี้ ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดจะตอบสนองจนกระทั่งตลาดเข้าสู่ดุลยภาพต่อเนื่องกัน

เส้นอุปสงค์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจาก D_1 ไปยัง D_2 ส่งผลให้เกิดจุดดุลยภาพใหม่ ราคาดุลยภาพเพิ่มขึ้นจาก P_1 เป็น P_2 และปริมาณดุลยภาพเพิ่มขึ้นจาก Q_1 เป็น Q_2

กฎอุปสงค์และกฎอุปทาน อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณสินค้า เมื่อปัจจัยอื่นๆ คงที่ หากปัจจัยอื่นเกิดความเปลี่ยนแปลง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์หรืออุปทาน คือ ปริมาณอุปสงค์หรือปริมาณอุปทานจะมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงที่ทุกระดับราคา แสดงในแผนภูมิในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงเส้นอุปสงค์หรืออุปทาน

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์สำคัญที่มักกล่าวถึงได้แก่ รายได้ ราคาของสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง รสนิยม ความคาดหวัง จำนวนผู้ซื้อ ในขณะที่ปัจจัยที่กำหนดอุปทานมักกล่าวถึง ต้นทุนปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี ความคาดหวัง และจำนวนผู้ขาย

สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งในหลักการของอุปสงค์และอุปทานได้แก่ความยืดหยุ่น (elasticity) ในทฤษฎีของอุปสงค์และอุปทาน ความยืดหยุ่นคือการวัดการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์หรืออุปทานต่อปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์หรืออุปทาน การศึกษาความยืดหยุ่นที่มักนำมาพิจารณาคือความยืดหยุ่นต่อราคา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์หรืออุปทานที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของราคา (<https://th.wikipedia.org/wiki/>)

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ด้านอุปสงค์

ด้านอุปสงค์รวม (aggregate demand) แนวคิดนี้ได้รับการเชื่อมโยงกับแนวคิดของ "military Keynesianism" ในเรื่องงบประมาณทางทหารของรัฐบาลในการรักษาภาวะเจริญกิจและความผันผวน หรือจะใช้ในการต่อสู้กับภาวะการถดถอย

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ด้านอุปทาน

ด้านอุปทานจะได้รับการตั้งข้อสังเกตว่า บางสงคราม ผลกระทบจากการกระตุ้นความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้เศรษฐกิจมีความเข้มแข็งอย่างมากหลังสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสงครามที่เกี่ยวข้องกับการทำลายล้างที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักมาก ตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา ช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและสงครามโลกครั้งที่สอง สงครามและสงครามเศรษฐกิจก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและด้านอื่นๆอย่างมากมาย

๑. การกำหนดระดับรายได้ประชาชาติดุลยภาพ หรือระดับการผลิตดุลยภาพของประเทศ

มี ๒ วิธี

๑.๑ วิธีที่ ๑ รายได้เท่ากับรายจ่าย (Income – Expenditure Approach)

$$C = Y + I \dots(๑๐)$$

Y = รายได้

C = การบริโภค

I = การลงทุน

ในกรณีพิจารณาในระบบเศรษฐกิจเปิดและมีภาครัฐบาล จะได้

$$\text{การบริโภค การลงทุน (ภาคเอกชน)} = C + I$$

$$\text{การบริโภค การลงทุน (ภาครัฐบาล)} = (G)$$

$$\text{การบริโภค การลงทุนสุทธิจากต่างประเทศ} = (X - M)$$

$$\text{นั่นคือ } Y = C + I + G + (X - M) \dots(๑๑)$$

๑.๒ วิธีที่ ๒ ส่วนที่ฉีดเข้าเท่ากับส่วนที่ดึงออกจากระบบ (Injection - Withdrawal Approach)

$$Y = C + I \dots(๑๒)$$

หรือรายได้เท่ากับรายจ่าย หรือสินค้าที่ผลิตขึ้นเท่ากับสินค้าที่ขายไป

$$\text{และจาก } Y = C + S \dots(๑๓)$$

รายได้ (Y) ส่วนหนึ่งใช้บริโภค (C) ที่เหลือออมไว้ (S)

$$\text{ฉะนั้น } C + I = Y = C + S$$

$$\text{นั่นคือ } C + I = C + S$$

$$\text{หรือ } I = S$$

จากสมการ (๑๑) และสมการ (๑๓) จะได้

$$S + T + M = I + G + X \dots(๑๔)$$

$$\text{Injection} = \text{Withdrawal}$$

เมื่อพิจารณาส่วนประกอบทางด้านต่างๆ จะมีสมการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๒.๑ สมการการบริโภค (Consumption equation)

$$C = C_o + C_y Y_d \dots(๑๕)$$

โดยที่ C_o = การบริโภค ณ ระดับรายได้เป็นศูนย์

C_y = แนวโน้มส่วนเพิ่มของการบริโภค (Marginal Propensity to

Consume -- MPC)

๑.๒.๒ สมการด้าน Aggregate Supply คือ

$$Y = C + S$$

๑.๒.๓ สมการการออม หาได้จาก

$$S = Y_d - C \quad \dots(๑๖)$$

หมายความว่า บุคคลจะออมได้เมื่อมีรายได้สุทธิส่วนบุคคล (Y_d)

มากกว่าค่าใช้จ่าย

๑.๒.๔ สมการการลงทุน (Investment equation)

การลงทุน (สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง , ๒๕๔๒ - ๒๕๕๒) คือ ปริมาณการซื้อทรัพย์สินทั้งประเภทหลักทรัพย์ (หรือหุ้น) และทรัพย์สินประเภททุน (Capital Asset) ของบุคคลหรือบริษัท การเปลี่ยนแปลงในการลงทุนจะมีผลต่อรายได้ประชาชาติ ซึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการลงทุนตามทัศนะของเคนส์ มองว่า การลงทุนของบุคคล หรือบริษัท นั้น จะถูกกำหนดโดยอัตราดอกเบี้ย และประสิทธิภาพส่วนเพิ่มทุน (Marginal Efficiency of Capital - MEC) หรืออัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุน ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยจะขึ้นอยู่กับความพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity Preference) และปริมาณเงิน (Quantity of Money) ส่วนประสิทธิภาพส่วนเพิ่มของทุนขึ้นอยู่กับราคาคัดการณ์เกี่ยวกับกำไรในอนาคต และราคาของทรัพย์สินประเภททุน (Supply Price of Capital Asset) ดังนั้น ปัจจัยที่กำหนดรายได้และการจ้างงานในที่สุด ได้แก่ ค่าแนวโน้มของการบริโภค (The Propensity to Consume) ความปรารถนาหรือความต้องการในการถือสินทรัพย์สภาพคล่อง (The Desire for Liquid Assets) และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนใหม่ (The Expected Rate of Profit From New Investment)

เคนส์ เห็นว่า รัฐควรจะต้องเข้าแทรกแซงระหว่างระบบเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการจ้างงานเต็มที่ การแทรกแซงทำได้โดยการควบคุม (ลด) อัตราดอกเบี้ย (เพื่อกระตุ้นการลงทุน) เพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล โดยใช้งบประมาณขาดดุล และโดยการกระจายรายได้ใหม่ (Redistribution) เพื่อให้เกิดการยกระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค เป็นต้น สมการการลงทุนประกอบด้วย

$$I = I_0 + I(r) \quad \dots(๑๗)$$

$$I = I_0 + i r$$

โดยที่ I = การลงทุนรวม

I_0 = การลงทุนอิสระ

$i r$ = การลงทุนที่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย

i = แนวโน้มส่วนเพิ่มของการลงทุน (Marginal Propensity to

Investment -- MPI)

จากสมการการลงทุนจะเห็นได้ว่าการลงทุนรวมประกอบด้วยการลงทุนอิสระที่ไม่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยและการลงทุนที่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ หากอัตราดอกเบี้ยอยู่ระดับที่ต่ำ จะส่งผลให้เกิดการลงทุนที่เพิ่มสูงขึ้นและจะทำให้ระดับรายได้หรือผลผลิตเพิ่มขึ้นด้วย

แต่ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น การลงทุนก็จะลดลง ซึ่งส่งผลต่อระดับรายได้หรือผลผลิตที่ลดลงตามไปด้วย

๑.๒.๕ สมการการใช้จ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure)

การใช้จ่ายของรัฐบาลเป็นรายจ่ายที่รัฐบาลต้องจ่ายและที่ได้วางแผนไว้ ดังนั้น รายจ่ายของรัฐบาล (สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง , ๒๕๔๒ - ๒๕๕๒) ประกอบด้วย รายจ่ายที่เป็นรายจ่ายประจำ และรายจ่ายที่วางแผนไว้ การใช้งบประมาณแผ่นดิน จึงเป็นเครื่องมือในการวางแผนการใช้จ่ายของรัฐบาล ในทัศนะของเคนส์เน้นที่การใช้จ่ายของรัฐเนื่องจากจะก่อให้เกิดการลงทุนมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อการจ้างงานและรายได้ของประชาชน รายรับของรัฐบาลมาจากการเก็บภาษีและรายได้อื่นๆ เพื่อนำมาใช้จ่าย

รายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล(G) เป็นรายจ่ายอิสระที่ไม่ขึ้นกับรายได้ประชาชาติ เป็นรายจ่ายที่ขึ้นกับแผนการใช้จ่ายของรัฐบาล แม้ว่า $G = f(y)$ แต่เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายมากขึ้น จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและภาคการผลิตขยายตัวส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น

๑.๒.๖ เครื่องมือในการคำนวณรายได้รัฐบาล

๑.๒.๖.๑ อัตราภาษีเฉลี่ย (Effective Tax Rate - - ETR)

$$= \frac{\text{รายได้ภาษี}}{\text{ฐานภาษี}} \quad \dots(๑๘)$$

๑.๒.๖.๒ Tax Elasticity

$$= \dots \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษี}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของGDP}} \quad \dots(๑๙)$$

$$\text{หรือ} = \frac{\% \Delta \text{ Tax}}{\% \Delta \text{ GDP}} \quad \dots(๒๐)$$

๑.๒.๖.๓ Tax Buoyancy

$$= \dots \frac{\% \Delta \text{ Tax}}{\% \Delta \text{ GDP}} \quad \dots(๒๑)$$

$$\text{หรือ} = \dots \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษี}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของGDP}} \quad \dots(๒๒)$$

รายได้ ต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

๑.๒.๗ สมการการส่งออก

รายได้สุทธิจากการส่งออก (Net Export : X-M)

มีค่าเท่ากับ รายได้จากการส่งออก หัก รายจ่ายในการนำเข้า

รายได้จากการส่งออก (X)

การส่งออก

ตัวแปรอิสระไม่ขึ้นกับรายได้ประชาชาติ มีปัจจัยที่กำหนดรายได้จาก

อุปสงค์ที่ชาวต่างประเทศมีต่อสินค้าของประเทศ
ราคาสินค้าที่ส่งออก

๑.๒.๘ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

รายจ่ายในการนำเข้า (M)

รายจ่ายในการนำเข้าในรอบระยะเวลาหนึ่งๆ จะสูงหรือต่ำขึ้นกับ

ปัจจัยต่อไปนี้

รายได้ประชาชาติ

รสนิยมของประชาชนในประเทศ

๑.๒.๙ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายจ่ายในการ

นำเข้ามากที่สุดคือ รายได้ประชาชาติ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

๑.๒.๑๐ สมการการนำเข้า

$$M = M_a + M_i \dots(๒๓)$$

โดยที่ M_a = รายจ่ายในการนำเข้าอิสระ

$M_i = mY$: รายจ่ายในการนำเข้าโดยจงใจ

$$M = M_a + mY \dots(๒๔)$$

๑.๒.๑๑ สรุปความสัมพันธ์

$$Y = C + I + G + (X-M) \dots(๒๕)$$

Robert Solow (๑๙๕๗) ได้ปรับปรุงแบบจำลองของ Harrod-Domar โดยสมมติให้ สัดส่วนของปัจจัยการผลิต และราคาของปัจจัยการผลิตเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งทำให้วิถีทางแห่งความ เจริญเติบโตมีเสถียรภาพเสมอ แนวความคิดนี้ได้อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยทุนและปัจจัยแรงงานสามารถ ใช้ทดแทนกันได้ และมีการเปลี่ยนแปลงทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาการที่ เกิดขึ้นทำให้เศรษฐกิจเติบโตไปได้โดยไม่ประสบภาวะ ชะงักงัน สามารถวิเคราะห์โดยใช้ฟังก์ชันการผลิต ได้คือ $Y = f(K, L)$ นั่นคือ ผลผลิตมวลรวมเป็นฟังก์ชันของปัจจัยทุน (K) และปัจจัยแรงงาน (L) หรือสามารถเขียนในรูปของฟังก์ชันการผลิตแบบ Cobb-Douglas ได้คือ $y = AK^\alpha L^{1-\alpha}$ โดยที่ A คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และฟังก์ชันการผลิตเป็นแบบผลได้ต่อขนาดคงที่ $\alpha + (1-\alpha) = 1$ ดังนั้น การที่เศรษฐกิจจะเจริญเติบโตโดยมีผลผลิตเพิ่ม ขึ้นอยู่กับการเพิ่มของปัจจัยที่ใช้ในการ ผลิตในที่นี้ หมายถึง ปัจจัยทุนและปัจจัยแรงงาน (ซึ่งสามารถทดแทนกันได้) และความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี

ทฤษฎีหลักการสงคราม

หลักความมุ่งหมาย (Objective): คือการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร หรือแม้กระทั่ง ในยุทธวิธีกำหนดความชัดเจนของ ความมุ่งหมายเป็นสิ่งที่ทำให้การปฏิบัติในทุกส่วนของ หน่วยระดับรองลงมา มีความเข้าใจชัดเจน

และไม่สับสนที่จะนำไปปฏิบัติ อีกทั้งการดำรงรักษาความมุ่งหมายย่อมจะนำมาซึ่งผลที่มุ่งไปสู่ความมุ่งหมายเดียวกัน ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารแล้ว ก็คือการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนไม่คลุมเคลือ

หลักการรุก (Offensive): ในการทำสงครามใดก็ตาม ผู้ที่เข้าทำสงครามย่อมปรารถนาที่จะชนะสงคราม การปฏิบัติที่จะนำมาซึ่งชัยชนะได้ เราต้องชิงความได้เปรียบด้วยพยายามใช้ความริเริ่มใหม่และขยายผลแห่งความคิดริเริ่มนั้น และหลักการรุกนี้เป็นหลักการที่เราสามารถดำรงรักษาความคิดริเริ่มไว้ได้ และจะนำไปสู่การบรรลุความมุ่งหมายตามหลักการสงครามในข้อแรก ซึ่งถ้าฝ่ายใดสามารถดำรงความริเริ่มโดยใช้หลักการรุกได้ ก็จะเป็นผู้ที่กำหนดให้ฝ่ายตรงข้ามดำเนินตามที่เราต้องการได้ ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหาร หลักการข้อนี้คือ การเป็นผู้ที่กำหนดโจทย์หรือปัญหาให้กับฝ่ายตรงข้ามเป็นผู้แก้ ไม่ใช่ให้ฝ่ายตรงข้ามเป็นผู้กำหนดปัญหาให้เราเป็นผู้แก้

หลักการรวมกำลัง (Mass): คือในการปฏิบัติแต่ละครั้งจะต้องมุ่งให้เกิดอำนาจกำลังรบสูงสุด ณ ตำบล และเวลาที่ต้องการผลแตกหักเสมอ ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นกลุ่มก้อน ต่อการปฏิบัติที่เราต้องการจะบรรลุความสำเร็จ ถ้าในระดับยุทธศาสตร์ชาติ จะหมายถึงการใช้พลังอำนาจของชาติทั้งหมดในสัดส่วนสูงสุด ต่อปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติมากที่สุด

หลักการออมกำลัง (Economy of Force): คือการใช้กำลังน้อยที่สุดต่อปัญหาหรือการปฏิบัติที่เป็นรอง เพื่อสงวนกำลังทั้งหมดไว้สนับสนุน หลักการรวมกำลังเป็นเรื่องหลักที่ต้องทุ่มเทกำลังในการปฏิบัติ ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือ การกระทำใดที่เป็นเรื่องรองจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในอัตราส่วนที่น้อยที่สุดเข้ากระทำ เพื่อสงวนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไว้ กระทำในเรื่องหลักสำหรับหลักการในข้อนี้ เมื่อใช้ร่วมกับหลักการรวมกำลังแล้ว ถ้าฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่าแล้วนำไปใช้ย่อมจะส่งผลให้ฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่าชนะฝ่ายที่มีกำลังมากกว่าได้

หลักการดำเนินกลยุทธ์ (Maneuver): หลักการในข้อนี้คือการบังคับให้ข้าศึกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยการใช้ความอ่อนตัวในการใช้อำนาจกำลังรบของฝ่ายเรา การใช้ความอ่อนตัวนี้จะหมายถึงการโยกย้ายกำลังที่เข้าปฏิบัติต่อจุดอ่อนของฝ่ายตรงข้าม เพื่อทำให้ฝ่ายตรงข้ามเสียเปรียบและส่งผลให้เกิดชัยชนะขั้นแตกหักได้

หลักการเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) : หลักการในข้อนี้คือการลดความสับสนในการการควบคุมบังคับบัญชา โดยจัดให้มีอำนาจในการสั่งการภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียวนั้นหมายถึงการปฏิบัติการใดๆในแต่ละครั้งจะต้องมีผู้ที่รับผิดชอบเพียงคนเดียว

หลักการจู่โจม (Surprise): คือการเข้าปฏิบัติต่อฝ่ายตรงข้าม ณ เวลา และ/หรือ ตำบล ด้วยวิธีการรบในลักษณะที่ฝ่ายตรงข้ามไม่คาดคิด เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามได้มีโอกาสเตรียมการในการตั้งรับ ปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความจู่โจมได้แก่ ความรวดเร็วและปฏิบัติในสิ่งที่ฝ่ายตรงข้ามคิดว่าเป็นไปไม่ได้ หลายครั้งในอดีตที่ผ่านมาหลักการสงครามในข้อนี้เมื่อมีการนำมาใช้ก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยยุติการรบในครั้งนั้นโดยเร็ว ซึ่งบางครั้งเป็นการแก้อุดตาย (deadlock) ของการใช้กำลังจากทั้งสองฝ่าย

หลักความง่าย (Simplicity): คือการดำเนินการในเรื่องของการทำแผนและคำสั่งที่มีความชัดเจน ไม่คลุมเคลือ ง่ายต่อความเข้าใจและเข้าใจตรงกันทุกส่วน หลักความง่ายจะเป็นหลักประกันในเรื่องของการปฏิบัติในแต่ละส่วนที่จะปฏิบัติมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

หลักการรักษาความปลอดภัย (Security): หลักการนี้คือหลักการที่ก่อให้เกิดเสรีในการปฏิบัติ ลดความล่อแหลมของฝ่ายเราจากการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือการรักษาความปลอดภัยไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามรู้ว่าเราจะทำอะไร และป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามใช้ประโยชน์จากจุดอ่อนที่เรามี

หลักการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (Total): คือการผนึกกำลังและกิจกรรมในการป้องกันประเทศทั้งหมดเข้าด้วยกันโดยใช้กองทัพเป็นแกนกลาง หลักการในข้อนี้คือการจัดให้มีกำลังประจำถิ่น กำลังประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ วัตถุประสงค์ของการใช้หลักการในข้อนี้ คือ การสร้างความเตรียมพร้อมในการที่จะเผชิญต่อภัยคุกคาม โดยเพิ่มสภาพความพร้อมรบและขยายกำลังเติมขาดได้อย่างรวดเร็ว ในทางยุทธศาสตร์ หลักการนี้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของประชาชนในการที่จะรักษาเอกราช และอธิปไตยของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความพยายามร่วมกันของประชาชนทุกสาขาอาชีพ และกองทัพ (<https://www.gotoknow.org/posts/๓๒๔๕๓๒>)

ทฤษฎีเกมส์

เศรษฐศาสตร์นั้น จะตั้งสมมติฐานว่าตลาดจะมีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนหลายหมื่น หลายแสนราย แต่ละคนจึงมีความสำคัญน้อย และการกระทำของคนคนหนึ่งจะไม่กระทบต่อการกระทำของคนอีกคนหนึ่ง นอกจากนี้ ในกรณีดังกล่าวจุดดุลยภาพ (equilibrium) ของตลาด จะมีจุดเดียว และค้นพบได้ง่าย และการพิสูจน์ว่าดุลยภาพดังกล่าวมีเสถียรภาพก็จะเป็นเรื่องที่พิสูจน์ง่ายเช่นกัน แต่ทฤษฎีเกม นั้น เป็นการวิเคราะห์กรณีซึ่งมี "ผู้เล่น" น้อยราย ดังนั้น พฤติกรรมของผู้เล่นคนหนึ่งย่อมจะส่งผลต่อผู้เล่นคนอื่นๆ ดังนั้น ผู้เล่นแต่ละคนจะต้องคาดการณ์ว่าผู้เล่นคนอื่นๆ จะทำอะไร ซึ่งมีความเป็นไปได้หลายประการ และเมื่อทราบแล้ว หรือคาดการณ์แล้ว ผู้เล่นคนอื่นๆ ก็จะมีการตอบสนองที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ จุดดุลยภาพอาจมีหลายจุด หรืออาจไม่มีเลย ดังนั้น การแสวงหาในเชิงทฤษฎีว่ามีจุดดุลยภาพหรือไม่ และเป็นจุดดุลยภาพหรือไม่ ย่อมจะเป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยากยิ่งในเชิงวิชาการ และจะต้องใช้คณิตศาสตร์ระดับสูงในการแสวงหาคำตอบดังกล่าว ในช่วงแรกของการคิดค้นทฤษฎีเกมนั้น จะเน้นถึงการช่วงชิงแก่งแย่งของฝ่ายต่างๆ ซึ่งสะท้อนว่า หากกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดได้ประโยชน์มากขึ้น อีกกลุ่มหนึ่งก็ย่อมจะต้องสูญเสียประโยชน์หรือในภาษาวิชาการ คือเป็น Zero sum game นั่นเอง

แต่ทฤษฎีของ Nash มีความสำคัญ เพราะ Nash สามารถพิสูจน์ได้ว่าการแก่งแย่งช่วงชิงระหว่างกันนั้น สามารถแสวงหาจุดดุลยภาพที่มีเสถียรภาพได้ ซึ่งเป็นจุดริเริ่มของการนำเอาทฤษฎีของ Nash ไปใช้ในการวิเคราะห์การเจรจาต่อรองระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง หรือแม้กระทั่งการคาดการณ์กลยุทธ์ของฝ่ายตรงข้าม ดังนั้น นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่จึงจะเคยได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีของ Nash โดยเฉพาะคำว่า Nash equilibrium นั้น จะเป็นคำที่คุ้นหูคุ้นตามาก แต่ก็ไม่ใช่ Nash equilibrium หรือจุดดุลยภาพที่ได้มาจากทฤษฎีของ Nash นั้น จะสะท้อนความเป็นจริงเสมอไป เช่น Prof Rubinstein ตั้งโจทย์ให้คน ๒ คน เลือกตัวเลขตัวหนึ่งระหว่าง ๑๘๐ ถึง ๓๐๐ โดยมีเงื่อนไขว่าคนที่เลือกตัวเลขต่ำกว่า จะได้เงินเท่ากับจำนวนของตัวเลขที่เลือกบวกกับอีก ๕ บาท โดยชัยชนะ คือการได้เงินมากกว่าคู่แข่ง จะเห็นได้ว่า การเลือก ๓๐๐ จะไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง เพราะหากคู่แข่งของเรา เลือก ๒๙๙ เขาก็จะได้เงินทั้งสิ้น $๒๙๙ + ๕ = ๓๐๔$ ในกรณีนี้ Nash equilibrium จะอยู่ที่ ๑๘๐

กล่าวคือทั้งสองคนจะเลือกตัวเลขต่ำสุดเพราะจะไม่มีใครเสียเปรียบใคร (เพราะจะได้เงินเท่ากัน) แต่ Prof Rubinstein ได้ขอให้ผู้ที่เข้าฟังปาฐกถาของเขาใน ๘ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยตอบโจทย์ดังกล่าวข้างต้น และพบว่าคำตอบไม่ได้อยู่ที่ ๑๕๐ แต่เฉลี่ยแล้วจะอยู่ที่ ๒๕๐ - ๒๘๐ โดยในกรณีของคนไทย มีค่าเฉลี่ยของคำตอบที่ ๒๕๐ และคำตอบที่พบบ่อยที่สุดคือ ๓๐๐ กล่าวคือ คนส่วนใหญ่ มักจะใช้สัญชาตญาณมากกว่า และมีเพียง ๓๐% เท่านั้นที่ตอบตามการคาดการณ์ของทฤษฎี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, [http://www.stou.ac.th/Study/Services/Sec/๖๐๓๔๐\(๒\)/Game๕.html](http://www.stou.ac.th/Study/Services/Sec/๖๐๓๔๐(๒)/Game๕.html))

นิยามจุดดุลยภาพของเกมส์

ในปัจจุบันแนวคิดตามกรอบของทฤษฎีเกมได้ถูกใช้อย่างกว้างขวางในการหาจุดดุลยภาพของการต่อรอง และการตัดสินใจ โดยอาศัยนิยามของจุดดุลยภาพของเกมการตัดสินใจทางกลยุทธ์ที่มีพื้นฐานมาจากจุดดุลยภาพแบบแนช (Nash Equilibrium) ที่ระบุว่าในเกมที่มีจำนวนผู้เล่นและจำนวนกลยุทธ์จำกัด จะมีวิธีการเลือกกลยุทธ์ของผู้เล่นทั้งหมดอย่างน้อยหนึ่งวิธีที่ทำให้เกิดจุดดุลยภาพแบบแนชอยู่จริง โดยผู้เล่นแต่ละคนจะเลือกใช้กลยุทธ์ที่ดีที่สุดโดยพิจารณาการเลือกใช้กลยุทธ์ของผู้เล่นอื่นทำให้มีความขึ้นอยู่กับกันของกลยุทธ์ในการเล่นที่ผู้เล่นแต่ละฝ่ายจะเลือก (Strategic Interdependence)

ผู้เล่นอาจเลือกกลยุทธ์แบบที่ใช้กลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่งในกลุ่มของกลยุทธ์ที่เป็นทางเลือก (Pure Strategy) หรืออาจเลือกใช้กลยุทธ์ผสมที่กำหนดน้ำหนักความน่าจะเป็นที่จะเลือกใช้กลยุทธ์แบบต่างๆ (Mixed Strategy) ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ (Payoff) สูงสุดแก่ตนเอง ภายใต้ข้อมูลหรือการคาดการณ์การเลือกกลยุทธ์ของผู้เล่นอื่นๆทั้งหมดในเกม จุดดุลยภาพแบบแนชที่เกิดขึ้นจะเป็นจุดดุลยภาพที่มีการใช้กลยุทธ์แบบใด (Pure Strategy หรือ Mixed Strategy) ก็ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของเกม เกมบางประเภทอาจมีจุดดุลยภาพแบบที่ผู้เล่นใช้กลยุทธ์บริสุทธิ์ (Pure Strategy) หรือแบบที่ผู้เล่นใช้กลยุทธ์ผสม (Mixed Strategy) เท่านั้น หรือเกมบางประเภทอาจมีจุดดุลยภาพแบบแนชหลายจุดในหนึ่งเกมที่บางจุดเกิดจากผู้เล่นใช้ทั้งกลยุทธ์บริสุทธิ์ (Pure Strategy) และบางจุดเกิดจากผู้เล่นใช้กลยุทธ์ผสม (Mixed Strategy)

ทฤษฎีภาวะดุลยภาพ

ภาวะดุลยภาพ (Equilibrium) ปริมาณความต้องการซื้อสินค้ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาสินค้า ขณะที่ปริมาณความต้องการขายสินค้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาสินค้า นั่นคือ ผู้ซื้อยินดีจะซื้อสินค้าในจำนวนที่มากขึ้นถ้าราคาสินค้าต่ำลงและจะซื้อสินค้าน้อยลงถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันผู้ขายยินดีเสนอขายสินค้าในจำนวนที่น้อยลงถ้าราคาสินค้าต่ำลง และเสนอขายสินค้าในจำนวนที่มากขึ้นถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น ดังนั้น ณ ระดับราคาใดราคาหนึ่ง ปริมาณเสนอซื้อและปริมาณเสนอขายไม่จำเป็นต้องเท่ากัน จะมีราคาสินค้าเพียงราคาเดียวและปริมาณสินค้าเพียงปริมาณเดียวเท่านั้น ที่จะทำให้ปริมาณเสนอซื้อและ ปริมาณเสนอขายเท่ากันพอดี เราเรียกระดับราคาและปริมาณดังกล่าวว่า ราคาดุลยภาพ (Equilibrium price) และปริมาณดุลยภาพ (Equilibrium quantity) และเรียกสภาวะนี้ว่าภาวะดุลยภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชาย วิรุฬหผล (๒๕๔๑) ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากประเทศต่างๆ พบว่า การใช้จ่ายทางทหารมิใช่จะมีผลกระทบในทางลบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่มีผลกระทบในทางบวกด้วย และได้เสนอแนวพิจารณาในการวางนโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ แนวนโยบายในการใช้งบประมาณในการป้องกันประเทศให้เกิดผลบวกต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุด หรืออย่างน้อยให้เกิดให้เกิดผลกระทบในทางลบน้อยที่สุดโดยการนำเอาเทคโนโลยีทางทหารที่อาจนำไปเป็นประโยชน์ในภาคพลเรือนได้ โครงการทางทหารบางโครงการก่อประโยชน์ให้ทางพลเรือนด้วยเช่น การสร้างถนนเรียบชายแดนเพื่อความมั่นคงก่อประโยชน์ให้มีการขยายตัวในทางการค้าและการเกษตรกรรมด้วย เช่นโครงการศึกษาและอบรมของทหาร

การเกณฑ์ทหารเพื่อการป้องกันประเทศอาจก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การโยกย้ายทรัพยากรที่จะใช้ในการป้องกันประเทศมาสู่การผลิตสินค้าภาคพลเรือน จะต้องมีการปรับเปลี่ยนทรัพยากร เช่นถ้ามีโรงงานผลิตอาวุธและจะเปลี่ยนโรงงานปลากะปอง การโยกย้ายทรัพยากรดังกล่าวจะต้องมีการทำแทน ขั้นตอนและระยะเวลาการเน้นความพร้อมรบในลักษณะกองกำลังเคลื่อนที่เร็วและมีประสิทธิภาพจะเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนแนวนโยบายในการใช้จ่ายทางการป้องกันประเทศการปรับกองทัพให้เล็กลง อาศัยอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูงจะเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะมีค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งค่าบำรุงรักษาที่จะเป็นงบประมาณผูกพันไปเป็นเวลานาน ประเทศไทยถือว่ามิได้ใช้จ่ายแรงงานมากกว่าปัจจัยทุน จึงควรมุ่งในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเทศ ซึ่งเป็นการพิจารณาในแง่ Comparative Advantage ด้วยการใช้ Labour Intensity มากกว่า Technology Intensity คือ พิจารณาความได้เปรียบเทียบด้วยการใช้แรงงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดมากกว่าการเน้นเรื่องเทคโนโลยีที่เราผลิตไม่ได้ และต้องพึ่งพาประเทศมหาอำนาจ

นอกจากนั้น ยังได้พิจารณาเสนอแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพของกองทัพโดยเฉพาะการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ที่ดินที่กองทัพมีอยู่จำนวนมาก และทุนในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์แทนที่จะปล่อยให้เกิดการสูญเปล่า พิจารณาดำเนินการร่วมในภาคเอกชนทำการพัฒนาและแบ่งปันผลประโยชน์การเกษตรกรรมขนาดใหญ่ การอุตสาหกรรมการเกษตร การทำศูนย์การค้าหรือศูนย์ธุรกิจ

แรงงาน กองทัพอาจดำเนินการแทนการระดมกำลังในรูปทหารเกณฑ์ โดยปรับเปลี่ยนมาเป็นลักษณะอาสาสมัคร ซึ่งจะให้ผลประโยชน์เป็นรายเดือนแก่พลอาสาสมัคร นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งพัฒนาการศึกษาตามแนวทางการศึกษาภาคบังคับ ๑๒ ปี ตลอดจนการฝึกอาชีพให้แก่อาสาสมัครได้อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นในช่วงที่มีการว่างงานในระดับสูงการรับอาสาสมัครเป็นการช่วยลดการว่างงานลงโดยตรง และเป็นการฝึกฝนวินัยให้แก่คนในชาติอีกโสดหนึ่งด้วย

ทุน กองทัพยังมีทุนอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น อาคาร โรงเรือน เครื่องจักร สถานศึกษา หอจดหมายเหตุ และโรงพยาบาล กองทัพอาจร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อสร้างประโยชน์ และแบ่งคืนรายได้กลับมาบำรุงกองทัพได้ เช่น การใช้สถานศึกษาผลิตบุคลากรให้ภาคเอกชน การใช้ห้องทดสอบร่วมงาน

วิจัยและพัฒนากับภาคเอกชน การแลกเปลี่ยนอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ล้ำสมัยกับชิ้นงานอะไหล่อุปกรณ์ และแม้แต่อาวุธยุทธโปกรณ์ที่ทันสมัย

กรณีประเทศพัฒนาแล้ว ถ้าหากการใช้จ่ายทางการทหารเป็นส่วนสนับสนุนในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแล้ว เมื่อสิ้นยุคสงครามเย็นสหรัฐอเมริกาและอดีตสหภาพโซเวียตได้มีการโยกย้ายทรัพยากรจากภาคทหารมาสู่ภาคพลเรือน ซึ่งน่าจะมีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลออกมาในแนวทางที่ตรงข้ามกันระหว่างสหรัฐอเมริกากับอดีตสหภาพโซเวียต กล่าวคือ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น นั่นคือการลดค่าใช้จ่ายทางการทหารโดยลดส่วนจาก GDP มีผลในทางบวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแทนที่จะเป็นผลลบ แต่ในกรณีของอดีตสหภาพโซเวียตผลกลับเกิดในทางลบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจเมื่อลดการใช้จ่ายในทางทหารต่อ GDP ลง

Emile Benoit (๑๙๗๓ , ๑๙๘๒) ได้ทำการศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนา และรายจ่ายในการป้องกันประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากประเทศกำลังพัฒนา ๔๔ ประเทศ ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๐ -๑๙๖๕ (พ.ศ. ๒๔๕๓ -๒๕๐๘) Benoit พบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างรายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในการศึกษาทั้ง ๒ ครั้ง Benoit ได้ข้อสรุปว่า สัดส่วนในการใช้จ่ายในการป้องกันประเทศที่เพิ่มขึ้นต่อผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (GDP) อาจจะมีผลในการส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยคำนวณจากอัตราความเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์พลเรือนและทดสอบโดย Linear Forward Stepwise Regression Analysis พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการใช้จ่ายทางการทหารและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) โดยที่การใช้จ่ายทางการทหารก่อให้เกิดผลทางอ้อมที่มีส่วนช่วยสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ เช่น ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นทางเทคโนโลยี ช่วยให้เกิดการฝึกฝนบุคลากร ซึ่งต่อมาอาจย้ายมาสู่งานด้านพลเรือน ช่วยสร้างโอกาสในการจ้างงาน ช่วยให้เกิดสถาบันต่างๆ ภายในประเทศ ช่วยกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการเร่งรัดจัดเก็บภาษี ช่วยส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมทางทหารก็อาจใช้เป็นจุดรวมสำหรับการดำเนินการเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศโดยทั่วไปด้วย แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมา การใช้จ่ายทางทหารส่วนใหญ่ในประเทศกำลังพัฒนาจะเป็นในรูปการใช้จ่ายด้านกำลังคนและการนำเข้าอาวุธจากต่างประเทศแต่ในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ เช่น อาร์เจนติน่า บราซิล อินเดีย เกาหลีใต้ และปากีสถาน ก็ได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธขึ้นเพื่อส่งออกได้แล้ว

จากผลการวิจัยของ Benoit ทำให้เกิดข้อพิจารณาในเชิงนโยบายกล่าวคือ ถ้าการใช้จ่ายทางการทหารเป็นส่วนสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการเพิ่มสัดส่วนของการใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ GDP เป็นเครื่องมือของนโยบาย ก็จะเป็นการช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในทางกลับกันถ้าการใช้จ่ายในการป้องกันประเทศเป็นตัวจำกัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการโยกย้ายทรัพยากรจากการทหารไปสู่ภาคพลเรือนก็จะมีผลดีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งการเกิดข้อกังขาต่อการวิจัยของ Benoit ทำให้ต่อมาได้มีผลงานวิจัยที่มีผลการศึกษาที่แย้งกับ Emile Benoit โดยชี้ให้เห็นว่าโดยทั่วไปการใช้จ่ายทางการทหารมีผลทางลบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเหตุผลที่สำคัญคือ การใช้จ่ายทางทหารนั้นมีต้นทุนค่าเสียโอกาสสูง ซึ่งก็คือการทำให้การใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต้องลดลงไป จากข้อมูลรายจ่ายของประเทศต่างๆ นั้น

ปรากฏว่า ประเทศที่มีรายได้น้อยจะใช้จ่ายเพื่อจุดประสงค์ทางการทหารสูงกว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการบริการสังคมมาก

การค้นพบของ Benoit และการวิจัยที่แย้งการค้นพบของ Benoit ก่อให้เกิดความตื่นตัวในวงการศึกษาในแขนงนี้ การวิจัยทางการด้านการใช้จ่ายทางการทหารต่อมา จึงสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีผลการวิจัยสนับสนุนการใช้จ่ายทางการทหารที่มีผลบวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและกลุ่มที่มีผลวิจัยที่มีผลของการใช้จ่ายทางการทหารมีผลลบกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

กลุ่มผลการศึกษการใช้จ่ายทางการทหารส่งผลบวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ผลการศึกษาของการใช้จ่ายทางการทหารส่งผลบวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ มีลักษณะเป็นบวก (positive effect) หรือมีการส่งเสริมกัน (crowd in or complements) ซึ่งประกอบด้วยผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

Saadet Deger (๑๙๕๐) ได้ศึกษาเรื่อง “The Economic Impact of Military Expenditure on the Less Developed Countries” แสดงถึงความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายทางการทหารที่มีต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ ด้วยวิธีภาคตัดขวาง (Cross section) โดยทำการศึกษาระดับประเทศอินเดียและปากีสถาน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการทหารที่มีต่อความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในประเทศอินเดีย ส่งผลทางบวก การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายทางการทหารมีผลทำให้ระบบเศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากประเทศอินเดียมีการลงทุนในอุตสาหกรรมด้านการผลิตอาวุธ ในขณะที่ประเทศปากีสถาน มีค่าบวกเพียงเล็กน้อย

ต่อมา Daniel Landau (๑๙๙๔) ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้จ่ายทางการทหารต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนา โดยทำการศึกษาจากข้อมูล ๗๑ ประเทศ ทำการศึกษาช่วงเวลาปี ค.ศ. ๑๙๖๐ - ๑๙๘๐ ด้วยวิธีภาคตัดขวาง (Cross section) จากการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า ระดับการใช้จ่ายทางการทหารของประเทศกำลังพัฒนาลดลงเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ส่วนการใช้จ่ายทางการทหารนั้นจะถูกกระตุ้นจากการคุกคามจากภายนอก โดยทั่วไปค่าใช้จ่ายทางการทหารจะมีประมาณร้อยละ ๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และค่าใช้จ่ายทางการทหารจะมีความสัมพันธ์ที่ต่ำมากกับการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ การใช้จ่ายเพื่อสังคม การใช้จ่ายเพื่อสาธารณูปโภคกับการลงทุน และกับระดับเงินเฟ้อที่สูง

Michael Chletsos and Christos Kollias (๑๙๙๕) ทำการศึกษาเรื่อง “Defence Spending and Growth in Greece ๑๙๗๔ - ๑๙๙๐ : some preliminary econometric results” ใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ถึงปี ค.ศ. ๑๙๙๐ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square -- OLS) ผลการศึกษาพบว่า ความมั่นคงภายในประเทศเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ระดับค่าใช้จ่ายทางการทหารมีระดับสูงขึ้น ซึ่งการศึกษาดังกล่าวเป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเพื่อทดสอบถึงผลกระทบของค่าใช้จ่ายต่อระบบเศรษฐกิจผล

Dale Bremmer and Randall Kesselring (๑๙๙๘) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง “The Opportunity Cost of Super Power Status : The Tradeoff Between Defense Spending and Economic Prosperity” งานวิจัยฉบับนี้มีความพยายามที่จะศึกษาการใช้จ่ายทางการทหารมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยศึกษาถึงโอกาสที่สูญเสียไปเมื่อต้องเลือกระหว่างการใช้จ่ายทางการทหารกับการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลกลุ่ม G๗ ในระหว่างปีค.ศ. ๑๙๖๔ – ๑๙๙๕ ด้วยวิธี Vector Autoregression (VAR_g) โดยมีผลการศึกษากล่าวคือได้เน้นไปที่การศึกษาถึงการใช้จ่ายทางการทหารจะส่งผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ และมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อจำนวนประชากร

Hamid Davoodi , Benedict Clements, Jerald Schiff and Peter Debaere Davoodi, Hamid, Benedict Clements, Jerald Schiff, and Peter Debaere (๒๐๐๑) ทำการศึกษาเรื่อง “Military Spending, the Peace Dividend, and Fiscal Adjustment” งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาการใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์กับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในรูปแบบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square -- OLS) จากการศึกษาพบว่า ที่ผ่านมามีอัตราการใช้จ่ายทางการทหารลดลงต่อเนื่อง จากการปรับปรุงด้านความปลอดภัยแห่งภูมิภาคทั่วโลกปัจจัยเหล่านี้จึงมีผลกระทบต่อการใช้จ่ายทางการทหารในทิศทางบวก

Tambudzai, Zachary (๒๐๐๕) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Determinants of Zimbabwe’s Military Expenditure (๑๙๘๐ -๒๐๐๓)” งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจโดยในการศึกษาครั้งนี้ Zachary Tambudzai ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทางการทหารกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศซิมบับเว (Zimbabwe) ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๘๐ – ๒๐๐๓ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square -- OLS) โดยใช้โปรแกรม Eviews ในการศึกษา พบว่าการใช้จ่ายทางการทหารจะส่งผลทางบวกต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ

Dale Bremmer and Randall Kesselring (๒๐๐๗) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “The Impact of Defense Spending on GDP The Case of North America” งานวิจัยฉบับนี้ได้ผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ของประเทศกลุ่มอเมริกาเหนือ North America โดยใช้ข้อมูลรายปีจำนวน ๔๓ ประเทศ ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๖๓ – ๒๐๐๕ ด้วยวิธี Vector Autoregressions (VARs) ผลการศึกษาได้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายทางการทหารของประเทศอเมริกาเหนือ North America เพิ่มขึ้น จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ GDP ของประเทศแคนาดา (Canada) และประเทศเม็กซิโก (Mexico) เพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันจะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาลดลง ซึ่งได้ผลในทางตรงกันข้าม ทั้งนี้ผลที่แสดงไม่ได้มีการเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจาก แต่ละประเทศไม่ใช่ภัยคุกคามซึ่งกันและกัน

Thomas bernauer, Vally Koubi and Fabio Ernst (๒๐๐๘) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “National and Regional Economic Consequences of Swiss Defense Spending” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้จ่ายทางการทหารต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และผลต่อทางด้านแรงงาน ด้วยข้อมูลวิธีการแบบภาคตัดขวาง (Cross section) โดยใช้ข้อมูลประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยใช้ข้อมูลรายปี จำนวน ๒๘ ประเทศ ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๕ – ๒๐๐๓ ผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของ

ระบบเศรษฐกิจ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายทางการทหารเพิ่มขึ้น จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ของประเทศ เพิ่มขึ้น

Alvin Birdi and J. Paul Dunne (๒๐๐๘) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “South Africa : An Econometric Analysis of Military Spending and Economic Growth” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของการใช้จ่ายทางการทหารและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศแอฟริกา(South Africa) ผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลรายปี โดยใช้แบบจำลองในลักษณะ แลกเปลี่ยนทรัพยากร (trade off) ระหว่าง Gun versus Butter ผลการศึกษาได้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายทางการทหาร ของประเทศแอฟริกา(South Africa) เพิ่มขึ้น จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

Julide Yildirim, Delami Sezgin and Nadir Ocal (๒๐๐๕) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Military Expenditure and Economic Growth In Middle Eastern countries: A Dynamic Panel Data Analysis” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของการใช้จ่ายทางการทหารและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โดยใช้ข้อมูลรายปี โดยใช้แบบจำลองในลักษณะ แลกเปลี่ยนทรัพยากร (trade off) ระหว่าง Gun versus Butter Key ผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

กลุ่มผลการศึกษาการใช้จ่ายทางการทหารส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ผลการศึกษาของการใช้จ่ายทางการทหารส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (negative effect) หรือมีการลดทอน (crowd out) หรือทดแทนกัน (substitutes) ซึ่งประกอบด้วยผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

David Lim (๑๙๘๒) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Another Look at Growth and Defense in Less Developed Countries” งานวิจัยฉบับนี้มีความพยายามที่จะโต้แย้งผลการศึกษาของ Emile Benoit ที่ได้ผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ David Lim ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทางการทหารกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ของประเทศกำลังพัฒนา จำนวน ๕๔ ประเทศ ในระหว่าง ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ – ๑๙๗๓ โดยทดสอบทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least – Square) จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า การใช้จ่ายทางการทหารจะส่งผลทางลบต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ จากข้อมูลทั้งหมด ๕๔ ประเทศ สัมประสิทธิ์ของการใช้จ่ายทางการทหารต่อผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ มีค่าเป็นลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารส่งผลต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากมีค่าใช้จ่ายทางการทหารสูงขึ้นจะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง

ส่วนผลงานของ Saadet Deger (๑๙๘๖) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Economic Development and Defense Expenditure” ทำการศึกษาจากข้อมูล ๔๔ ประเทศ โดยที่การใช้จ่ายทางการทหารเป็นตัวแปรภายนอก ทดสอบด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ๓ ระดับ (Three Stage

Least – Square) ผลการศึกษาอธิบายได้ว่า ถ้าค่าใช้จ่ายทางการทหารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ ๑ อัตราการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจจะเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๓ และในสมการอ้อม พบว่าการลดลงร้อยละ ๑ ของค่าใช้จ่ายทางการทหารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จะส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการอ้อม สุดท้ายคือ ดุลการค้า (ส่งออก – นำเข้า) ถ้าค่าใช้จ่ายทางการทหารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ ๑ คือจากร้อยละ ๔.๕ เหลือร้อยละ ๓.๕ จะทำให้ดุลการค้าเปลี่ยนแปลงจากร้อยละ – ๑.๐๘ เป็นร้อยละ ๓.๙๔

ต่อมา Wayne Joerding (๑๙๘๖) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Economic Growth and Defense Spending Granger Causality” ทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ ด้วยวิธี Granger Causality และใช้ข้อมูลจากประเทศกำลังพัฒนา ๕๗ ประเทศ แหล่งที่มาของข้อมูลจาก U.S Arm Control Disarmament Agency (ACDA) ใช้ข้อมูลในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ – ๑๙๗๗ และข้อมูลจาก Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) ใช้ข้อมูลในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ – ๑๙๗๖ ผลการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจส่งผลกระทบทางด้านบวกต่อค่าใช้จ่ายทางการทหารทั้งจากข้อมูลจาก (ACDA) และ (SIPRI)

Alvin Birdi and J. Paul Dunne (๒๐๐๒) ทำการศึกษาเรื่อง “South Africa: An Econometric Analysis of Military Spending and Economic Growth” การศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายเกี่ยวกับการทหารและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในแอฟริกาใต้ การศึกษาพบว่า ในระยะยาวการใช้จ่ายทางการทหารในแอฟริกาใต้มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านลบ ขณะที่ในระยะสั้นการใช้จ่ายทางการทหารในแอฟริกาใต้มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านลบ ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

J Paul Dunne, E Nikolaidou and R Smith (๒๐๐๒) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Military Spending, Investment and Economic Growth In Small Industrialising Economies” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้จ่ายทางการทหาร การลงทุน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางตรงกันข้ามกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายทางการทหารเพิ่มขึ้น จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ลดลง โดยใช้ข้อมูลรายปี โดยแบบจำลองในลักษณะ แลกเปลี่ยนทรัพยากร (trade off) ระหว่าง Gun versus Butter ต่อมา J Paul Dunne and Eftychia Nikoladou ๒๐๐๕ ได้ทำการศึกษาวิจัยอีกในเรื่อง “Military Spending and Economic Growth in Greece, Portugal and Spain” โดยได้ศึกษาข้อมูลจากประเทศ Greece, Portugal และ Spain โดยใช้ข้อมูลในระหว่างปี ค.ศ.๑๙๖๐ – ๒๐๐๒ และต่อมา J. Paul Dunne and Fanny Coulomb (๒๐๐๘) ได้ทำการศึกษาวิจัยร่วมกันเรื่อง “Economies, Conflict and war” โดยใช้ข้อมูลโดยรวมของ Global ผลการศึกษาได้ผลสอดคล้องกัน ทั้ง ๓ ครั้ง

Abu-Bader and Abu-Qarn (๒๐๐๓) ได้ศึกษา ๓ ประเทศ ได้แก่ อียิปต์ อิสราเอล และ ซีเรีย ด้วยวิธี Vector Autoregressions (VARs) พบว่า การใช้จ่ายด้านภาวะทางทหารทำให้เกิดผลลบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวในทั้งสามประเทศ โดยอธิบายว่าผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานของ Lebovie and Ishaq (๑๙๘๙) ที่พบว่า ภาวะทางทหารในแถบตะวันออกกลาง

เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เศรษฐกิจเติบโตช้า นอกจากนี้ Abu-Bader and Abu-Qarn ยังพบว่าถ้ามีการลดรายจ่ายด้านทหารแล้วเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านพลเรือน (Civilian expenditure) จะช่วยให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจได้ในประเทศอียิปต์ และอิสราเอล

การศึกษาของ Mohammed A. Al-Jarrah (๒๐๐๕) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Defense Spending and Economic Growth: A Causal Analysis for an oil-rich country, Saudi Arabia” งานวิจัยฉบับนี้ได้ผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจโดยได้ทำการศึกษา โดยใช้ข้อมูลของประเทศที่รวยจากการผลิตน้ำมัน คือ ประเทศซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabia) โดยได้ใช้ข้อมูลในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๐ – ๒๐๐๓ ศึกษาโดยใช้ Granger Causality test เพื่อดูความเป็นเหตุเป็นผลกันของตัวแปร ผลการศึกษาการใช้จ่ายทางการทหารจะส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ

Thomas bernauer, Vally Koubi and Fabio Ernst (๒๐๐๘) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “National and Regional Economic Consequences of Swiss Defense Spending” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้จ่ายทางการทหารต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และผลต่อทางด้านแรงงาน ด้วยข้อมูลวิธีการแบบรายปี ผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ ประเทศสวีเดนและนอร์เวย์ โดยใช้ข้อมูลรายปี ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๕ – ๒๐๐๓ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายทางการทหารเพิ่มขึ้น จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศสวีเดนและนอร์เวย์ลดลง

สรุปผลจากการทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาเริ่มต้นของ Emile Benoit ในปี ค.ศ. ๑๙๕๓ พบว่า การใช้จ่ายทางทหารมีผลสนับสนุนให้เกิดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศ ซึ่งได้ศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมา จึงได้เกิดเป็นวิธีการศึกษาที่ใช้ทฤษฎีแตกต่างกัน ในมุมมองต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทฤษฎีแบบ Keynesian, Neoclassical และ Structuralist Model เป็นแบบจำลองรวมทั้งได้เกิดผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้จ่ายทางการทหารและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่ได้ศึกษาตามมามากมาย ซึ่งผลการศึกษามีทั้งทางด้านบวกและด้านลบ

กลุ่มผลการศึกษาส่งผลบวก ประกอบไปด้วยการศึกษาของ Saadet Deger(๑๙๙๐) ได้ศึกษาประเทศอินเดียและปากีสถาน Daniel Landau(๑๙๙๓) ได้ศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา ๗๑ ประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูล Cross – Section Michael Chletsos and Christos Kollias (๑๙๙๕) Dale Bremmer and Randall Kesselring(๑๙๙๘) ได้ทำการศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างจากผู้อื่นโดยศึกษาถึงโอกาสที่สูญเสียไปเมื่อต้องแลกทางเลือกระหว่างการใช้จ่ายทางการทหารกับความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลกลุ่ม G๗ Marieke Rensman and Gerard H. Kuper(๒๐๐๐) ทำการศึกษาเรื่อง “Do Technology Spillovers Matter for Growth” การศึกษาโดยมองทางด้านอำนาจการผลิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Hamid Davoodi , Benedict Clements , Jerald Schiff and Peter Debaere(๒๐๐๑) Zachary Tambudzai(๒๐๐๕)” Thomas bernauer, Vally Koubi and Fabio Ernst(๒๐๐๘) Alvin Birdi and J Paul Dunne(๒๐๐๘) และผลงานของ Julide Yildirim, Delami Sezgin and Nadir Ocal(๒๐๐๕) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Military Expenditure and Economic Growth In Middle Eastern

countries: A Dynamic Panel Data Analysis” ศึกษาในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลรายปี โดยมีแบบจำลองในลักษณะแลกเปลี่ยนทรัพยากร (trade off) ระหว่าง Gun versus Butter

กลุ่มผลการศึกษาส่งผลลบ กลุ่มผลการศึกษาส่งผลลบ ซึ่งประกอบด้วยผลการศึกษา David Lim(๑๙๘๒) วิจัยโต้แย้งผลการศึกษาของ Emile Benoit Saadet Deger(๑๙๘๖) Wayne Joerding(๑๙๘๖) J Paul Dunne, E Nikolaidou and R Smith(๒๐๐๒) Alvin Birdi and J. Paul Dunne(๒๐๐๒) Abu-Bader and Abu-Qarn(๒๐๐๓) Mohammed A. Al-Jarrah(๒๐๐๕) และการวิจัยของ J Paul Dunne and Eftychia Nikolaidou(๒๐๐๕) Fanny Coulomb and J Paul Dunne(๒๐๐๘) ได้ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “Economics, conflict and war” งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งและการทำสงคราม โดยรวมผลการศึกษาว่าค่าใช้จ่ายทางการทหารมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลโดยรวมของทุกประเทศ

บทที่ ๓

แบบจำลองสงครามเศรษฐกิจ

นิยามสงครามเศรษฐกิจ (Economic Warfare – Eco War)

ครอบคลุม ความพยายามที่จะ ดำเนินการ ต่างๆ ด้าน การรุกราน ทางเศรษฐกิจ , การเจาะ แทรกซึม บังคับ ชูเชิญ โจมตี แคมเปญ บุก การแสวงหาผลประโยชน์ และ อื่น ๆ อีกมากมาย เพื่อให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ในภาวะที่เกิดสงครามเศรษฐกิจ เศรษฐกิจถูกโจมตีจากสงครามเศรษฐกิจไม่ใช่ปัญหาระดับย่อย (Micro) ต่างๆ เช่น การที่ผลิตภาพการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity) ต่ำเกินไป การลงทุนมากเกินไป การสร้างอสังหาริมทรัพย์มากเกินไป ระบบบริหารจัดการในภาคธุรกิจไทยไม่โปร่งใส ระบบบัญชีคลุมเครือ สถาบันการเงินปล่อยกู้อย่างหละหลวม เนื่องจากรัฐบาลค้ำประกันเงินฝาก ผู้กู้เงินไม่ยอมใช้หนี้จำนวนมาก บางครั้งมีการนำเอามาตรการเข้มมาใช้ ยิ่งมีการเข้มงวดกฎระเบียบมากขึ้นในการนับหนี้เสีย การขึ้นอัตราดอกเบี้ยในประเทศ เพื่อหยุดยั้งเงินทุนไหลออก ซึ่งยิ่งทำให้ปริมาณสินเชื่อลดลง สภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจลดลง วิธีการดังกล่าว ทำให้เศรษฐกิจยิ่งจมลึกลงไป ทำให้คนตกงานมากขึ้นราคาทรัพย์สินตกต่ำ ปัญหาสังคมมากขึ้น รอแต่เพียงนักลงทุนต่างชาตินำเงินมาซื้อทรัพย์สินราคาถูก และหวังว่าเขาจะมาเป็นเจ้าของธนาคาร กิจการใหญ่ๆ แล้วบริหารต่อไป โดยคนไทยจะไปเป็นลูกจ้างเพื่อให้มีงานทำ

ความจริงเศรษฐกิจตกต่ำจะมีลักษณะที่ชัดเจน คือ มีการผลิตต่ำกว่าที่ควรจะเป็น มีการว่างงานโดยไม่สมัครใจจำนวนมาก มีเครื่องมือเครื่องจักรที่ทำงานต่างระดับ เป็นผลให้มี Real GDP ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นมาก หากได้มีการกระตุ้นความต้องการสินค้าและบริการที่ผลิตในชาติด้วยการสร้างอำนาจซื้อสินค้าในประเทศให้มากขึ้น หรือมีแรงกระตุ้นออกมากขึ้น อัตราการเพิ่มของ GDP ก็สูงขึ้น โดยไม่มีความกดดันด้านเงินเฟ้อ หรือการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

สงครามเศรษฐกิจอาจก่อให้เกิดภาวะ ดังนี้

๑. การที่ประเทศมีการเพิ่มในเทคโนโลยีน้อยหรือที่เรียกว่ามีผลิตภาพการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity: TFP) ต่ำทำให้ประเทศไม่ค่อยเจริญเติบโต

๒. มีการลงทุนมากเกินไป (Over-investment) ทำให้ผลิตที่ได้มีผลตอบแทนต่ำ

๓. ระบบสถาบันการเงินอ่อนแอ

๔. มีปัญหาจริยธรรมเสื่อม (Moral Hazard) เป็นหนี้ไม่ยอมใช้

เมื่อระบบเศรษฐกิจถูกโจมตี ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. รักษาสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจไว้ก่อนเพื่อไม่ให้ระบบเศรษฐกิจล้มละลายแล้ว

๒. เราค่อยปรับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจทีหลัง ข้อเสนอของนักการเงินและผู้บริหารประเทศในช่วงนั้น ก็มี ๒ ประการเหมือนกัน แต่เขาทำข้อ ๒ ก่อน แล้วเชื่อว่าสภาพคล่องจะตามมาเอง โดยเชื่อว่าต้องจัดการปลานิสัยไม่ดี ปลาที่อ่อนแอก่อน โดยลดสภาพคล่องด้วยการขึ้นดอกเบี้ยสูงๆ

ถ้าปล่อยสภาพคล่องให้มีอยู่ ความอ่อนแอของระบบจะไม่ได้รับการแก้ไข ความเชื่อมั่นจากต่างประเทศจะไม่กลับมา ก็จะไม่มีความมีสภาพคล่องเพียงพอ ระบบเศรษฐกิจไม่มีวันฟื้น ผลก็จะทำให้เศรษฐกิจจมลึกลงไปมากกว่าโดยมีความเชื่อว่า ปลายปีไม่ดีในบ่อจำนวนมาก จึงทำให้นักลงทุนหนีไป จะต้องแก้หนี้เสียปลาก่อน เงินทุนฯจึงจะกลับมา หรือมีปลายปีไม่ดีในทุกๆบ่อ มากน้อยต่างๆกันไป แต่ปลาเหล่านั้นไม่มีพลังมากพอ ที่จะทำให้เศรษฐกิจล้มละลายได้ แต่จะมีปลายปีไม่ดีมากขึ้น ถ้าน้ำในบ่อไม่พอ ต้องทำให้น้ำมีมากพอก่อน แล้วปลายปีไม่ดีจะลดลงไปเอง เศรษฐกิจก็จะฟื้นขึ้น จากนั้นจึงค่อยปรับโครงสร้างธุรกิจที่หลัง

แบบจำลองสงครามเศรษฐกิจประเทศต่างๆ

๑. กรณีสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศศรีลังกา

นับตั้งแต่สงครามกลางเมืองจบลงในปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมา ประเทศจีนกลายเป็นผู้ให้กู้แก่ประเทศศรีลังกามากที่สุด อาทิ การให้เงินกู้กว่า ๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ประกอบด้วย ถนน ทางรถไฟ สนามบิน ท่าเรือ และยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันของจีน และประเทศศรีลังกา ทำให้จีนสนับสนุนเงินกู้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการเดินเรือในภูมิภาคของประเทศศรีลังกา โดยเฉพาะโครงการขยายท่าเรือโคลัมโบ ซึ่งจะทำให้กลายเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียใต้

อีกโครงการที่ประเทศจีนให้การสนับสนุน คือ Colombo Port City ซึ่งเป็นการสร้างเมืองใหม่โดยการถมทะเลพื้นที่กว่า ๕๗๖ เอเคอร์ หรือเกือบ ๑.๕ พันไร่ นับเป็นโครงการลงทุนของต่างชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศศรีลังกา และเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนอิทธิพลของจีนในประเทศศรีลังกา เพราะพื้นที่ในโครงการนี้มีบริษัทของจีนเป็นเจ้าของถึงร้อยละ ๓๗.๘ และอีกร้อยละ ๘.๖ ให้จีนเช่าเป็นเวลา ๙๙ ปี

ปัจจุบันจีนเป็นผู้ให้กู้และนักลงทุนรายใหญ่ที่สุดในประเทศศรีลังกาแทนที่ประเทศอินเดีย จีนกำลังจะเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดในประเทศศรีลังกาแทนอินเดีย เนื่องจากศรีลังกานำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘ ในปี ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๑๖ ในปี ๒๕๕๖ ขณะที่การนำเข้าจากประเทศอินเดียลดลงจากร้อยละ ๒๔ เหลือร้อยละ ๑๘ และข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างจีนและประเทศศรีลังกาที่จะลงนามในช่วงกลางปีนี้จะยิ่งทำให้จีนมีอิทธิพลต่อประเทศศรีลังกามากขึ้นอีก (ศ.ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, ๒๕๕๙)

๒. กรณีสาธารณรัฐประชาชนจีนจับมือกับประเทศรัสเซียท้าทายอำนาจโลกตะวันตก

เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ เกิดสงครามเศรษฐกิจครั้งใหญ่ เมื่อรัสเซียจับมือกับจีนประกาศวาระทางเศรษฐกิจ ท้าทายอำนาจโลกตะวันตกอย่างสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ในการประกาศยกเลิกการใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ในการซื้อ-ขายพลังงานร่วมกัน โดยบริษัทอุตสาหกรรมก๊าซและพลังงานยักษ์ใหญ่ของรัสเซีย Gazovaya Promyshlennost (Gazprom) ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดของโลก ซึ่งรัฐบาลรัสเซียถือหุ้นอยู่ ๕๐.๐๑% ประกาศว่า จะยกเลิกการใช้เงินดอลลาร์สหรัฐในทางบัญชีอย่างสิ้นเชิงในอนาคต โดยจะเริ่มต้นจากตลาดพลังงานระหว่างรัสเซียและจีนก่อน โดยเปลี่ยนมาใช้เงิน รูเบิลของรัสเซีย และเงินหยวนของจีน เป็นสื่อกลางในการซื้อขายก๊าซ

ธรรมชาติอย่างเต็มตัวแทนเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อนำร่องการหันหลังให้อเมริกา (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙)

๓. กรณีประเทศเยอรมันถอนทองคำจากธนาคารกลางสหรัฐ(FED)

เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๙ธนาคารกลางแห่งเยอรมนี (Deutsche Bundesbank) ได้สร้างความตกตะลึงครั้งใหญ่ ด้วยการประกาศถอนทองคำจำนวนกว่า ๓๐ - ๕๐ ตัน ที่ฝากไว้ในธนาคารกลางสหรัฐ (FED) กลับประเทศของตนเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือวิกฤตเศรษฐกิจโลก รอบใหม่ หลังจากปีที่แล้วได้ทยอยถอนคืนทองคำจำนวนกว่า ๓๒ ตันที่ฝากไว้ในกรุงปารีสของฝรั่งเศส และมหานครนิวยอร์ก ตั้งแต่ยุคสงครามเย็น ซึ่งถือเป็นการถอนทองคำครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของเยอรมัน นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา

ประเทศเยอรมันถือเป็นประเทศที่มีทองคำสำรองในครอบครองสูงเป็นอันดับที่ ๒ ของโลกรองจากสหรัฐอเมริกา โดยปริมาณทองคำสำรองของเยอรมนีตามข้อมูลของสภาทองคำโลก (World Gold Council) มีมากถึง ๓,๓๘๗ ตัน และกำลังเตรียมทยอยถอนทองคำทั้งหมดกว่า ๖๗๔ ตัน ที่ฝากไว้ในต่างประเทศกลับคืนให้หมดภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อสร้างความมั่นคงทางการคลังให้ตนเองต่อไป

การต่อสู้ทางเศรษฐกิจครั้งนี้ไม่ธรรมดาจริงๆ เพราะดูเหมือนว่าศูนย์กลางเศรษฐกิจโลกได้พยายามเปลี่ยนทิศ เศรษฐกิจของโลกเมื่อก่อนนั้นยึดครองและกำกับโดยธนาคารกลางของสหรัฐอเมริกา แต่ภายหลังวิกฤตสินเชื่อซับไพรม์ (subprime mortgage crisis) หรือวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ ทำให้ความคล่องตัวของตลาดสินเชื่อทั่วโลกและระบบธนาคารลดลง ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากความซบเซาของตลาดอสังหาริมทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา การกั๊กยืมและการให้กู้ยืมที่มีความเสี่ยงสูง ระดับหนี้สินของบริษัทและบุคคลที่สูงเกินไป ทำให้เห็นความอ่อนแอในระบบการเงินและระบบการควบคุมทั่วโลก และดูเหมือนว่า เจ้าหนี้รายใหญ่ที่สุดของสหรัฐอเมริกา คือประเทศจีน

ก่อนหน้านั้นโลกของเราใช้ทองคำที่มีจำกัดเป็นสินทรัพย์หนุนหลังเงินกระดาษ เพื่อสร้างระบบการเงินของโลกให้มีเสถียรภาพ ป้องกันระบบเงินเฟ้อเพราะทองคำมีจำนวนจำกัดชาติใดจะพิมพ์เงินตราออกมาใช้ได้ จะต้องมียอดทองคำเป็นทุนสำรอง ๑๐๐% โดยอังกฤษเป็นประเทศแรกที่ใช้มาตรฐานทองคำในปี ๒๓๖๔ ทำให้เงินปอนด์สเตอร์ลิงเป็นเงินตราสกุลหลักที่มีเสถียรภาพและทรงมูลค่ามากที่สุดในยุคนั้น

หลังจากนั้นในอีก ๑๐๐ ปีกว่าต่อมา สหรัฐอเมริกา มหาอำนาจผู้ชนะในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ก็สถาปนาตัวเป็นผู้นำของโลกแต่นั้นมา จนกระทั่งปี ๒๕๑๔ ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน ได้ประกาศยกเลิกการใช้ทองคำหนุนหลังการพิมพ์ธนบัตร ทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นเพียงชาติเดียวในโลกที่สามารถพิมพ์ธนบัตรออกมาเป็นปริมาณเท่าใดก็ได้ เนื่องจากค่าเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเป็นที่ยอมรับของโลกในขณะนั้น จึงสามารถใช้เงินตนเองเป็นมาตรฐานรองรับเทียบเท่าทองคำ โดยใช้อุปสงค์-อุปทานเป็นตัวกำหนดค่าเงินดอลลาร์ และมีการแก้กฎหมายเปลี่ยนระบบเงินตราจากระบบ Promissory Note มาเป็นระบบ Fiat Money

อาจกล่าวได้ว่า การที่ธนาคารกลางสหรัฐ (FED) ควบคุมการผลิตเงินด้วยตนเองเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจอเมริกาดังกล่าว ตามข้อตกลงของ IMF โดยที่ไม่ต้องมีทองคำมาสำรองตามจำนวนที่พิมพ์ออกมา แม้จะทำให้เศรษฐกิจของอเมริกาไม่เคยฝืดเคืองเลยนับแต่นั้นมา

แต่ปัญหาดังกล่าวมันได้ทำให้ภาวะข้าวยากหมากแพงระบาดไปทั่วโลกที่ไม่ใช่ประเทศสหรัฐอเมริกา และนั่นอาจเป็นจุดเริ่มต้นความล่มสลายของระบบเศรษฐกิจแบบอเมริกาในอนาคต (Bloomberg, ๒๕๕๙)

๔. กรณีสหรัฐอเมริกาออกมาตรการคว่ำบาตรรอบใหม่ต่อประเทศรัสเซีย

สหรัฐฯออกมาตรการคว่ำบาตรรอบใหม่ต่อรัสเซีย จะยังคงสถานะ "ความไม่เป็นมิตร" ต่อรัสเซีย ซึ่งสถานภาพเช่นนี้เป็นการทำลายความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีของทั้งสองประเทศ โดยทางฝ่ายรัสเซียจะพิจารณา และตรวจสอบการตัดสินใจของสหรัฐฯก่อนเป็นอันดับแรก และหลังจากนั้นจึงออกมาตรการตอบโต้ออกมาในภายหลัง ด้านกระทรวงการต่างประเทศของรัสเซีย ออกแถลงในเรื่องนี้ว่า ความพยายามของสหรัฐฯที่จะเข้าครอบงำรัสเซียผ่านมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจนั้น ทางรัสเซียขอประกาศว่าไม่มีทางประสบความสำเร็จ และทางรัสเซียจะออกมาตรการที่เหมาะสมเพื่อตอบโต้สหรัฐฯ เช่นกัน กระทรวงการคลังสหรัฐฯ แถลงการณ์ว่า การประกาศคว่ำบาตรต่อรัสเซียจะยังไม่ถูกยกเลิก จนกว่าทางรัฐบาลที่ขอขบรมของยูเครน จะสามารถควบคุมดินแดนที่มีพรมแดนติดรัสเซียอย่างเป็นทางการได้สำเร็จ ซึ่งให้เห็นถึงการประกาศไม่ยอมรับของทางสหรัฐฯ ต่อการผนวกคาบสมุทรไครเมีย เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐรัสเซียในเดือนมีนาคม ๒๐๑๔ การประกาศคว่ำบาตรรอบใหม่นี้มีเป้าหมายไปที่บุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักธุรกิจรัสเซีย (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗)

๕. กรณีรัสเซียออกมาตรการทางเศรษฐกิจต่อประเทศตุรกี

ที่ทำเนียบ เคมลิน กรุงมอสโก นายกาดมิทรี เมดเวเดฟ ของรัสเซีย ได้กล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่า รัฐบาลกำลังเตรียมมาตรการชุดใหญ่เพื่อตอบโต้พฤติกรรมก้าวร้าวของตุรกี ทั้งมาตรการทางเศรษฐกิจและทางมนุษยธรรม ซึ่งภายใต้กฎหมายของรัสเซีย นั้น มาตรการลงโทษโดยทั่วไปอาจครอบคลุมทั้งการยุติโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ, จำกัดการทำธุรกรรมการเงิน และการค้า และเปลี่ยนแปลงภาษีศุลกากร มาตรการตอบโต้นี้ยังอาจพุ่งเป้าที่ภาคการท่องเที่ยวและการคมนาคม, ตลาดแรงงาน และ "การติดต่อด้านมนุษยธรรม"

ทั้งนี้เป็นการตอบโต้หลังจาก นักบินรัสเซียคนหนึ่งโดนพวกกบฏต่อต้านรัฐบาลซีเรียยิงเสียชีวิตคาร์มซูซีพหลังจากตกลงในเขตควบคุมของฝ่ายกบฏบนเทือกเขา นักบินอีกนายนั้นหน่วยปฏิบัติการพิเศษของซีเรียและรัสเซียช่วยชีวิตไว้ได้หลังปฏิบัติการค้นหา ๑๒ ชั่วโมง ปฏิบัติการนั้นยังทำให้รัสเซียสูญเสียเฮลิคอปเตอร์อีก ๑ ลำ ซึ่งฝ่ายกบฏใช้จรวดต่อสู้อากาศยาน TOW ของสหรัฐฯยิงทำลาย มีทหารนาวิกโยธินรัสเซียเสียชีวิตด้วย ๑ นาย นักบินชู ที่รอดชีวิตได้ให้ข้อมูลว่า พวกตนไม่ได้รับค่าเดือนใดๆ จากทางตุรกี สื่อรัสเซียที่ประจำฐานทัพอากาศรัสเซียในซีเรียอ้างคำกล่าวของนาวาอากาศเอก คอนสแตนติน มูร์คติน นายนี้ด้วยว่า ไม่มีทางที่เครื่องบินตุรกีลำนั้นฟ้าตุรกี ตุรกีอ้างว่าเครื่องบินลำนี้รูกลำนำฟ้าของตนนาน ๑๗ วินาที ส่วนกองทัพสหรัฐฯช่วยสนับสนุนข้ออ้างของตุรกีด้วยโดยกล่าวว่า ตุรกีเตือนเครื่องบินรัสเซีย ๑๐ ครั้ง แต่ไม่ได้รับการตอบสนอง

ด้านอเล็กซานเดอร์ ทคาเชฟ รัฐมนตรีเกษตรของรัสเซีย กล่าวว่า กระทรวงเกษตรจะเพิ่มมาตรการควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากตุรกีให้เข้มงวดยิ่งขึ้น พร้อมกับระบุว่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของตุรกีราว ๑๕% นั้นไม่ได้มาตรฐานของรัสเซีย โดยพบว่ามีระดับของยาฆ่าแมลง, ไนเตรท และไนไตรต์ สูงเกินเกณฑ์ปลอดภัย (ฐานเศรษฐกิจ, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

๖. กรณีประเทศญี่ปุ่นถูกโจมตีค่าเงินโดยพอมตการเงิน จอร์จ โซรอส

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ สื่อต่างประเทศหลายสำนักรายงานโดยอ้างคนใกล้ชิดของโซรอสว่า พอมตการเงินรายนี้ สามารถทำเงินเข้ากระเป๋าตัวเองได้เกือบ ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว ๒๘,๘๔๐ ล้านบาท) เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา จากการเข้าเก็งกำไรค่าเงินเยนของญี่ปุ่น หลังจากค่าเงินแดนปลาดิบอ่อนค่าลงกว่า ๑๗% เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐนับตั้งแต่ต้นไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๕๕ ซึ่งถือเป็นวิกฤตการณ์อ่อนค่าของเงินเยนที่เลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่ช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๒๘ เป็นต้นมา ก่อนหน้านั้น เมื่อปี ๒๕๒๕ จอร์จโซรอส เคยโจมตีค่าเงินปอนด์ของอังกฤษมาแล้วครั้งหนึ่ง จนสามารถทำกำไรได้นับพันล้านดอลลาร์สหรัฐ และทำให้ธนาคารกลางของอังกฤษ (Bank of England) เกือบประสบภาวะล้มละลาย ขณะเดียวกันโซรอสยังเคยทำกำไรมหาศาลจากการโจมตี “ค่าเงินบาท” ของไทย และสกุลเงินของอีกหลายชาติในเอเชียมาแล้วเมื่อช่วงวิกฤตการเงินในเอเชีย ซึ่งมีจุดเริ่มต้นที่ประเทศไทยในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ (กรุงเทพฯธุรกิจ ๑๕ ก.พ. ๒๕๕๖)

๗. กรณีสหรัฐอเมริกาและซาอุดีอาระเบีย

หนังสือพิมพ์ The New York Times ฉบับวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๐๑๖ รายงานว่า นายอาเดล อัล-จูบیری รัฐมนตรีต่างประเทศซาอุดีอาระเบียได้แจ้งไปยังฝ่ายบริหารรัฐบาลบารัค โอบามา และผู้นำสภาองเกรสสหรัฐเมื่อเดือนมีนาคมว่าจุดยืนของซาอุดีอาระเบียจะต้องขายพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐพร้อมทรัพย์สินอื่นๆของสหรัฐในสหรัฐที่ซาอุดีอาระเบียถืออยู่มูลค่ากว่า ๗๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ออกไป หากสภาองเกรสผ่านร่างกฎหมาย ๙/๑๑ ทั้งนี้ร่างกฎหมายฉบับนี้หากผ่านสภาองเกรสถือว่าซาอุดีอาระเบียจะต้องรับผิดชอบเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ ที่ระบุว่าเป็นผู้สนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายนำเครื่องบินชนตึกแฝดเวิลด์เทรดที่นิวยอร์กและอีกลำบินไปโจมตีกระทรวงกลาโหมสหรัฐ (The New York Times ๑๖ เมษายน ๒๕๕๙)

๘. กรณีประเทศไทยถูกโจมตีค่าเงินบาท

ประเทศไทยถูกโจมตีค่าเงินบาทมาแล้ว ๓ ครั้ง การโจมตีค่าเงินบาทครั้งแรกเกิดขึ้นหลังการเปิดตลาดหุ้นในปี ๒๕๑๘ แล้วตลาดหุ้นถูกลากขึ้นไปสูงสุดในปี ๒๕๒๑ แล้วมีการถล่มทุบให้ตกต่ำลงมา ส่งผลให้ค่าเงินบาทเสียหาย ประเทศไทยไม่รู้ว่ค่าเงินบาทเสียหาย ได้เข้าไปปกป้องค่าเงินบาท แต่ก็ปกป้องไว้ไม่ได้ จึงได้มีการลดค่าเงินบาทหลายครั้ง กระทั่งทุนสำรองร่อยหรอ จึงเข้ารับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นครั้งแรก ใช้เงิน IMF ไป ๙๘๒ ล้านดอลลาร์ ทางการต้องเข้าควบคุมกิจการไฟแนนซ์ และเครดิตฟองซิเอร์ ๒๕ แห่ง ที่รู้จักกันในชื่อโครงการ ๔ เมษายน ๒๕๒๗ นับเป็นการพ่ายแพ้ต่อการปกป้องค่าเงินบาทเป็นครั้งแรกประเทศที่เปิดตลาดหุ้นใหม่ จะถูกโจมตีเช่นนี้ทุกประเทศ แล้วทำให้ค่าเงินของประเทศนั้นเสียหาย ยกตัวอย่างเช่น ประเทศเวียดนาม ส่งผลให้ค่าเงินต้องเสียหายเช่นกัน และประเทศไซปรัส ตลาดหุ้นก็ตกหนัก ได้เข้ารับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IMF ในปี ๒๕๕๕ นี้

การโจมตีค่าเงินบาทครั้งที่ ๒ ตลาดหุ้นไทยได้นำระบบ Maintenance Margin & Force Sell มาใช้ในปี ๒๕๓๖ ส่งผลให้มีการลากตลาดหุ้นขึ้นไปสูงที่ ๑,๗๕๐ จุดในต้นปี ๒๕๓๗ แล้วทุบให้ถล่มหลายพันลงมา SET index ตกต่ำลงถึง ๘๘% ในอีก ๕ ปีต่อมา ประวัติศาสตร์ซ้ำรอยเริ่มจากการพังทลายของค่าเงินเหรียญสหรัฐ ทำให้เงินไหลออกจากประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้สกุลเงินต่างๆ ทั่วโลกสูงขึ้น รวมทั้งสกุลเงินบาทของไทยก็มีค่าสูงขึ้น การโจมตีค่าเงินจึงเกิดขึ้น เป็นเพราะ

ค่าเงินบาทขาดเสถียรภาพ คนจึงไม่คิดถือเงินบาท จึงขายเงินบาทออกมา โดยการเอาบาทไปแลกเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้บาทหายไปจากระบบ และทำให้ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยร่อยหรอลงนั่นเอง ได้มีการเข้าไปปกป้องค่าเงินบาท เพิ่มความสามารถ กระทั่งทุนสำรองร่อยหรอ จาก ๔๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐเหลือประมาณ ๑,๑๔๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ จึงต้องเข้ารับการช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นครั้งที่ ๒ ใช้เงิน IMF ไป ๑๒,๒๕๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทางการต้องปิดกิจการสถาบันการเงินไป ๕๖ แห่ง ที่รู้จักกันในชื่อ โครงการ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๑ ระยะต่อมาสถาบันการเงินที่เหลือของประเทศล้มลงทั้งหมด ที่ยังเห็นตั้งอยู่ก็ตกเป็นของต่างชาติ นับเป็นการพ่ายแพ้ต่อการปกป้องค่าเงินบาทเป็นครั้งที่ ๒ การโจมตีค่าเงินบาทครั้งที่ ๓ การโจมตีค่าเงินบาท ๒ ครั้งที่ผ่านมา ทำให้ค่าเงินบาทลดค่าลง การโจมตีค่าเงินบาทครั้งที่ ๓ นี้ เป็นการโจมตีแล้วค่าเงินบาทสูงขึ้น เกิดจากการที่ตลาดเปิดซื้อขายตัวเลขราคาสินค้าอ้างอิง (derivatives) ในปี ๒๕๔๙ ทำให้เงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาเก็งกำไร ในตัวเลขราคาสินค้าอ้างอิงดังกล่าว ส่งผลให้ค่าเงินบาทเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทางการได้พยายามต่อสู้กับการที่เงินท่วมระบบเช่นกัน วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้ออกมาตรการกักเงินสำรอง ๓๐% เงินทุนไหลเข้า ช่วงดังกล่าวทุนสำรองเงินตราต่างประเทศสุทธิอยู่ที่ระดับ ๗๔,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ออกมาตราการได้วันเดียว ทำให้ตลาดหุ้นตกกว่า ๑๐๐ จุด ส่งผลให้ต้องยกเลิกมาตรการดังกล่าวในวันรุ่งขึ้น

การโจมตีค่าเงินของนายจอร์จ โซรอสเกิดขึ้น เมื่อรู้ว่าการใช้เงินทุนสำรองของไทยไม่แข็งแรงพอที่จะรักษาค่าเงินไว้ได้ จึงได้เริ่มทยอยเก็บสกุลเงินบาทไทยแล้วนำไปซื้อสัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ล่วงหน้าในอีก ๖ เดือนโดยสัญญาระบุว่า ๒๕ บาทไทยจะสามารถซื้อได้ ๑ ดอลลาร์ และมีการไปกู้เงินในตลาดต่างประเทศเพื่อมาทำสัญญาล่วงหน้าเพิ่ม เพราะการต้องต่อสู้กับแบงก์ชาติต้องใช้เงินที่มหาศาล แบงก์ชาติอาจสู้หมดตัวเพื่อรักษาค่าเงินไว้ได้ โดยได้รวบรวมเงินได้กว่า ๑ แสนล้านดอลลาร์ในขณะที่แบงก์ชาติมีเงินสำรอง ๔๖,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ โดยแบงก์ชาติได้ทำการใช้เงินสำรองเพื่อรักษาค่าเงินเอาไว้ โดยหวังว่าจะต่อสู้ได้นานพอที่ดอกเบี้ยจากเงินกู้จะทำให้โซรอสแพ้ไปเอง แต่ผลก็อย่างที่เรารู้ธนาคารแห่งประเทศไทยยอมแพ้แล้วประกาศลอยตัวเงินบาทจาก ๒๕ บาท ไปเป็น ๕๐ บาทต่อดอลลาร์ ตอนนั้นคนที่ชอบเล่น Forex คงรู้ว่าส่วนต่างที่เกิดขึ้นในสัญญาล่วงหน้าทำให้โซรอสได้กำไรไปมหาศาล ส่วนประเทศไทยก็ถูก IMF เข้ามารัดเข็มขัด โดยอเมริกาได้กำไรจากดอกเบี้ยมหาศาลที่เราจ่ายไป มีคนโดดตึกตายรายวัน (Mark Tier, ๒๕๕๔)

การฟื้นเศรษฐกิจจากภาวะสงครามเศรษฐกิจ

John Maynard Keynes กล่าวว่า เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำแล้วจะฟื้นขึ้นมาอย่างไร เพราะทฤษฎีของ Keynes เกิดขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำอย่างมาก แต่เศรษฐศาสตร์ของสำนัก Classics เป็นการเรียนรู้วิธีการบริหารเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้วว่าจะรักษาสภาพอย่างไร การเรียนวิธีการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจนี้ อาจจัดได้ว่าเป็นวิชาทั้งหลาย ซึ่งรวมทั้ง Monetarists กลุ่ม Rational Expectations และสำนัก Real Business Cycles ทฤษฎีของสำนักเหล่านี้บอกว่า ถ้าเศรษฐกิจดีๆ อยู่แล้ว จะรักษาอย่างไรไม่ให้เกิดปัญหา คือไม่มีภาวะเงินเฟ้อมากเกินไป และไม่มีการว่างงานมากเกินไป ไม่ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดมากเกินไป จนเป็นหนี้ต่างประเทศ

มากไป จะทำอะไร และทำอะไรไม่ให้เศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจากทฤษฎีของสำนักเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อเศรษฐกิจฟื้นแล้ว และบางครั้งเริ่มมีภาวะเงินเฟ้อแล้วความจริงแล้ว ในภาวะที่เศรษฐกิจยังต้องการความเจริญเติบโตอีก เพื่อให้มาตรฐานการครองชีพสูงการมุ่งรักษาระบบเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพอย่างเดียว โดยเฉพาะการตั้งเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targetting) ให้ต่ำๆ อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจควรเน้นเรื่องความเจริญเติบโตมากกว่าการรักษาอัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเฟ้อต่ำๆ จะไม่มีประโยชน์เลย หากคนว่างงานจำนวนมากและไม่มีรายได้

ดังนั้นการถกเถียงกันระหว่างสำนัก Monetarists กับ Keynesians ว่าทฤษฎีของใครถูกของใครผิดจึงเป็นเรื่องเข้าใจผิด เพราะทฤษฎีทั้งสองอธิบายคนละช่วงเวลากัน คือ Keynesians บอกว่าเศรษฐกิจตกต่ำแล้วจะแก้อย่างไร Monetarists บอกว่าทำอะไรไม่ให้เศรษฐกิจตกต่ำ หรือเจริญเติบโตมากเกินไปจนเป็นฟองสบู่กลุ่ม Rational Expectations ก็เช่นเดียวกัน ก็บอกว่าทำอะไรไม่ให้เศรษฐกิจตกต่ำ และไม่ให้เงินเฟ้อมากเกินไป แต่ไม่เคยบอกว่าเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำไปแล้วจะฟื้นอย่างไร ที่กล่าวมานี้ไม่ใช่เรื่องเล่นๆ เพราะเมื่อเกิดเศรษฐกิจตกต่ำอย่างมากในปีพ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๑ ในประเทศไทย รัฐบาลไทยในช่วงนั้น ก็แก้กันอย่างผิดๆ มาแล้ว คือใช้วิธีตรงข้ามกับที่ควรจะเป็นเลย แม้องค์กรระดับโลก เช่น IMF ก็ยังแนะนำตรงข้ามกับสิ่งที่ควรจะทำในช่วงนั้นเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำแล้ว รัฐบาลได้เข้มงวดในเรื่องการปรับโครงสร้างธุรกิจ มีการขึ้นดอกเบี้ยสูงๆ อาจเป็นเพราะทฤษฎี Rational Expectations ที่กล่าวว่ารัฐบาลจะทำอะไรก็ตามประชาชนจะรู้เท่าทันหมด ดังนั้นนโยบายรัฐบาลจึงไม่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ แต่ความจริงก็คือ การที่รัฐบาลทำอะไรแล้วไม่มีผลก็เฉพาะตอนที่ระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะที่มีการจ้างงานเต็มที่แล้วกลไกของระบบตลาดทำงานเต็มที่แล้วเท่านั้น แต่การที่เศรษฐกิจตกต่ำแล้ว นับเป็นกรณีที่ระบบกลไกตลาดระบบตลาดไม่ทำงาน (Market Failure) แล้ว รัฐบาลจึงต้องเข้าทำงานแทน (Government Intervention) หรือที่นักบริหารเรียกว่าต้องมีเจ้าภาพ จึงอาจกล่าวได้ว่าในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มีแต่เพียงรัฐบาลเท่านั้นที่มีขนาดใหญ่พอที่จะฟื้นระบบเศรษฐกิจได้หากปล่อยให้กลไกตลาดในภาคเอกชนปรับตัวเพื่อฟื้นเศรษฐกิจกันเอง ก็ต้องใช้เวลาานานมาก

ผู้เขียนจึงขอสรุปว่า เศรษฐกิจตกต่ำเมื่อไรที่ไหน Keynesian Economics ยังใช้ได้ เพราะเป็นทฤษฎีเดียวที่บอกว่าเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำแล้วจะแก้อย่างไร แต่เศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอยู่จะนำเอาทฤษฎี Keynes ไปใช้ก็อาจใช้ไม่ได้ น่าจะใช้ทฤษฎีของสำนัก Classics จะดีกว่า เพราะเป็นทฤษฎีที่บอกว่าเศรษฐกิจที่โตอยู่แล้วจะอย่างไรไม่ให้ตกต่ำ

๑. การฟื้นเศรษฐกิจ คือ การจ้างงาน และการซื้อทรัพย์สินโดยรัฐบาล

หากจะสรุปเป็นทฤษฎีต่างๆ ไป อาจกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจตกต่ำอาจเกิดเนื่องจาก ๒ สาเหตุใหญ่ คือ

๑.๑ สาเหตุในประเทศ คือ การที่อัตราดอกเบี้ยในประเทศสูงขึ้นอย่างมาก ทำให้วิสาหกิจเอกชนในประเทศมีต้นทุนสูงขึ้น มีการลดการผลิตและการแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกัน และกันลง ทำให้อำนาจซื้อลดลง ประสิทธิภาพการผลิตลดลง และการสะสมทุนก็ลดลงด้วย ทำให้ GDP ลดลงอย่างมาก คนจึงตกงาน เอกชนอาจขายของขาดทุน ทำให้ส่วนของทุนของวิสาหกิจเอกชนลดลง จนไม่สามารถใช้หนี้ ทำให้เกิดหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans-NPL) ซึ่งเป็นผลให้สถาบัน

การเงินต้องตั้งสำรองหนี้สูญจำนวนมาก และไม่กล้าปล่อยสินเชื่อเป็นเวลานานการที่ต้นทุนสูงขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ย จะทำให้ผลผลิตลดลง ความจริงแล้วถ้าต้นทุนที่แท้จริงสูงขึ้นอย่างเฉียบพลัน เช่น การขึ้นราคาน้ำมันมากๆ ก็ทำให้เศรษฐกิจตกลงได้ การขึ้นอัตราดอกเบี้ยที่ละมากๆ ยังทำให้ต้นทุนเงินกู้เพิ่มขึ้น ผู้บริโภคที่ซื้อของก็ซื้อน้อยลง จึงทำให้หน่วยผลิตผลิตสินค้าลดลงด้วย การขึ้นดอกเบี้ยจึงเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตของชาติทั้งหมด

๑.๒ สาเหตุจากต่างประเทศ คือ

๑.๒.๑ การที่วิสาหกิจเอกชนทั้งระบบถูกถอนเงินทุนออกจากประเทศอย่างฉับพลัน ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนลดค่าลงการที่เงินลดค่าอย่างมาก ทำให้ส่วนของทุนในบริษัทธุรกิจติดลบ ล้มละลาย ต้องเลิกกิจการจำนวนมาก จะทำให้ GDP ตกลง

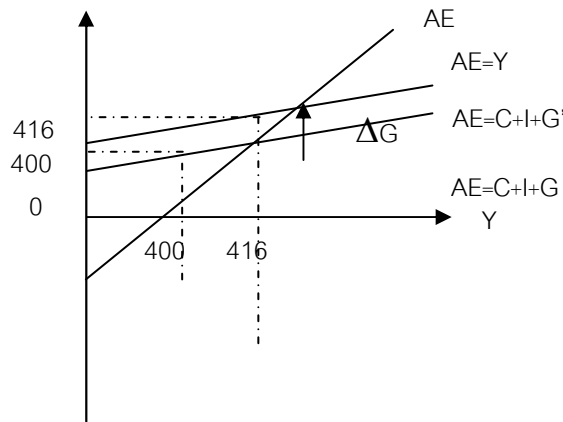
๑.๒.๒ การที่ธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าและบริการรวมการท่องเที่ยวไม่สามารถขายสินค้าได้ เนื่องจากความตกต่ำของเศรษฐกิจโลก ทำให้การนำเข้าของโลกลดลงก็ทำให้ GDP ตกลง อาจกล่าวได้โดยรวมได้ว่า เศรษฐกิจตกต่ำนั้น เกิดอันเนื่องมาจากวิสาหกิจ

เอกชนไม่ทำงานได้ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการลดลง ผลก็คือคนตกงาน และราคาทรัพย์สินตกลง ดังนั้น จึงเหลือเพียงภาครัฐบาลเท่านั้นที่สามารถสร้างเงิน มาจ้างงานและซื้อทรัพย์สินจากเอกชนไว้ได้โดยรัฐบาลอาจจ้างคนที่ตกงานในอัตราค่าจ้างตามวิชาชีพเท่าเดิม มาผลิตสินค้าสาธารณะ เช่น ถนนคอนกรีต แห่ล้างน้ำ เมื่อจ้างได้ครบถ้วนแล้วเศรษฐกิจก็จะฟื้นขึ้น

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำมีผลทำให้เกิดการลดคนงาน และการลดคนงานก็มีผลต่อการลดอำนาจซื้อภายในประเทศ ซึ่งเป็นผลให้มีการลดการผลิตในธุรกิจเอกชนส่วนอื่นๆต่อไป ซึ่งจะก่อให้เกิดการลดคนงานและลดอำนาจซื้อต่อไปอีก เกิดการลดลงของกิจกรรมเอกชนทางเศรษฐกิจลงเรื่อยๆ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จึงเป็นโอกาสที่ประเทศจะได้ใช้แรงงานที่ว่างงานมาสร้างสินค้าสาธารณะ เรียกว่าเป็นการสร้างทรัพย์สินของชาติโดยไม่มีค่าเสียโอกาส ไม่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจไม่แย่งแรงงานจากภาคเอกชน ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง รัฐบาลไม่สามารถทำได้การใช้แรงงานที่ว่างงานในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ สร้างสินค้าสาธารณะ จึงเป็นการเปลี่ยนชีวิตของแรงงาน (ซึ่งเก็บไม่ได้และกำลังจะหมดไปในแต่ละวัน) เป็นผลผลิต (GDP) ที่เพิ่มขึ้น หากไม่สร้างผลผลิตนี้ ก็จะมีการสูญเปล่าของแรงงานไปเลย

เป้าหมายสำคัญของการสร้างสินค้าสาธารณะในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจึงเป็นการเปลี่ยนชีวิตของแรงงานให้เป็น GDP ส่วน GDP ที่สร้างขึ้นจะได้ใช้ประโยชน์ในวันนั้นหรือไม่ยังเป็นเรื่องที่สำคัญรองลงมา อย่างไรก็ตามทรัพย์สินที่สร้างขึ้นนั้น ควรมีลักษณะคงทนถาวร เช่น ถนนคอนกรีต หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การอบรมแรงงานให้มีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น สำหรับเงินที่จะนำมาจ้างแรงงานนั้น รัฐบาลสามารถสร้างขึ้นได้ โดยนำมาจากธนาคารชาติ ซึ่งไม่ทำให้รัฐบาลเป็นหนี้เชิงเศรษฐศาสตร์เพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลสามารถใช้เงินที่เพิ่มขึ้น จ้างแรงงานที่ว่างงานซึ่งจะทำให้ GDP เพิ่มขึ้น ซึ่ง GDP จะเพิ่มมากกว่าเงินที่เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว (Multiplier Effects) ในกรณีตัวอย่างในกรอบคิดที่ ๕ เราได้ GDP เพิ่มขึ้น ๒.๒ เท่าของเงินที่รัฐบาลใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเมื่อคนทำงานเต็มที่แล้ว รัฐบาลไม่ควรเพิ่มปริมาณเงินอีกเพราะจะไม่มีแรงงานส่วนเกินที่จะเพิ่ม GDP ได้อีก ตัวทวีคูณ (Multiplier) คือ ค่าคงที่ค่าหนึ่งที่คุณกับส่วนเปลี่ยนแปลงของความต้องการใช้จ่ายมวลรวมเท่ากับส่วนเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชากร

แผนภาพที่ ๓-๑ ความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

อุปสงค์รวม (AD) = อุปทานรวม (AS)

หรือ $Y = C + I + G + (X - M)$ (๑)

$C = a + bY$

$M = m_0 + m_1 Y$

กำหนดให้ I G E เป็นค่าคงที่ แทนค่า C I G E M ในสมการที่ (๑) จะได้

$Y = a + bY + I + G + X - (m_0 + m_1 Y)$ (๒)

$Y = (a + I + G + X - m_0) / (1 - b + m_1)$ (๓)

ดังนั้น หากการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย (คือ $\rho G = 1$) จะทำให้ GDP เพิ่มขึ้น

ดังนี้

$\rho G / \rho Y = 1 / (1 - b + m_1)$

$\rho Y = 1 / (1 - b + m_1) * \rho G$

โดย

Y = รายได้ประชาชาติ

C = การบริโภคของครัวเรือน

I = อุปสงค์ในการลงทุนของธุรกิจที่ตั้งใจไว้

G = อุปสงค์ของภาครัฐบาลในการซื้อสินค้าและบริการ

X = มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ

M = มูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการ

จะเห็นได้ว่า วิธีการนี้ประเทศจะได้ทรัพย์สินจากการสร้างสินค้าสาธารณะเพิ่มขึ้นมากกว่าปริมาณเงินที่ใช้เพิ่มขึ้น จึงอาจพิจารณาได้ว่าในเชิงสุทธิแล้วรัฐบาลไม่ได้สร้างหนี้เพิ่มขึ้นในเชิงเศรษฐศาสตร์และเงินที่นำมาจากธนาคารชาติ ก็ไม่ต้องคืนทั้งหมด เพราะเมื่อเศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้นปริมาณเงินก็ต้องเพิ่มขึ้นอยู่แล้ว และภาระหนี้ของรัฐบาลก็จะลดลงไปเองในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ภาคธุรกิจเอกชนจะเป็นตัวการที่เร่งให้เกิดเศรษฐกิจตกต่ำเร็วขึ้น เพราะภาคธุรกิจสร้างเงินเองไม่ได้ขาดทุนไม่ได้ จึงต้องลดขนาดธุรกิจ ลดการจ้างงาน และเร่งขายทรัพย์สินชำระหนี้ ทำให้ราคาทรัพย์สินตกต่ำไปด้วยอาจกล่าวได้ว่าเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำภาคธุรกิจจะใช้เวลา MBA เพื่อลดขนาด

(Downsizing) ธุรกิจของตน แต่เมื่อเกิดการลดขนาดธุรกิจแล้วจำนวนแรงงานและทรัพย์สินในชาติไม่ได้ลดลง เป็นภาระของสังคมที่จะต้องดูแลรัฐบาลจึงมีหน้าที่ใช้วิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ โดยรัฐบาลต้องทำตรงกันข้ามกับภาคธุรกิจ คือ รัฐบาลจะต้องจ้างงานเพิ่มขึ้น และ รัฐบาลจะต้องซื้อทรัพย์สินจากภาคธุรกิจ

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจึงต้องทำตรงกันข้ามกับการแก้ไขปัญหาธุรกิจ เมื่อธุรกิจ Downsize รัฐบาลก็ต้อง Upsize เพราะธุรกิจขาดทุนไม่ได้ แต่รัฐบาลขาดทุนได้ และธุรกิจสร้างเงินไม่ได้ แต่รัฐบาลสร้างเงินโดยไม่เป็นหนี้ได้ กล่าวคือ การกู้ยืมเงินของรัฐบาลเป็นการนำเอาอนาคตมาใช้ในปัจจุบัน จึงไม่เป็นจริง ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การกู้เงินของรัฐบาลจากธนาคารชาติในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มาจ้างงานก็ไม่ใช่การสร้างหนี้เชิงเศรษฐกิจ แต่กลับเป็นการสร้างทรัพย์สินในปัจจุบันให้มากขึ้นเพื่อสร้างอนาคตของชาติที่ดีขึ้น เงินที่นำมาจ้างงาน และซื้อทรัพย์สินนั้นรัฐบาลจะต้องนำมาจากภายในประเทศ และเป็นเงินบาทเท่านั้น ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำรัฐบาลไม่จำเป็นต้องกู้เงินต่างประเทศมาแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เพราะเงินต่างประเทศใช้ซื้อของต่างชาติจึงเป็นการฟื้นเศรษฐกิจของต่างชาติ แต่เราต้องการซื้อแรงงานและทรัพย์สินจากคนในชาติ จึงต้องใช้เงินบาท ซึ่งเป็นการฟื้นเศรษฐกิจในชาติ ดังนั้นการจ้างงานและการซื้อทรัพย์สินโดยรัฐบาล จึงเป็นการฟื้นเศรษฐกิจ

๒. การฟื้นเศรษฐกิจรัฐบาลจะต้องทำตรงกันข้ามกับภาควิสาหกิจเอกชน

เราอาจสรุปได้ว่า เศรษฐกิจตกต่ำเกิดจากระบบวิสาหกิจเอกชนไม่ทำงาน เพราะต้นทุนดอกเบี้ยสูงชันมาก หรือยอดขายทั้งในและต่างประเทศลดลงอย่างมาก ทำให้มีการปลดคนงานออกอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ เป็นผลให้อำนาจซื้อในระบบเศรษฐกิจลดลง การตกต่ำของวิสาหกิจเอกชนยังทำให้มีการนำทรัพย์สินออกขาย เพื่อลดภาระหนี้ จึงทำให้ราคาทรัพย์สินของประเทศตกต่ำลงอย่างมาก แต่ทั้งคนงานและทรัพย์สินในชาติมิได้หายไปไหน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเป็นผู้จ้างแรงงาน และซื้อทรัพย์สินจากเอกชน จึงจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำได้ อาจกล่าวได้ว่า ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจะต้องทำตรงกันข้ามกับภาควิสาหกิจเอกชน ซึ่งอาจทำได้อย่างน้อย ๗ ประการดังต่อไปนี้

๒.๑ รัฐบาลสร้างงาน โดยรัฐบาลกู้เงินทางบัญชีจากธนาคารชาติ หรือกู้เงินที่ล้นอยู่มากมายในระบบธนาคารพาณิชย์ มาจ้างแรงงานผลิตสินค้าสาธารณะ เช่น ถนน แห่งน้ำ โครงการ SML เป็นต้น หรือให้ประชาชนสร้างงานกันเอง โดยรัฐบาลค้ำประกันให้ประชาชนกู้เงินได้ เช่น การตั้งกองทุนหมู่บ้าน การพักหนี้เกษตรกร ธนาคารประชาชน เป็นต้น การทำในลักษณะเช่นนี้ รัฐบาลไม่ได้สร้างหนี้เพิ่มขึ้นในเชิงเศรษฐศาสตร์ แต่ประเทศจะได้รายได้ (GDP) เพิ่มขึ้น ได้ทรัพย์สินเพิ่มขึ้น เพราะได้เปลี่ยนแรงงานที่กำลังจะสูญเปล่าไปในแต่ละวัน ให้เป็นทรัพย์สินของชาติ ดังนั้น เศรษฐกิจตกต่ำจึงเป็นโอกาสที่รัฐบาลจะสร้างทรัพย์สินของชาติ โดยไม่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจ

๒.๒ รัฐบาลซื้อทรัพย์สิน รัฐบาลควรมองหาเงินจากธนาคารชาติหรือจากระบบธนาคารพาณิชย์ มาซื้อทรัพย์สินที่เอกชนแย่งกันขาย เพื่อไม่ให้ราคาทรัพย์สินตกต่ำจนเกินไป เพราะการที่ราคาทรัพย์สินตกต่ำลงอย่างมาก จะทำให้ภาคเอกชนและประชาชนเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่สามารถฟื้นตัวเองได้ ระบบเศรษฐกิจก็จะฟื้นช้ามาก การซื้อทรัพย์สินจากภาคเอกชนนั้น ควรซื้อในกลุ่มที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการผลิตของชาติ

๒.๓ หักบัญชีเงินตราต่างประเทศแล้วกู้เงินบาทจากในชาติแทน เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดเนื่องจากเงินบาทหายไป มีเงินบาทไม่เพียงพอในระบบเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดผลผลิตตกต่ำ เกิดการว่างงานของคนในชาติ การจ้างงานเหล่านี้เราใช้เงินบาท จึงไม่จำเป็นต้องกู้เงินตราต่างประเทศ การกู้เงินต่างชาติ นอกจากจะไม่ทำให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้หนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีกด้วย และเป็นการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจให้ต่างประเทศ

๒.๔ ไม่ต้องขายทรัพย์สินให้ต่างประเทศ การขายบริษัทและรัฐวิสาหกิจให้ต่างประเทศเพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศไม่ใช่วิธีการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ และยิ่งจะทำให้ต่างชาติได้ทรัพย์สินของชาติไปในราคาถูกกว่าปกติด้วย การฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติโดยการเพิ่มปริมาณเงินบาทให้เพียงพอ จะทำให้ทรัพย์สินในชาติมีราคาเพิ่มขึ้น ภาระหนี้สินของเอกชนและรัฐบาลก็จะลดลงไปเอง

๒.๕ ลดการนำเข้า เร่งการส่งออก เศรษฐกิจตกต่ำเกิดจากราคาสินค้าส่งออกได้น้อยลง ดังนั้น จึงควรปล่อยให้ค่าเงินบาทอ่อนลงกว่าปกติ เพื่อให้ราคาสินค้าออกถูกลงและราคาสินค้านำเข้าแพงขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้จากการส่งออกและลดรายจ่ายจากการนำเข้า โดยคนในชาติจะหันมาซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศแทนการนำเข้าเพราะถูกกว่า การเพิ่มการส่งออกและการลดการนำเข้าจะช่วยให้มีการจ้างงานในชาติเพิ่มขึ้น ทำให้ GDP ขยายตัวสูงขึ้น

๒.๖ ขยายขนาดเศรษฐกิจไทยไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยนำเงินบาทไปให้กู้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน ในอัตราดอกเบี้ยต่ำระยะยาว จะทำให้บริษัทก่อสร้างและแรงงานไทยที่ว่างงานอยู่มีงานทำในประเทศเพื่อนบ้าน เป็นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของชาติ เป็นการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เพื่อนบ้านมีอำนาจซื้อสูงขึ้น ซื้อสินค้าเรามากขึ้น ทำให้ GDP เราสูงขึ้น

๒.๗ สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยรัฐบาลส่งเสริมคนดีที่ได้รวมตัวกันอยู่แล้ว ให้มีฐานะทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มีรายได้และมีการออมเพิ่มขึ้น ดังนั้น เงินกองทุนหมู่บ้านจึงควรให้แก่ชุมชนที่รวมตัวกันและมีความเจริญเติบโตอยู่แล้ว ซึ่งดูแลโดยคนดีของสังคมที่เป็นที่ประจักษ์แล้ว เงินกองทุนหมู่บ้านไม่ควรใช้เพื่อทำให้คนไม่ดีในหมู่บ้านวิ่งเข้าหาเงิน เพราะในที่สุดจะเป็นการทำลายระบบเศรษฐกิจรากหญ้า และลดจำนวนคนดีในหมู่บ้านลง

การดำเนินกลยุทธ์ทั้ง ๗ ประการนี้ จะต้องทำให้ภาคประชาชนและเอกชนมีความขยันขันแข็งและมีวินัยมากขึ้น จะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้ภาคเอกชน และไม่เป็นการแจกเงินให้ประชาชน มิฉะนั้นแล้ว จะเป็นการทำลายโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติในระยะยาว

๓. การเพิ่มปริมาณเงินด้วยการพิมพ์เงินเพิ่ม

นักเศรษฐศาสตร์จากแนวคิดดั้งเดิมแบบคลาสสิก นำทีมโดย อดัมสมิธ เชื่อในหลักธรรมชาติศาสตร์ว่า “ธรรมชาติจะรักษาสมดุลของมันเอง” เศรษฐกิจก็เหมือนกันอยู่เฉยๆ มันจะเข้าสู่จุดที่ดีเอง เช่น หากคุณตั้งราคาแพงไปจะไม่มีคนซื้อ ราคามันก็จะลดลงเอง ดังนั้น “หน้าที่ของรัฐ คืออย่าไปยุ่ง หรือ แทรกแซงกลไกตลาด” โดยควรทำเพียงรักษากฎเกณฑ์ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในตลาด และผลิตสินค้าหรือบริการที่ไม่มีคนผลิต ที่เรียกว่า สินค้าสาธารณะ (Public good) เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

พอเกิดเศรษฐกิจตกต่ำ และทำท่าว่าจะไม่เข้าสู่สมดุลง่ายๆ นักเศรษฐศาสตร์ และนักนโยบายชาวอังกฤษนาม จอห์นเคย์ จึงสร้างทฤษฎีขึ้นมาใหม่ว่า “ในเมื่อเอกชนแก้เองไม่ได้ เครื่องมือสุดท้ายทางเศรษฐกิจก็คือรัฐ รัฐต้องจ้างงาน เอกชนจะจ้างคน การบริโภคจะกลับมา เศรษฐกิจจะกลับมา”

โดยสรุป รัฐที่เราเสียภาษีให้จึงมีหน้าที่ต้องกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจตกต่ำ โดยเฉพาะการปฏิรูประบบสาธารณสุขโรค ซึ่งก็คือ สินค้าสาธารณะ รวมถึงการแก้กฎเกณฑ์กฎระเบียบการแข่งขันในตลาดด้วย

๓. มาตรการการเงินดังกล่าวมีกลไกส่งผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่แท้จริง ๓ แนวทางหลักๆ คือ

๓.๑ ผลกระทบผ่านกลไกอัตราดอกเบี้ยทางตลาดพันธบัตร :

เมื่อธนาคารกลางรับซื้อพันธบัตรรัฐบาล และตราสารที่หนุนหลังโดยสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ (Mortgage Backed Securities) ซึ่งเป็นการเพิ่มอุปสงค์ ต่อหลักทรัพย์ในตลาดการเงินทำให้ราคาหลักทรัพย์สูงขึ้น อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์จะลดลงและมีแนวโน้มทำให้อัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไปลดลง นั่นคืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะลดลงด้วย ซึ่งธนาคารกลางคาดว่า การลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะส่งผลให้ประชาชนกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมากขึ้นเพื่อนำไปใช้จ่ายใช้สอยและเพิ่มการลงทุนในระบบเศรษฐกิจตามทฤษฎีอุปสงค์ของการกู้ยืมเงิน เพื่อกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การที่ธนาคารกลางสหรัฐได้เข้าซื้อสินทรัพย์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงนี้จากธนาคารพาณิชย์ จะเป็นการช่วยให้ธนาคารพาณิชย์สามารถลดปริมาณสินทรัพย์เสี่ยง และสามารถปล่อยเงินกู้ได้สะดวกมากขึ้น

๓.๒ ผลกระทบผ่านกลไกอัตราดอกเบี้ยทางตลาดเงิน :

การพิมพ์เงินเพิ่มของธนาคารกลางเพื่อเข้าซื้อพันธบัตร ประกอบกับการให้เงินกู้ระยะสั้นแก่สถาบันการเงินผ่าน Term Auction Facilities กว่า ๔๓๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และได้เข้าซื้อตราสารที่หนุนหลังโดยสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ (Mortgage Backed Securities) ผ่านโครงการ Term Asset-Backed Securities Loan Facilities (TALF) เป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจมีปริมาณเงินเพิ่มมากขึ้น ตามรากฐานของ “ทฤษฎีการเงินของเคนส์” ซึ่งมองว่าเงินมีผลกระทบต่อรายได้โดยผ่านทางอัตราดอกเบี้ย เมื่อปริมาณเงินเพิ่มขึ้นทำให้เกิดอุปทานส่วนเกินของเงิน ส่งผลให้ระดับอัตราดอกเบี้ยดูดยภาพในตลาดเงินลดลง โดยที่การลงทุนของภาคธุรกิจแปรผกผันกับอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคธุรกิจเพิ่มมากขึ้น โดยฟังก์ชันของรายได้ประชาชาติดูดยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบเปิดตามทฤษฎีของเคนส์ คือ

$$Y = C+I+G+(X-M)$$

โดย Y = รายได้ประชาชาติ

C = การบริโภคของครัวเรือน

I = อุปสงค์ในการลงทุนของธุรกิจที่ตั้งใจไว้

G = อุปสงค์ของภาครัฐบาลในการซื้อสินค้าและบริการ

X = มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ

M = มูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการ

ดังนั้นเมื่อการลงทุนเพิ่มมากขึ้น จะทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของมาตรการนี้

๓.๓ ผลกระทบผ่านกลไกอัตราแลกเปลี่ยน :

จากปริมาณเงินที่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้ค่าเงินอ่อนค่าลง และหากเงื่อนไขของ Marshall-Lerner เป็นจริง การลดค่าเงินนี้จะส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดดีขึ้น ผ่านปริมาณความต้องการซื้อสินค้าส่งออกเพิ่มมากขึ้น และปริมาณความต้องการซื้อสินค้านำเข้าลดลง ซึ่งจะผลให้เศรษฐกิจขยายตัวได้มากขึ้น สามารถนำไปลงทุนเพื่อรุกทางเศรษฐกิจหรือต่อสู้กับภัยคุกคามทางเศรษฐกิจได้

นอกจากนี้ ธนาคารกลางยังหวังอีกว่า การเข้าแย่งซื้อพันธบัตร ทำให้กองทุนตราสารหนี้ต่าง ๆ จำต้องหันไปซื้อตราสารประเภทอื่นๆ เช่น ตราสารหนี้ภาคเอกชน ตราสารทุน เป็นต้น ทำให้เห็นได้ว่าธนาคารกลาง ต้องการกดดันให้เอกชนกล้าลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงมากขึ้น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ สามารถนำไปลงทุนเพื่อรุกทางเศรษฐกิจหรือต่อสู้กับภัยคุกคามทางเศรษฐกิจได้

ยังมีสมการที่สร้างโดยนักเศรษฐศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งของอเมริกา เออร์วิง ฟิชเชอร์ (บิดาแห่งทฤษฎีอัตราแลกเปลี่ยน) ได้สร้างสมการที่เรียกว่า Fisher Effect ที่น่าสนใจมาก โดยได้ตั้งไว้ดังนี้

อัตราดอกเบี้ย = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง + อัตราเงินเฟ้อที่คาดหวัง

และ International Fisher Effect ที่เขียนไว้ว่า

อัตราการเปลี่ยนแปลงค่าเงิน = ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย

นั่นหมายถึง ประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อสูง ก็ควรมีอัตราดอกเบี้ยสูงด้วย และค่าเงินก็ควรอ่อนลงในระยะยาว เรื่องนี้ชี้ให้เห็นถึงต้นเหตุแห่งวิกฤติเศรษฐกิจหลายครั้ง เช่น เติงกั๋ว และ ต้มย๋ากุ้ง โดยก่อนวิกฤตินั้น เม็กซิโก และ ไทย ล้วนมีเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าอเมริกา แต่ค่าเงินเปโซ และเงินบาทดันไปผูกกับเงินดอลลาร์ไว้ ซึ่งมันเป็นการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนแบบแข็งสมการเต็มๆ สุดท้ายก็ไปไม่รอด การใช้ค่าเงินที่แข็งเกินจริงทำให้ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดต่อเนื่อง และเมื่อความเชื่อมั่นถดถอย เงินทุนไหลออก ก็จำเป็นต้องลดค่าเงินลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สำหรับก่อนวิกฤติในยุโรปโซนก็เช่นกัน กรีซ และ สเปน มีอัตราเงินเฟ้อ และ ดอกเบี้ยสูงกว่าประเทศเยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ ดังนั้น ค่าเงินควรอ่อนลงในระยะยาว แต่เมื่อทั้งหมดผูกค่าเงินด้วย "ยูโร" ระบบจึงเดินหน้าไปไม่ได้ กรีซและ สเปน จึงต้องพบกับวิกฤติเศรษฐกิจ ปัญหาจึงไม่ได้เกิดจากวิกฤติการคลังเป็นต้นเหตุแต่อย่างใด แต่เกิดจากใช้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่แย้งกับ "สมการ" นั่นเอง โดยก่อนหน้านี้ สเปน ไอร์แลนด์ นั้นมีหนี้ภาครัฐ ต่อ GDP ที่ต่ำมากอยู่แล้ว

มิลตัน ฟรีดแมน สมการ $MV = PQ$ บิดาแห่งสำนักการเงินบ้างเล่า สมการชี้ประเด็นว่า หากมีการเพิ่มปริมาณเงิน (M) ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้ GDP (Q) สูงขึ้น และ อัตราเงินเฟ้อ (P) สูงขึ้นด้วย แต่ที่ผมไม่คิดเช่นนั้น ผมคิดว่า M ที่เพิ่มขึ้น จะทำให้การหมุนของเงิน (V) ลดลงโดยอัตโนมัติ เงินจะไหลเข้าสู่ตลาดสินทรัพย์ที่เป็น stock ไม่ได้เข้าสู่เศรษฐกิจจริงที่เป็น flow มากนัก

เปลี่ยนสมการการเงินเป็น อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงิน = อัตราการเพิ่มของ GDP + อัตราเงินเฟ้อ + อัตราการไหลเข้าสู่สินทรัพย์ สมการนี้จึงเป็นตัวชี้ว่าทำไม Fed ได้เพิ่มเงินถึงปีละ ๑ ล้านล้านดอลลาร์ แต่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจอเมริกาจึงไม่แข็งแรง เงินเฟ้อก็ต่ำ แต่ตลาดบ้าน และ ตลาดหุ้นของอเมริกากลับแข็งแกร่ง เมื่อดูอัตราการเพิ่มของปริมาณเงิน M_2 อยู่ที่

๖.๕% ต่อปีของสหรัฐฯ จึงเท่ากับ การเพิ่มของ GDP (๑.๖%) บวกด้วยอัตราเงินเฟ้อ (๑.๕%) ขณะที่อีก ๓.๔% นั้นเงินไหลสุทธิเข้าไปยังตลาดสินทรัพย์ (บ้าน และ หุ้น) จะเห็นว่าปริมาณเงินที่เพิ่มไหลเข้าไปสู่ส่วนที่เป็น stock มากกว่า flow เสียอีก ซึ่งสมการใหม่นี้จะทำให้อธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินได้ดีขึ้นกว่าเดิม และก็มาเข้าถึงประเด็นสำคัญ

โดยจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ได้สร้างสมการไว้แบบนี้ คือ การเปลี่ยนแปลงของ $GDP = m \cdot$ การเปลี่ยนแปลงของ G โดย m คือ ค่าตัวทวีการคลังซึ่งมีค่ามากกว่า ๑

ดังนั้น หากรัฐทุ่มงบประมาณเข้าไปมากๆ และ เลือกโครงการที่มีค่าตัวทวีสูงๆ ก็จะเป็นผลบวกต่อเศรษฐกิจได้มาก ซึ่งเรื่องนี้ยอดเยี่ยมเมื่อ ๘๐ ปีก่อนในยุคที่เชื่อกันว่ารัฐบาลไม่ควรเข้ามาแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจใดๆ ปล่อยให้กลไกตลาดของภาคเอกชนทำงานไปจะดีกว่า สมการได้เปลี่ยนมุมมองของเศรษฐศาสตร์มหภาคกันเลย แต่ปัจจุบันประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลายตั้งแต่ อเมริกา ญี่ปุ่น ยูโรโซน ล้วนแล้วแต่ติด "กับดักเคนส์" คือ ไม่ว่าจะเลือกทาง "รัดเข็มขัด" หรือ "คลายเข็มขัด" เศรษฐกิจก็ไม่เติบโตมากพอจะทันกับหนี้สินภาครัฐที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นั่นก็คือ หนี้ภาครัฐ ต่อ GDP ยังคงวิ่งขึ้นไปอย่างต่อเนื่องนั่นเอง ผมคิดว่าสาเหตุหลักที่ทำให้ทฤษฎีเคนส์ต้องติด "กับดักเคนส์" ก็คือ "โครงสร้างประชากร" ที่เปลี่ยนจาก "พีระมิด" เป็น "โอ่งน้ำ" โดยที่รัฐต้องแบกรับภาระของผู้สูงอายุมากขึ้นทั้งด้านเงินบำนาญ และ ประกันสุขภาพ ขณะที่เด็กรุ่นใหม่มีน้อยลง ทำให้ประชากรที่ก้าวเข้าสู่วัยทำงานน้อยลง รัฐจึงเก็บภาษีได้จากประชากรกลุ่มที่เล็กลง นั่นเอง

๔. การฟื้นเศรษฐกิจโดยไม่ก่อให้เกิดเงินเฟ้อ

ความจริงแล้วการบริหารเศรษฐกิจในระยะสั้น คือ การสร้างสมดุลระหว่างจำนวนสินค้า (ซึ่งเรียกว่า GDP) กับจำนวนกระแสเงินหรือปริมาณเงิน (ซึ่งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน) ให้เหมาะสม คำว่าเหมาะสมนั้นหมายความว่าระบบเศรษฐกิจจะต้องมีปริมาณเงินให้เหมาะสมกับปริมาณสินค้า ณ ระดับที่คนส่วนใหญ่มีงานทำมีรายได้พอสมควรหากระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะเช่นนี้แล้ว รัฐบาลเพิ่มปริมาณเงินโดยนำเงินจากธนาคารชาติมาใช้ในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอีก อาจจะไม่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากทุกคนได้ทำงานเต็มที่แล้ว เมื่อปริมาณเงินเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณของไม่สามารถเพิ่มตามก็จะทำให้ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นไป เพราะว่าราคาสินค้าโดยทั่วไปแล้วก็มีค่าเท่ากับปริมาณเงินในชาติหารด้วยจำนวน GDP

ดังนั้น ในกรณีที่เศรษฐกิจมีการจ้างงานค่อนข้างเต็มที่แล้ว การขยายปริมาณเงินในชาติก็จะก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้ เมื่อมีการขยายเงินในภาวะเช่นนี้ ทรัพย์สินได้แก่ บ้าน ที่ดิน หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ จะมีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ค่าจ้างแรงงาน รวมทั้งราคาสินค้าก็เริ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งให้เห็นว่าเศรษฐกิจเริ่มอยู่ในภาวะฟองสบู่

ในกรณีประเทศไทย เกิดภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๓๘ สิ่งที่รัฐบาลไทยควรกระทำในตอนนั้นก็คือ การชะลอความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจด้วยการลดขนาดการใช้จ่ายของงบประมาณรัฐบาลลง แต่ในขณะนั้น แทนที่รัฐบาลจะลดการใช้จ่าย ธนาคารชาติกลับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้เศรษฐกิจชะลอตัวลง แต่ในขณะนั้น เราใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ การขึ้นอัตราดอกเบี้ยในชาติ เพื่อลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจของชาติ จึงไม่มีผลต่อการลดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพราะเมื่อธนาคารชาติขึ้นอัตราดอกเบี้ยแล้ว ต่างชาติเห็นว่านำเงินตราต่างประเทศมาแลกเปลี่ยนเงินบาท แล้วฝากในประเทศไทยจะได้ดอกเบี้ยมากกว่า จึงมีเงินตราต่างประเทศไหลเข้ามาเป็น

จำนวนมาก ทำให้ปริมาณเงินบาทของไทยเพิ่มขึ้นด้วยระบบเศรษฐกิจไทยจึงไม่ได้ชะลอตัวลง แต่มีผลทำให้เราเป็นหนี้ต่างชาติมากยิ่งขึ้น ซึ่งเห็นได้จากยอดหนี้ต่อรายได้ประชาชาติ และการนำเข้าสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งมีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดสูงถึงร้อยละ ๘ ของ GDP ความจริงแล้วสิ่งที่รัฐบาลไทยควรทำในช่วงนั้น ก็คือ ลดการใช้จ่ายของภาครัฐบาลลง ตามทฤษฎีแล้ว ระบบเศรษฐกิจของประเทศเล็ก ที่มีอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ การแก้ไขปัญหาการเติบโตมากเกินไปของระบบเศรษฐกิจ ต้องทำด้วยการเพิ่มความเข้มงวดในนโยบายการคลัง

ดังนั้น จึงเป็นข้อผิดพลาดในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๓๘ ซึ่งทำให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปีต่อๆ มา ตัวอย่างนี้ชี้ให้เห็นว่า ความเข้าใจเรื่องทฤษฎีพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

ในกรณีกลับกันระบบเศรษฐกิจเกิดปัญหาเงินฝืดได้อย่างไร สมมติว่าเราอยู่ในภาวะเศรษฐกิจที่มีการจ้างงานเต็มที่ มีปริมาณเงินเพียงพอกับปริมาณ GDP แล้ว หากปริมาณเงินลดลงไป อาจจะเนื่องจากถูกโจมตีค่าเงิน แล้วต่างชาติถอนเงินดอลลาร์ทำให้คนในชาติต้องขายทรัพย์สิน เพื่อนำเงินบาทไปแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์จากธนาคารชาติแล้วใช้คืนต่างชาติไป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเช่นนี้จะทำให้ปริมาณเงินบาทในชาติลดลงไป ความจริงแล้วเศรษฐกิจตกต่ำเกิดขึ้นด้วยสาเหตุเดียว คือ ปริมาณเงินลดลงอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งการผลิตสินค้าลดลงตามไป เมื่อปริมาณเงินถูกถอนออกจากระบบเศรษฐกิจ ผู้ผลิตจึงไม่มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอ มีความจำเป็นที่จะต้องลดขนาดการผลิต ลดการใช้เครื่องมือเครื่องจักร และลดจำนวนคนลง จึงมีปัญหารว่างงาน เมื่อคนงานของโรงงานแรกๆ ว่างงาน ก็จะซื้อสินค้าและบริการจากโรงงานอื่นๆ น้อยลง เกิดการลดลงของการใช้เครื่องมือเครื่องจักร และคนงานของโรงงานต่อไป เป็นลูกโซ่

วิธีการแก้ไขที่ถูกต่อนั้น รัฐบาลจะต้องคุมปริมาณเงินในชาติให้มีมากเพียงพอ ในกรณีประเทศไทยนั้น เมื่อถูกถอนเงินออกจำนวนมากในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ รัฐบาลไทยกลับทำตรงกันข้าม แทนที่จะลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อช่วยพยุงฐานะเศรษฐกิจ รัฐบาลกลับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสูงมาก เป็นการลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจลงไปอีก เป็นการทำลายเงินทุนหมุนเวียนต่างๆ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอในระบบเศรษฐกิจให้ลดลงไปอีกด้วย นอกจากนั้น เมื่อธุรกิจเริ่มล้มละลาย เพราะเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ รัฐบาลก็เข้มงวดเรื่องกฎระเบียบในการกู้ยืมเงิน และการสร้างมาตรฐานสากล ในขณะที่หน่วยธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยยังป่วยอยู่ ยิ่งซ้ำเติมระบบเศรษฐกิจ ทำให้การผลิตติดลบถึงร้อยละ ๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลทำให้คนว่างงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อมีการว่างงานและขายสินค้าไม่ได้ ก็จะมีผลต่อเนื่องในแง่ของราคาทรัพย์สินของประชาชน ของบริษัทห้างร้าน จะต้องถูกนำมาเร่ขายเพื่อใช้หนี้ เมื่อมีการขายทรัพย์สินในรูปของที่ดิน และหุ้นในบริษัท รวมทั้งหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ราคาทรัพย์สินเหล่านี้จึงตกต่ำลงอย่างรวดเร็ว ความจริงแล้วการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ถูกต้องในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๒ นั้น รัฐบาลจะต้องผ่อนคลายนโยบายการเงิน คือ เร่งให้มีปริมาณเงินอยู่ในมือผู้กู้เงินมากขึ้น วิธีการที่สำคัญแทนที่จะเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบ ซึ่งเป็นเรื่องระยะยาวควรจะต้องผ่อนคลายนโยบายการกู้ยืมเงิน และการคิดมูลค่าทรัพย์สิน ก็จะชะลอและบรรเทาการตกต่ำของระบบเศรษฐกิจได้

กรณีสหรัฐอเมริกาในช่วงเดียวกัน บริษัทเงินทุน Long Term Capital Management ประสบปัญหาทางการเงิน นาย Alan Greenspan ผู้ว่าการธนาคารกลางฯ ไม่ได้สั่งปิดบริษัท และเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบ แต่กลับให้บริษัทอื่นๆช่วยอุ้มบริษัทนี้ไว้เพื่อกันปัญหาการแพร่กระจายของการล้มละลาย ปัจจุบันประเทศไทยใช้อัตราแลกเปลี่ยนขึ้น - ลงเสรี ดังนั้น การฟื้นเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายการคลังจึงไม่ได้ผล เพราะการขยายการใช้จ่าย จะทำให้อัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าขึ้น การเพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐบาล(G) ในสมการรายได้ประชาชาติ ก็จะมีผลต่อการลดลงของการส่งออก(E) ในสมการเดียวกัน มีผลหักล้างกัน ผลผลิตของชาติหรือรายได้ประชาชาติก็จะไม่เพิ่มขึ้น การฟื้นเศรษฐกิจในกรณีของประเทศไทย จึงจะต้องใช้นโยบายการเงิน หรือนโยบายการคลังที่อุดหนุนโดยการเพิ่มปริมาณเงินเท่านั้น โดยส่งเสริมการกระจายสินเชื่อ ประเทศชาติจึงจะฟื้นขึ้นได้ในกรณีของมาเลเซียนั้น กลับกัน เพราะเขาใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ รัฐบาลมาเลเซียจึงสามารถฟื้นเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐบาล ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยภายในสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยโลก ก็จะทำให้เงินทุนต่างประเทศไหลเข้ามาแลกเปลี่ยนเป็นเงินริงกิต และทำให้ปริมาณเงินในมาเลเซียเพิ่มขึ้น เป็นการฟื้นฟูชาติ

สรุป

ภาวะที่เกิดสงครามเศรษฐกิจ เศรษฐกิจถูกโจมตีจากสงครามเศรษฐกิจ เช่น การที่ผลิตภาพการผลิตต่ำเกินไป การลงทุนมากเกินไป การสร้างอสังหาริมทรัพย์มากเกินไป ระบบบริหารจัดการในภาคธุรกิจไทยไม่โปร่งใส ระบบบัญชีคลุมเครือ สถาบันการเงินปล่อยกู้อย่างหละหลวม เนื่องจากรัฐบาลค้าประกันเงินฝาก ผู้กู้เงินไม่ยอมใช้หนี้จำนวนมาก บางครั้งมีการนำเอามาตรการเข้มมาใช้ ยิ่งมีการเข้มงวดกฎระเบียบมากขึ้นในการนับหนี้เสีย การขึ้นอัตราดอกเบี้ยในประเทศ เพื่อหยุดยั้งเงินทุนไหลออก ซึ่งยิ่งทำให้ปริมาณสินเชื่อลดลง สภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจลดลง วิธีการดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจยิ่งจมลึกลงไป ทำให้คนตกงานมากขึ้นราคาทรัพย์สินตกต่ำ ปัญหาสังคมมากขึ้น รอแต่เพียงนักลงทุนต่างชาตินำเงินมาซื้อทรัพย์สินราคาถูก และหวังว่าเขาจะมาเป็นเจ้าของธนาคารกิจการใหญ่ๆ แล้วบริหารต่อไป โดยคนไทยจะไปเป็นลูกจ้างเพื่อให้มีงานทำ

สาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำนั้น มีประการเดียว คือ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจนั้น ซึ่งเป็นเงินทองถิ่นได้ลดลงมากเกินไปจนความจำเป็น ผลของเศรษฐกิจตกต่ำ คือ การผลิตสินค้าลดลง การใช้เครื่องมือเครื่องจักรลดลง การว่างงานเพิ่มขึ้น และในที่สุดก็คือ ราคาทรัพย์สินต่างๆ ตกลง การปล่อยยให้ระบบเศรษฐกิจตกต่ำอันเนื่องมาจากปริมาณเงินบาทหายไปมากเกินไปจนความจำเป็นเป็นเรื่องที่เลวร้าย เพราะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้คนส่วนใหญ่จนลง มีผลต่อการออกจากโรงเรียนของนักเรียน และการฆ่าตัวตายของประชาชน

รัฐบาลใดๆ พึ่งป้องกันปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำนี้ และการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในกรณีประเทศไทยก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยาก เพียงแต่เพิ่มปริมาณเงิน เพราะเหตุแห่งปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำนั้น ก็คือ การที่สภาพคล่อง หรือปริมาณเงินหายไปมากเกินไป และถ้าเพิ่มขึ้นมาให้เหมาะสมกับจำนวนผลผลิต และทรัพย์สินต่างๆ ราคาสินค้า และราคาทรัพย์สินก็จะไม่ตกลง ขณะเดียวกันผลผลิตก็จะเพิ่มขึ้น โดยจะไม่เงินเฟ้อมากนัก แต่จะฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจขึ้นได้ การศึกษาในครั้งนี้ได้พัฒนาแบบจำลองมาจากพื้นฐานของ ทฤษฎีการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของ สำนักนีโอคลาสสิก กล่าวคือ Feder (๒๕๒๘) มองการเติบโตทางเศรษฐกิจตามแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ สำนัก

นีโอคลาสสิกที่ว่า ทุนและแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยพื้นฐานของตัวแบบที่ต้องใช้แรงงานและทุนจำนวนมาก (สะท้อนผ่านผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ) โดยทุนสามารถแยกเป็นทุนภาครัฐ (G) และทุนภาคเอกชน (K) ซึ่งต่อมา Biswas and Ram (๒๕๒๙) ได้ปรับตัวแบบของ Feder ซึ่งเป็นตัวแบบที่เป็นที่นิยมเป็นอย่างมากสำหรับการศึกษาผลกระทบที่เกิดกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาจากการใช้จ่ายภาครัฐนับจากการถกแถลงอย่างยิ่งใหญ่ของความสัมพันธ์ระหว่างอาหารและอาวุธ ก็มีตัวแบบที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงเป็นการศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ Single-equation growth regression analysis เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐและการเติบโตทางเศรษฐกิจ จากแบบจำลองดังกล่าวเป็นการใช้วิธีการศึกษาแบบ Production Function Approach ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ก็มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ

การใช้จ่ายภาครัฐยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มอุปสงค์ (Demand) หรือความต้องการบริโภคสินค้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเงินที่ภาครัฐใช้จ่ายจะเปลี่ยนเป็นรายได้ของเอกชน ที่ถือว่าเป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการที่ภาครัฐเข้าไปซื้อ เมื่อเอกชนได้รับเงินจากการใช้จ่ายของภาครัฐ จะนำเงินไปใช้จ่ายต่อในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนหรือเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และทำให้ภาคเศรษฐกิจขยายตัว เรียกว่า ผลทวีคูณของการใช้จ่ายภาครัฐ (Multiplier effect of government spending) ถือได้ว่าการใช้จ่ายข้าราชการที่นำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศ ในทางเศรษฐศาสตร์การใช้จ่ายข้าราชการถือเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Goods) เป็นสินค้าหรือบริการที่นำมาซึ่งการตอบสนองความต้องการของสาธารณะ ประชาชนทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของภาครัฐ (Jeffrey Rogers Hummel ,๒๕๓๓, pp. ๘๘ -๑๒๒) รัฐจึงกำหนดบังคับการเก็บภาษีเป็นกฎหมาย เพราะถ้ารัฐไม่กำหนดไว้ก็ไม่มีใครใดยากจ่ายเงิน แต่ต้องการจะใช้บริการฟรี ดังนั้น ทุกประเทศทั่วโลกทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา จึงต้องกำหนดให้มีการใช้จ่ายภาครัฐด้วยกันทั้งสิ้น

ในขณะที่ด้านอุปทาน การศึกษาใช้การพัฒนาแบบจำลองด้านอุปทาน ซึ่งต่อยอดมาจากนักเศรษฐศาสตร์ ในด้านนี้โดยมีการศึกษาถึงวิธีการต้นทุนการผลิต การตัดสินใจในปริมาณการผลิต ผู้ผลิตจะเปรียบเทียบระหว่างรายได้จากการขายสินค้ากับต้นทุนในการผลิต ต้นทุนการผลิตมีผลต่อปริมาณการผลิตสินค้าโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อปริมาณเสนอขายสินค้าอีกชนิดหนึ่งได้ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสินค้า เทคโนโลยี ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทต่อการผลิตมาก การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิตจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และปริมาณผลผลิตด้วย นโยบายรัฐบาล ปริมาณเสนอขายสินค้าอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐ เช่น ถ้าจัดเก็บภาษีการค้าเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตอาจลดการผลิตลงเนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น เป็นต้น นโยบายรัฐบาลสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิต ด้วยวิธีการที่หลากหลายยิ่งขึ้น

การศึกษาถึงสงครามเศรษฐกิจ เริ่มมีการศึกษากันอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก ในหลายประเทศมีการจัดตั้งเป็นสมาคมหรือสถาบัน หรือหน่วยงานเพื่อการศึกษาทางด้านนี้โดยเฉพาะ เช่น Ministry of Economic warfare ของสหราชอาณาจักรอังกฤษ เป็นต้น หลายประเทศได้มีการศึกษาสงครามเศรษฐกิจ พบว่ามีผลทั้งในทางบวกและในทางลบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กรณีที่มี

การลงทุนผ่านภาคเอกชนเพื่อไปลงทุนต่อในต่างประเทศ ก็จะเป็นการเพิ่มรายได้เข้าสู่ประเทศ ย่อมมีผลบวกต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ถ้าประเทศถูกโจมตีจากสงครามเศรษฐกิจดังกล่าวจะส่งผลในทางที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเสียหาย ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศส ได้มีการจัดตั้ง Economic Warfare School of Paris เพื่อเป็นการช่วยเหลือ บริษัทและองค์การค้า ต่างๆ ของฝรั่งเศส ในการที่จะเอาชนะการแข่งขันกับคู่ค้าที่สำคัญทั่วโลก ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งวัตถุประสงค์ที่สำคัญเนื่องจาก ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันมีความซับซ้อน หลากหลายมิติ ซึ่งต้องมีการเรียนรู้ และมีข้อมูลข่าวสาร มีหน่วยงานที่เป็นระบบ รวมทั้งยังสามารถใช้เพื่อการป้องกันหรือเตรียมการเพื่อรองรับ วิกฤตเศรษฐกิจต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ตัวอย่างผลการวิจัยของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ได้ข้อสรุปที่หลากหลายประการ คือ นักเศรษฐศาสตร์บางคนได้ผลการวิจัยว่า สงครามเศรษฐกิจเป็นความจำเป็นและเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน เป็นปัจจัยลดความเติบโตทางเศรษฐกิจ ในขณะที่นักเศรษฐศาสตร์บางคนวิจัยพบว่า สงครามเศรษฐกิจเป็นปัจจัยเพิ่มความเติบโตทางเศรษฐกิจ ต้องมีการเตรียมการและมีหน่วยงานรองรับที่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น Harald PÖCHER (๒๕๕๘) ได้ศึกษาเรื่อง ECONOMIC WARFARE HEAVY DAMAGE WITHOUT BLOODSHED โดยเป็นการศึกษาการทำสงครามเศรษฐกิจสำหรับสหรัฐอเมริกาอำนาจและอิทธิพลทางทหารตามไม่เพียง ยังต้องสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ ด้วยนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่จะรับประกันมาตรฐานที่ดีที่สุดของที่อยู่อาศัยสำหรับประชากร ซึ่งจะสามารถทำได้โดยต้องเอาชนะและเข้าสู่ภาวะที่พึงประสงค์ในบทบาทของภาวะเศรษฐกิจโลกและจะต้องมีการป้องกันการโจมตีทางด้านเศรษฐกิจจากฝ่ายตรงข้ามด้วย และด้วยเหตุนี้รัฐมีภารกิจอันสำคัญในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้แข็งแกร่ง โดยการจัดระเบียบเศรษฐกิจของประเทศในทางที่ดีที่สุดและต้องมีการวางแผนการทำสงครามทางเศรษฐกิจเตรียมการล่วงหน้าเพื่อการต่อสู้กับการโจมตีทางเศรษฐกิจของฝ่ายตรงข้าม ในทางตรงกันข้ามก็จะมี การเข้าดำเนินการกับระบบเศรษฐกิจของฝ่ายตรงข้าม แต่ไม่ทำลายเศรษฐกิจของฝ่ายตรงข้ามอย่างสมบูรณ์

ในขณะที่ Samantha F. Ravich, (๒๕๕๘) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง Cyber-Enabled Economic Warfare: An Evolving Challenge โดยศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของสงครามเศรษฐกิจทางด้านระบบไซเบอร์ ซึ่งการโจมตีทางด้านเศรษฐกิจผ่านทางระบบไซเบอร์ สามารถทำความเสียหายให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆได้อย่างมหาศาล ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามที่สำคัญที่จะต้องป้องกัน และสร้างระบบการต่อสู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องมีหน่วยงานรองรับการสงครามเศรษฐกิจโดยตรง ซึ่งต้องมีความสามารถทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เพื่อสามารถเข้าต่อสู้ ป้องกันและสามารถเอาชนะภัยคุกคามจากสงครามเศรษฐกิจได้ Sandu (Cimpineanu) Marilena-Jeana The economic warfare Concept and manifestation in International Relations การศึกษาของ Sandu (Cimpineanu) Marilena-Jeana แบ่งออกเป็นสองส่วนส่วนแรก เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการป้องกันการถูกโจมตีจากสงครามเศรษฐกิจ ซึ่งมีการกำหนดขอบเขต หน้าที่ และหน่วยงานที่รองรับสงครามเศรษฐกิจ ในส่วนที่สองเป็นวิธีการ ในการรวมการการเข้าสู่สงครามเศรษฐกิจ มีการรวบรวม การวิเคราะห์ และการดำเนินการต่อสงครามเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการจัดตั้งหน่วยสืบราชการลับด้านสงครามเศรษฐกิจเพื่อรองรับรูปแบบหลากหลายของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้สามารถทำความเข้าใจถึงหลักการ แนวคิด และทฤษฎีของปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถที่จะประยุกต์ใช้หลักการสงครามไปใช้ในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ในด้านเศรษฐศาสตร์ก็สามารถที่จะนำเอาตัวแบบทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทานมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นปัจจัยและเครื่องมือเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านสงครามเศรษฐกิจได้ อีกประการหนึ่ง ก็เป็นการนำเอาทฤษฎีเกมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการนำสงครามเศรษฐกิจที่เผชิญอยู่ นำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

วิธีการต่อสู้สงครามเศรษฐกิจ

การต่อสู้สงครามทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับสงครามทั่วไป การต่อสู้จะต้องระดมทรัพยากรทุกชนิดเพื่อเข้าสู่สนามรบ สงคราม เป็นลักษณะที่ “เอาเป็นเอาตาย” ไม่มีใครปรานีใคร ผู้ชนะจะเป็นผู้ยึดครองและได้ทรัพยากรไว้ในครอบครอง สงครามจะต้องมีการวางแผนในรายละเอียด สนามรบอยู่ที่ไหน ใครยึดชัยภูมิไหนอยู่จะรู้ว่าใครได้เปรียบ และใครอยู่ในชัยภูมิที่เสียเปรียบ และพอจะคาดได้ว่ากลยุทธ์ในการศึกจะเป็นอย่างไร และสุดท้ายใครน่าจะเป็นฝ่ายชนะ อุปนิสัยของแม่ทัพและผู้นำแต่ละฝ่ายเป็นอย่างไร ต้องดูไปถึงแม่ทัพหรือผู้บริหารว่าเขาทำอย่างไร กลยุทธ์นั้นถูกต้องหรือไม่ เขาทุ่มเทกับการรบในสนามหลักหรือเขามักชอบที่จะ “เปิดแนวรบใหม่ ๆ” ไปในจุดที่เขาไม่คุ้นเคยหรือเสียเปรียบหรือไม่ ผู้นำจะต้องดีที่สุดในด้านการฝึกอบรมและการศึกษา ฝ่ายไหนมีทรัพยากรมากกว่าฝ่ายนั้นก็จะเป็นผู้ชนะ ทรัพยากรของสงครามนั้นก็คือ กำลังทหารและอาวุธต่าง ๆ กองทัพที่มี “อำนาจการยิง” ที่เหนือกว่าจะเป็นฝ่ายชนะ ดังนั้น ในการศึกแต่ละครั้ง แม่ทัพที่มีความสามารถก็คือคนที่สามารถทุ่มสรรพกำลังเข้าไปในสนามรบมากกว่าศัตรู ดังนั้น กองทัพที่ใหญ่โตแต่ไม่ได้อยู่ในสนามรบก็ไม่สามารถชนะศึกได้ กองทัพที่เล็กแต่ทุ่มกำลังเข้าไปในจุดที่สู้รบได้มากกว่ากลับเป็นฝ่ายชนะ ประเทศที่ใหญ่โตเป็นมหาอำนาจอย่างอเมริกาก็ไม่สามารถรบชนะเวียดนามในสนามรบ ประเทศเวียดนามได้ทั้งนี้เพราะอเมริกาไม่สามารถระดมทรัพยากรเข้าไปในป่าดงดิบได้

การสงครามทางเศรษฐกิจมีความซับซ้อนหลากหลายประเด็น เนื่องจากในทางปฏิบัติไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างกลุ่ม วิธีการ หรือลักษณะกลยุทธ์ที่ใช้ที่แตกต่างกันได้

ต้องใช้ยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี กลยุทธ์ ทั้งทางด้านการคลัง การเงิน การค้า และอื่นๆ เพื่อสร้างการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประเทศจะต้องมีการเพิ่มในเทคโนโลยีน้อยหรือที่เรียกว่ามีผลิตภาพการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity : TFP) สูง ทำให้ประเทศเจริญเติบโตสูง

มีการลงทุนมากแต่ไม่มากเกินไป (Over-investment) ทำให้ผลผลิตที่ได้มีผลตอบแทนสูง ระบบสถาบันการเงินเข้มแข็ง ซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและ จะทำให้ GDP เติบโตในอัตราสูง การส่งออกเพิ่มมากขึ้นเพราะความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ไม่มีปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด หนี้ต่างประเทศลดน้อยลงเรื่อยๆ

ในทางตรงกันข้ามหากประเทศมีอ่อนแอทางเศรษฐกิจ จนนักลงทุนฯ สงสัยว่าประเทศจะใช้หนี้ต่างประเทศได้อย่างไร ความสงสัยนี้เมื่อสะสมไปถึงเวลาหนึ่ง ก็จะทำให้ความเชื่อมั่นลดลงทันที ทำให้เกิดการโจมตีค่าเงินท้องถิ่น มีการถอนเงินทุนฯ ออกจากประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ หากเราสามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ ก็จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ ดุลบัญชีเดินสะพัดก็จะไม่ขาดดุล และหนี้ต่างประเทศก็จะไม่เพิ่มขึ้น ก็จะป้องกันการถอนเงินทุนฯ และการล้มละลายได้ (Economic warfare heavy damage without bloodshed Harald POCHER หน้า ๓)

วิธีการต่อสู้สงครามเศรษฐกิจแบบต่างๆ

การต่อสู้ด้วยวิธีนโยบายทางการคลัง

นโยบายการคลัง คือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดหารายได้และการใช้จ่ายของ รัฐบาล โดยในการจัดหารายได้ของรัฐบาลจะมาจากการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆจากทั้งผู้ผลิต เช่น ภาษีนิติบุคคล ที่เก็บจากบริษัทห้างร้านต่างๆ การจัดเก็บจากผู้บริโภค เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือที่เราเรียกกันว่า VAT การจัดเก็บจากผู้มีรายได้ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้ยังมีภาษีอีกหลายประเภท เช่น ภาษีสรรพสามิต ที่จัดเก็บกับสินค้าฟุ่มเฟือย อาทิ บุหรี่ สุรา ไฟ หรือภาษีนำเข้าเก็บจากสินค้านำเข้า เช่น ภาษिरถยนต์ น้ำหอม นาฬิกา และเครื่องสำอาง เป็นต้น

เก็บภาษีได้แล้วเอาเงินไปไหน ภาษีที่จัดเก็บได้รัฐบาลจะนำไปใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค และการลงทุนตามงบประมาณที่ตั้งไว้ในแต่ละปี โดยปกติจะใช้จ่ายผ่านส่วนงานราชการ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เช่น การสร้างถนน การจัดซื้ออาวุธ งบประมาณเศรษฐกิจต่างๆ เป็นต้น โดยรัฐมักจะนำเงินภาษีไปใช้ในการสร้างปัจจัยพื้นฐานให้กับระบบเศรษฐกิจ หรือใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่เอกชนไม่ผลิต หรือที่เรียกว่าสินค้าสาธารณะ (Public goods) อาทิ การทหาร การสร้างถนน สวนสาธารณะ สะพานลอย เป็นต้น

ทำไมต้องมีนโยบายการคลัง โดยหลักแล้วนโยบายการคลังของรัฐบาล ถือเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในยามที่เศรษฐกิจดี ภาษีที่รัฐจัดเก็บจะมีมากตามไปด้วยโดยอัตโนมัติตัวอย่างเช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการ ร้อยละ ๗ ของมูลค่าสินค้าและบริการ ซึ่งหากเศรษฐกิจเจริญเติบโตดี เงินภาษีที่รัฐจัดเก็บได้ก็จะสูงตามไปด้วย แต่หากเศรษฐกิจไม่ดี รัฐก็สามารถนำเงินภาษีมาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ซึ่งถือเป็นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจไปในตัว กล่าวคือ ยามที่เศรษฐกิจดี หรือหากเปรียบเป็นรถที่วิ่งเร็ว การเก็บภาษีจะเป็นเสมือนการแตะเบรกไม่ให้รถวิ่งเร็วจนเกินไปจนอาจเป็น อันตรายได้ ขณะที่ยามที่รถวิ่งช้ามาก หรือเศรษฐกิจไม่ดี มีคนตกงานเยอะ รัฐจะนำเงินภาษีมาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้รถวิ่งได้เร็วขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากรัฐนำเงินภาษีไปใช้ในทางที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจหรือไม่ดี ช่วยสร้างเสริมความสามารถในการผลิตที่เรียกว่า Productivity ในที่สุดแล้ว เงินภาษีที่ใช้จ่ายออกมา อาจเป็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจได้จริงในระยะสั้น ๆ แต่ในระยะยาวแล้ว เศรษฐกิจจะไม่ได้อะไร

การดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัว (Expansionary fiscal policy) คือ การที่รัฐบาลใช้จ่ายมากกว่ารายได้ภาษีที่จัดเก็บได้ หรือที่เรียกว่า งบประมาณขาดดุล ซึ่งอาจเลือกใช้ในยามที่เกิดปัญหาเงินฝืด หรือเศรษฐกิจถดถอย เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเมื่อรัฐบาลใช้จ่ายมากขึ้นกว่าภาษีที่จัดเก็บก็เป็นเสมือนการอัดฉีดเงินเข้าระบบเศรษฐกิจ เช่น การปรับลดภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ ๑๐ เหลือร้อยละ ๗ ก็ทำให้คนมีเงินเหลือเพื่อจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น เป็นต้น

การดำเนินนโยบายการคลังแบบหดตัว (Contractionary fiscal policy) คือ การที่รัฐบาลใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ภาษีที่จัดเก็บได้ หรือที่เรียกว่า งบประมาณเกินดุล ซึ่งอาจจะเลือกใช้ในยามที่เกิดปัญหาเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเมื่อรัฐบาลใช้จ่ายน้อยลง แต่เก็บภาษีมากขึ้น ก็เป็น

เสมือนการดูดเงินออกจากระบบเศรษฐกิจ ก็ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวน้อยลงหรือหดตัว ก็จะช่วยให้เงินเพื่อปรับลดลงได้

แบบจำลองด้านอุปสงค์ (Demand Side Models)

แบบจำลองด้านอุปสงค์เริ่มจากรูปแบบแนวคิดของเคนส์ และผู้ตาม แนวคิดเคนส์ คือ อุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ซึ่งแบบจำลอง มีดังนี้ แต่เดิมนั้น สมการ GDP ก็คือ $Y = C+I+(X-M)$ เท่านั้น จนเมื่อ ลอร์ด เคนส์ มาพบว่าที่จริงแล้วรัฐบาลควรจะใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเป็นตัวจุดสตาร์ทให้กับระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการจ้างงานมากขึ้นได้ เขาเพียงเติม $G-T$ เข้าไป โดยการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐ และลดภาษีลง เพียงเท่านี้ก็สมารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้แล้ว และทฤษฎีนี้ก็ถูกกล่าวขวัญกันมานานถึงเกือบ ๘๐ ปี

$$Y = C+I+(X-M) + (G-T)$$

ปัจจุบันเราจึงมีนโยบาย ๓ ด้าน คือ

๑. นโยบายการเงิน เพื่อดูแล C และ I ช่วยเพิ่มการใช้จ่ายและลงทุนของภาคเอกชน
๒. นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน ดูแล $X-M$ เพื่อช่วยเพิ่มการส่งออก และชะลอการนำเข้า
๓. นโยบายการคลัง ดูแล $G-T$ ด้วยการใช้จ่ายภาครัฐ และลดภาษีลงเพื่อกระตุ้น

เศรษฐกิจ

นี่จึงเป็นที่มาของนโยบาย ๓ อ่อน "ดอกเบี้ยอ่อน บาทอ่อน และการคลังอ่อน" ซึ่งใช้ด้านวิกฤติเศรษฐกิจกันมาช้านาน

หากเชื่อตามสมการเช่นนี้จริง เมื่ออัตราดอกเบี้ยก็ต่ำมาก แต่ภาคเอกชนก็ยังไม่ฟื้น เราก็จะเหมือนนักเศรษฐศาสตร์เกือบทั้งโลก ที่เชื่อว่า "เราจำเป็น" ต้องใช้นโยบายการคลัง เพื่อช่วยฟื้นเศรษฐกิจครั้งนี้ และในเมื่อเรามีเงินไม่พอ "เราจำเป็นต้องกู้" นี่คือ แนวทางที่ประเทศอเมริกา และเกือบทั้งโลก พยายามใช้กันอยู่ แต่ก็พยายามหาทางออกจากภาวะหนี้สาธารณะสูงเกินไปด้วยเช่นกัน แต่ความเป็นจริง ก็คือ ทางออกนั้นไม่มี มีแต่ทางลงเหวเท่านั้น โดยญี่ปุ่นมีหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงถึง ๒๐๐% และอเมริกาสูงถึง ๘๐% และสูงเกิน ๑๐๐% ในเร็ววันนี้ ไทยเราควรเดินตามเส้นทางนี้หรือ เพราะภาระการใช้จ่ายด้านการประกันสุขภาพเพราะคนแก่มากขึ้น และดอกเบี้ยพันธบัตรที่สูงขึ้นตามยอดหนี้ ขณะที่เศรษฐกิจเติบโตช้าลง วิธีง่ายที่สุดในการค้นพบความรู้ ใหม่ ก็คือ การ "ไม่เชื่อ" ในความรู้เดิมครับ ผมจึงคิดเปลี่ยนสมการ GDP เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายอีก ๔ ด้านขึ้นมาที่ไม่เป็นภาระการคลัง แถมรัฐบาลยังอาจได้เงินพิเศษเพิ่มด้วย ผมเรียกว่า "นโยบายประชามชอบ" เพราะประชาชนชอบใจ และรัฐบาลไม่เสียเงิน ซึ่งเหนือชั้นกว่า "ประชานิยม" อยู่หนึ่งขั้น โดยสามารถสร้างนโยบายถึง ๑๘ กระบวนท่า จากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไทเก๊กนี้

$$Y = C+I+ (X-M) + (G-T) + (PB-PC)+ xA+ yR+ zL$$

โดย PB คือ ผลประโยชน์จากกองทุนบำนาญ PC การจ่ายเงินสมทบกองทุนบำนาญ

x,y,z คือ สัมประสิทธิ์ที่เป็นบวก

A คือ มูลค่าทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลง

R คือ คนต่างด้าวที่มาพำนักอาศัยในไทย

L คือ ยอดสินเชื่อที่เปลี่ยนแปลง

มันเป็นเรื่องที่เราๆ กันอยู่แล้วว่า หากเราสมทบกองทุนบำนาญน้อยลง ดึงเงินจากกองทุนออกมามากขึ้น นำมาใช้จ่ายเศรษฐกิจก็จะหมุนได้หลายรอบ และหากราคาทรัพย์สินสูงขึ้นทั้งหุ้นและอสังหาริมทรัพย์ก็จะทำให้เศรษฐกิจโต ขึ้นด้วย รู้ๆ กันอยู่แล้ว ว่า หากมีคนต่างด้าวมาพำนักในไทยมากขึ้น ก็จะทำให้ Demand ในประเทศให้สูงขึ้นไป รู้ๆ กันอยู่แล้ว หากมีการปล่อยสินเชื่อเพิ่ม เศรษฐกิจก็จะเดินหน้าเติบโต เรื่องเหล่านี้เราๆ กันอยู่แล้ว เหมือนกับที่เคนส์รู้ว่า การใช้จ่ายภาครัฐจะกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ผมก็เพียงใส่ตัวแปรเหล่านี้เข้าไป เพื่อช่วยเห็นได้ชัดๆ ว่าจริงแล้ว ยังมีนโยบายอีกถึง ๔ ด้าน ที่สามารถช่วยรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ โดยไม่ต้องใช้แต่งงบประมาณอย่างเดียว แต่ใช้เคล็ด "ยืมพลัง" เหมือนไทเก๊กที่ยืมพลังจากศัตรู เพื่อสู้กับศัตรูตัวจริง คือ "วิกฤติแฮมเบอร์เกอร์" ต่างหาก สำหรับ "แรงงานต่างด้าว" "คนชรา" คือ ศัตรูของรัฐบาล เป็นภาระมาแย่งงาน เป็นภาระในการดูแลสุขภาพ เราจะยืมพลังพวกเขามาช่วย ส่วน "กองทุนบำนาญ" แทบไม่เคยมีใครชี้ว่า แท้ที่จริงแล้วนี่ก็คือ ศัตรูของรัฐบาลเช่นกัน เพราะรัฐบาลต้องใส่เงินสมทบใน กบข. สปส. (ประกันสังคม) กสล. (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และยังต้องหักลดหย่อนภาษีให้อีกในกรณีของ RMF, LTF และประกันชีวิต ไม่เพียงเท่านั้น รัฐยังต้องจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรให้กับกองทุนเหล่านี้ทุกๆ ปี ปีละหลายหมื่นล้านบาท กองทุนบำนาญดูด Demand จากภาครัฐและเอกชนไปกองเงินไว้เฉยๆ ปีละ ๓ แสนล้านบาท เราจะ "ยืมพลัง" เขามาเช่นกัน

ทฤษฎีการเพิ่มค่าเศรษฐกิจ

หากพิจารณาให้ดี จะเห็นได้ว่านักเศรษฐศาสตร์ ชื่อ John Maynard Keynes อาจเป็นคนเดียวที่ได้อธิบายว่าจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำได้อย่างไร

สำนักเคนส์ : เสนอแนวความคิด ๔ แนวคิดเป็นพื้นฐานของสำนักเคนส์

๑. เศรษฐกิจตกต่ำ มีการว่างงาน = ขาลง เคนส์บอกว่า ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและการว่างงานเกิดจาก อุปสงค์รวมในระบบเศรษฐกิจมีน้อยเกินไป

๒. ทางแก้ : ใช้นโยบายการเงินการคลังเข้ามาช่วย เรียกว่า Demand Side Policy

๓. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้น เกิดจากอุปสงค์รวมในระบบเศรษฐกิจ มีมากเกินไป

๔. ทางแก้ : ใช้นโยบาย Demand Restrain Policy (นโยบายจำกัดอุปสงค์รวม)

รายละเอียดของแต่ละแนวทาง

แนวความคิดที่ ๑ : เศรษฐกิจตกต่ำและมีปัญหาการว่างงาน อันเกิดจากอุปสงค์รวมในระบบเศรษฐกิจมีน้อยเกินไป

Key คือ อุปสงค์รวม

อุปสงค์รวม มาจาก Aggregate Demand : AD มี ๒ วิธี

ดูสมการ

$$y = C + I + G + (x-m)$$

y = อุปสงค์รวม หรือการใช้จ่ายรวมทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ (ใช้จ่ายใช้สอย)

C = Consumption Spending การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของภาคครัวเรือน

I = Investment Spending การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของภาคเอกชน

G = Government Spending การใช้จ่ายรวมของภาครัฐ เช่น งบประมาณ
 ใช้จ่ายประจำปี

X = มูลค่าการส่งออก (Export)

M = มูลค่าการนำเข้า (Import)

สรุป : การใช้จ่ายใช้สอยมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับ C I G X M การใช้จ่ายของภาคระบบ
 เศรษฐกิจ รวม ๓ ภาค คือ

C I = ภาคครัวเรือน และภาคเอกชน

G = ภาครัฐ

X - M = ภาคเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ถ้า C + I ขยายตัว (เอกชนมีการลงทุน และภาคครัวเรือนบริโภคมาก) ทำให้ภาครัฐเก็บ
 ภาษีได้มาก เพราะเป็นฐานของคนที่มีรายได้

เมื่อมีรายได้ G ก็ขยาย ส่งผลต่อ X - M โت (ส่งออกมากกว่าการนำเข้า) ทำให้ความ
 ต้องการสินค้ามากขึ้น มีการลงทุน มีรายได้มาก เศรษฐกิจขยายตัว การว่างงานก็ลดลง

ถ้า C กับ I ลดลง เช่น ราคาน้ำมันไม่แน่นอน จะส่งผลต่อ G คือภาครัฐเก็บภาษีได้
 น้อย เพราะธุรกิจลดการลงทุน การส่งออกไม่ดี เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดการว่างงาน

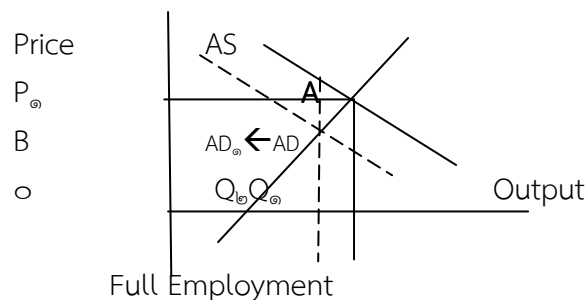
C I G X ลดลง ทำให้ Y ลดลงด้วย

เพราะฉะนั้น เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดจาก อุปสงค์รวม

ดูกราฟ

เป็นการอธิบายทฤษฎีของเคนส์ที่ว่า : อุปสงค์รวมน้อย ทำให้เกิดเศรษฐกิจตกต่ำ และ
 เกิดการว่างงาน เป็น Model การผลิตสินค้าและบริการ

แผนภาพที่ ๔-๑ ความสัมพันธ์ของการผลิตสินค้าและบริการ

แกนตั้ง เป็นราคา Price

แกนนอน ปริมาณที่ผลิตได้เป็น Output

มีเส้น Demand รวม (Aggregate Demand :AD) ลาดเอียงลง

มีเส้น Supply รวม (Aggregate Supply :AS) เอียงขึ้น

เราเรียกว่า “มหภาค” จึงเรียก AD / AS

เส้น S ลาดลง เพราะมีความสัมพันธ์กับราคาในทิศทางตรงกันข้าม

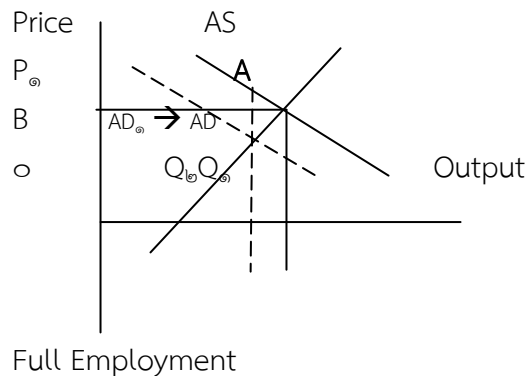
ถ้า P_0 สูง Demand จะน้อยอยู่ที่ Q_0 ถ้าราคาต่ำ Demand จะเพิ่มขึ้น เส้นกราฟจะมีลักษณะเฉียงลงไปทางขวา ถ้าเส้น AS เป็นมุมมองของผู้ผลิต ถ้าราคาต่ำ การผลิตหรือ Supply จะน้อย แต่ถ้าราคา P_0 สูงขึ้น Supply ก็สูงที่ Q_0

สมมติเส้น AS และ AD ตัดกันที่จุด A = จุดดุลยภาพ

ณ ราคา P_0 ก่อให้เกิดการผลิต Q_0 = ภาวะเศรษฐกิจเจริญ มีการจ้างงานเต็มที่ คือภาวะที่เราต้องการ ถ้า $C + I$ ลด (การบริโภคภาคครัวเรือน (C) การลงทุนภาคเอกชน (I)) อาจเกิดจากน้ำมันขึ้น ทำให้ G เก็บภาษีได้น้อย ทำให้ Y ลดลง จะทำให้เส้น AD เลื่อนมาทางซ้ายที่ AD_0 จะเกิดจุดตัดใหม่ที่ B คือ เป็นจุดที่ไม่ดุลยภาพ ทำให้เกิดการว่างงาน (Q_0 มาเป็น Q_1) เพราะฉะนั้น เศรษฐกิจตกต่ำ คนว่างงาน เกิดจาก เส้น AD เคลื่อนลงมาทางซ้าย มาเป็น AD_0

แนวความคิดที่ ๒ : ถ้าจะแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและปัญหาการว่างงาน เคนส์บอกว่าให้ใช้นโยบาย Demand Side Policy คือ รัฐบาลใช้นโยบายการเงินการคลัง กระตุ้นให้อุปสงค์รวมสูงขึ้น = ให้ Y สูงขึ้นแปลว่า ถ้าอุปสงค์รวมสูงขึ้น นั่นคือ มีการผลิตมากขึ้น มีการจ้างงานเต็มที่ **สรุป** Demand Side Policy ก็คือ ทำให้จุดตัด B กลับไปที่เดิม คือจุด A หรือเส้น AD_0 กลับไป AD

แผนภาพที่ ๔-๒ นโยบาย Demand Side Policy

วิธีแก้ตามแนวทางของเคนส์ (Demand Side Policy) มีเครื่องมือ ๔ ตัว คือ

ตัวที่ ๑ : ใช้นโยบายการคลังแบบขยายตัว (Expansionary Fiscal Policy) ให้รัฐบาลเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐ (G) จะทำให้อุปสงค์รวม (Y) เพิ่มขึ้น (เพราะเป็นตัวเดียวกัน) ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัว G จะขยายตัวได้ รัฐบาลต้องเก็บภาษีด้วย (ทำให้ภาคเอกชนเงินหาย) โดยรัฐบาลต้องใช้นโยบายงบประมาณแบบขาดดุล (Budget Deficit Policy) เช่น ให้รัฐเก็บภาษีให้น้อย แต่มีรายจ่ายให้มากกว่าภาษีที่จัดเก็บ

EX: รัฐเก็บภาษี ๑๕% ของ GDP เงินภาคเอกชนหายไป ๑๕% รัฐตั้งงบรายจ่าย ๑๘% ทำให้เงินในระบบเพิ่ม ๓% โดยรัฐไปกู้เพื่อเอา ๓% อัดลงในระบบ ทำให้เงินในระบบเพิ่ม

EX: การจัดทำงบประมาณขาดดุล

ตารางที่ ๔-๑ การจัดหางบประมาณขาดดุล

ปี พ.ศ.	การเก็บภาษี (% ของ GDP)	รายจ่าย (% ของ GDP)	ขาดดุล/สมดุล
๒๕๔๗	๑๕.๑% (๙๒๘,๑๐๐ ลบ.)	๑๖.๗% (๑,๐๒๘,๐๐๐ ลบ.)	- ๑.๖% (๙๙,๙๐๐ ลบ.)
๒๕๔๘	๑๖.๔% (๑,๑๗๐,๐๐๐ ลบ.)	๑๖.๔% (๑,๑๗๐,๐๐๐ ลบ.)	สมดุล
๒๕๔๙	๑๗.๓% (๑,๓๖๐,๐๐๐ ลบ.)	๑๗.๓% (๑,๓๖๐,๐๐๐ ลบ.)	สมดุล
๒๕๕๐	๑๖.๐๘	๑๗.๘	-๑.๘๐%
๒๕๕๑	๑๕.๒	๑๘.๒	-๓%

วันนั้นนโยบายการเงิน = เงินตึงตัว ทิศทางดอกเบี้ยน่าจะสูงขึ้นเพราะกลัวเงินเฟ้อ แต่นโยบายการคลัง ต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ให้คนใช้จ่าย เลยทำให้เศรษฐกิจแก้ไม่ได้ เพราะสวนทางกัน งบประมาณขาดดุล เหมาะกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

ตัวที่ ๒ : ใช้นโยบายการลดภาษี (Tax Cut Policy)

หลักการ : ลดภาษีลง ทำให้ Y เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจขยายตัว ภาษีที่กระทบกับรายได้ของคนจำนวนมาก ที่ทำให้รายจ่ายลดลงคือ ภาษีรายได้บุคคล ภาษีการค้า และ Vat ซึ่งในช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจไทย เคยลด Vat จาก ๑๐% เป็น ๗%

ตัวที่ ๓ : นโยบายเพิ่มเงินช่วยเหลือ (Increase Transfer Payment)**หลักการ :** เพิ่มเงินช่วยเหลือ เช่น สวัสดิการคนยากคนจน จะทำให้ Y เพิ่มขึ้น ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวของไทยเงินช่วยเหลือมี เงินกองทุนหมู่บ้าน เงินพุงราคาสินค้าการเกษตร

ตัวที่ ๔ : นโยบายการเงินขยายตัว (Expansionary Monetary Policy)**หลักการ :** ให้ BOT เพิ่มปริมาณเงินเข้าในระบบ จะทำให้ดอกเบี้ยลดลง ส่งผลทำให้คนกู้เงินมาบริโภค และใช้ลงทุน จะทำให้ Y ขยาย ทำให้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

เครื่องมือที่ BOT จะทำให้หลักการดังกล่าวทำงาน

๑. การลดปริมาณเงินสำรองตามกฎหมาย (Reserve Requirement) ปริมาณเงินสำรองตามกฎหมาย หมายถึง เงินสดที่สถาบันการเงินต่าง ๆ ต้องสำรองเอาไว้โดยจะนำไปปล่อยกู้ไม่ได้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นยอดเงินฝาก และยอดหนี้เสีย เมื่อสถาบันรับฝากเงินจากผู้ฝาก ๑๐๐ บาท จะปล่อยกู้ทั้งหมดไม่ได้ เนื่องจากต้อง Reserve Requirement ไว้เพื่อมีคณมาถอน หรือปล่อยกู้แล้วเป็น NPL ก็ต้องสำรองกันเอาไว้เมื่อมี NPL โดยส่วนใหญ่ของไทยจะสำรองต่ำสุดที่ ๘% และสูงสุดประมาณ ๑๕% ธนาคารกลางสามารถประกาศ เพิ่ม - ลด เงินสำรองได้

๒. การลดดอกเบี้ยมาตรฐาน (Discount Rate/Bank Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางคิดเอา กับสถาบันการเงินเอกชนที่มาขอู้สถาบันการเงินนั้นจะมีแหล่งเงินกู้หลายแห่ง เช่น จากเงินฝาก จากสถาบันเอกชนด้วยกัน รวมทั้งจากธนาคารกลาง ถ้าธนาคารกลางต้องการ

เพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจก็จะประกาศลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลง ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์มาขอกู้เงินกับธนาคารชาติ และทำให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อได้มาก

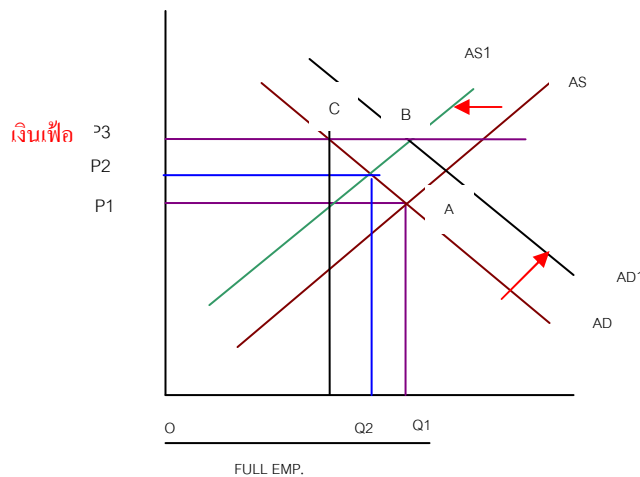
๓. การซื้อคืนหลักทรัพย์ของรัฐบาล (Open Market Operation) หลักทรัพย์ของไทย
คือ พันธบัตรรัฐบาล

หลักการ : สถาบันการเงินจะถือพันธบัตรไว้เป็นทุนสำรอง เมื่อถึงกำหนดไถ่ถอนจะมีการซื้อขายพันธบัตรในตลาด ถ้า BOT อยากรดเงินเข้ามา ก็จะซื้อพันธบัตร โดยเอาเงินลงไปในระบบ เพราะฉะนั้น ธนาคารพาณิชย์ก็จะได้เงินสดและดอกเบี้ยคืนไปในธนาคาร

เครื่องมือทั้ง ๓ ตัวดังกล่าวข้างต้น เป็นทฤษฎีของเคนส์

ปัญหาของทฤษฎีเคนส์ คือ เศรษฐกิจตกต่ำ อาจไม่ได้เกิดจากอุปสงค์รวมมีน้อยเกินไป แต่อาจเกิดจาก AS ลดลงได้ด้วย เราเรียกปัญหานี้ว่า “STAGFLATION” : ภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ มีการว่างงานสูง ภาวะเงินเฟ้อสูง เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน Supply มักเกิดจากปัญหาราคาน้ำมันสูงขึ้น ทุกขณิกขภัยต่าง ๆ

แผนภาพที่ ๔-๓ STAGFLATION

คำอธิบาย A = จุดดุลยภาพ ณ ราคา P๑ ผลผลิตที่ Q๑

ถ้าราคาน้ำมันสูงขึ้น เส้น AS ขยับไปทางซ้าย เงินเฟ้อ คนว่างงาน **ทฤษฎีเคนส์** ให้ใช้

Demand Side Policy คือ เพิ่ม G ลดภาษี

ผลคือ เส้น AD๑ จะขยับไปทางขวา ผู้ผลิตไม่ผลิต P๓ เพราะ Q๑ เท่าเดิม = Stagflation คำถาม : ภาวะ Stagflation จะทำอะไร ? **ทฤษฎีเคนส์ ไม่มีคำตอบ** แต่เคนส์เสนอว่า เวลาเศรษฐกิจขยายตัว Demand จะขยายตัวเร็ว แต่ supply จะขยายตัวช้า เพราะต้องสร้างโรงงานใหม่

เมื่อ Demand ขยายตัวเร็ว ทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ แนวทางแก้ไขของสำนักเคนส์ คือ การใช้นโยบายจำกัดปริมาณ (Demand Restrain Policy) Demand Restrain Policy ก็คือ พยายามชะลอ Y ลง โดยทำตรงกันข้ามกับกรณีเศรษฐกิจตกต่ำ โดยใช้

๑. การใช้นโยบายการคลังแบบหดตัว คือ ให้รัฐลดรายจ่ายภาครัฐบาล จะทำให้ Y อุตสาหกรรมลด เงินเฟ้อลดด้วย

๑.๑ วิธีการลดรายจ่ายภาครัฐบาล

๑.๑.๑ ทำงานประมาณแบบสมดุล (Balance Budget Policy) เก็บเท่าไรก็จ่ายเท่าที่เก็บ ทำให้ปริมาณเงินไม่เพิ่ม ไม่ทำให้เงินเฟ้อเพิ่ม

๑.๑.๒ ถ้าเงินเฟ้อสูงมากเกินไป จะต้องทำนโยบายงบประมาณแบบเกินดุล (Budget Surplus Policy) คือรัฐบาลเก็บภาษีให้มาก แล้วจ่ายออกไปให้น้อย เช่น เก็บ ๑๘% และจ่ายเพียง ๑๕ ของ GDP เงินก็จะหายไปจากระบบ ๓%

๒. การใช้นโยบายขึ้นภาษีให้สูง คือ ทำให้ Y ชะลอตัว เงินเฟ้อชะลอ จะได้จากภาษีเงินได้

๓. การลดความช่วยเหลือจากภาครัฐ คือ ลดเงินช่วยเหลือจากรัฐให้กับประชาชน ถือว่าเป็นการลดเงินในระบบ

๔. การใช้นโยบายการเงินแบบหดตัว คือ ให้ BOT ลดปริมาณเงินในระบบ จะทำให้การบริโภค การลงทุนน้อย อุตสาหกรรมจะต่ำลง การขยายตัวทางเศรษฐกิจและภาวะร้อนแรงจะลดลง

BOT จะใช้เครื่องมือ ๓ ตัว คือ

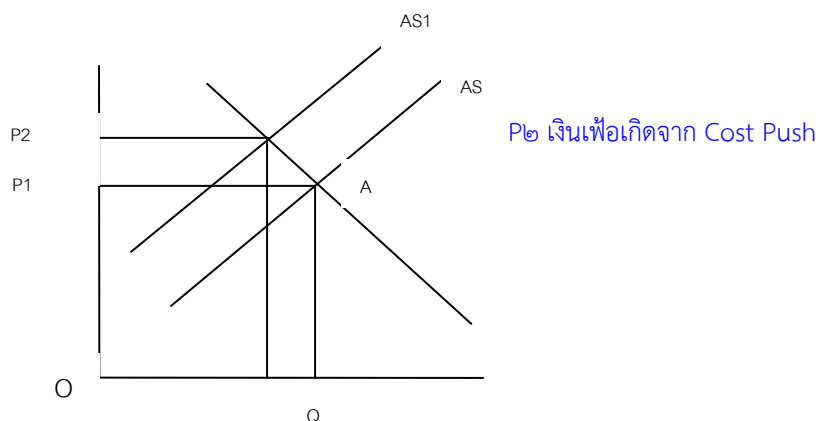
เพิ่มปริมาณเงินสำรองตามกฎหมาย Reserve Requirement

เพิ่มดอกเบี้ยมาตรฐาน หรือ ดอกเบี้ยนโยบาย

ขายหลักทรัพย์ของรัฐบาล

คำถาม : เงินเฟ้อเกิดในสภาวะเศรษฐกิจร้อนแรงเสมอไปหรือไม่ ? คำตอบ : ไม่ แต่เขาเรียกว่า Demand Pool Inflation เกิดจากทุกตัวเกิดเร็ว แต่จะมีอีก ๑ ตัวคือ Cost Push Inflation = เงินเฟ้อที่เกิดจากแรงดันของต้นทุน เช่น ราคาน้ำมันสูงขึ้น เงินเฟ้อแบบที่เคนส์ไม่ได้

แผนภาพที่ ๔-๔ Demand Pool Inflation

ในภาวะเงินเฟ้อ ถ้าทฤษฎีเคนส์ ใน Demand Restrain Policy ใช้ไม่ได้ จะทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวมากขึ้น

การต่อสู้ด้วยวิธีนโยบายทางการเงิน

นโยบายการเงินคือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน ได้แก่ ปริมาณเงิน (Money supply) อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange rate) และอัตราดอกเบี้ย (Interest rate) ทำโดยการ

ปรับลด-เพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจที่จะมีผลต่อการกำหนดทิศทาง ของอัตราแลกเปลี่ยนให้ แข็งค่าหรืออ่อนค่า และการปรับลด-เพิ่มของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นหน้าที่ของธนาคารกลาง หรือ ธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดทิศทางของการดำเนินนโยบายการเงิน **ทำไมต้องมีนโยบายการเงิน** เช่นเดียวกับธนาคารกลางทั่วโลกที่ต่างก็ดำเนินนโยบายการเงินโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรักษา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน กล่าวคือ ในยามที่ เศรษฐกิจซบเซา หรือตกต่ำ มีคนว่างงานจำนวนมาก การดำเนินนโยบายการเงินแบบขยายตัว ก็จะช่วย สนับสนุนให้เศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นได้ ขณะที่หากเกิดภาวะเงินเฟ้อสูง ๆ อันเนื่องมาจากขยายตัวของ เศรษฐกิจที่สูงเกินไป จนการผลิตมีมากกว่าความต้องการบริโภคที่แท้จริง ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อ เศรษฐกิจได้ในอนาคต เพราะสินค้าที่ผลิตมากเกินไป อาจขายไม่ออกในเวลาต่อมา นโยบายการเงินก็ จะดำเนินไปในแนวทางที่ตึงตัวขึ้นหรือหดตัว เพื่อลดความร้อนแรงของภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว

นโยบายการเงินแบบขยายตัว (Expansionary monetary policy) สามารถทำได้หลาย วิธี ได้แก่

๑. **การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินฝากสำรองที่ต้องดำรง (Reserve ratio)** ของธนาคาร พาณิชย์ ซึ่งหมายถึง เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ต้องฝากไว้กับธนาคารกลาง ซึ่งอาจกำหนดไว้ที่ร้อยละ ๖ ซึ่งหมายถึงว่าหากธนาคารพาณิชย์รับเงินฝากจากประชาชนมา ๑๐๐ บาท ธนาคารพาณิชย์ จำเป็นต้องฝากเงินสดสำรอง (Required reserve) ไว้ที่ธนาคารกลาง ๖ บาท และเหลือเงินสดสำรอง ส่วนเกิน (Excess reserve) เพื่อปล่อยกู้ หรือลงทุนแสวงหากำไรอีก ๙๔ บาท เป็นต้น ซึ่งหากมีการ ปรับลดอัตราเงินฝากสำรองเหลือร้อยละ ๓ ก็จะทำให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองส่วนเกินเพื่อ ปล่อยกู้ให้กับประชาชน เพิ่มขึ้นเป็น ๙๗ บาท เป็นต้น (เป็นเพียงตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจง่ายๆ ซึ่งจริงๆ แล้ว เงินสดสำรองส่วนเกินดังกล่าวจะต้องผ่านกระบวนการสร้างเงินฝากของธนาคาร พาณิชย์อีกกระบวนการหนึ่ง โดยจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในบทความต่อไป เมื่อมีโอกาส) ซึ่งเมื่อ ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองส่วนเกินมากขึ้น และกลไกการปล่อยสินเชื่อทำได้เต็มที่ จะทำให้การ บริโภคและการลงทุนปรับสูงขึ้น การจ้างงานก็ปรับสูงขึ้น และทำให้เศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวได้

๒. **การซื้อขายหลักทรัพย์** หรือ พันธบัตรของธนาคารกลางกับภาคเอกชน (Open market operation) การดำเนินนโยบายการเงินแบบขยายตัว ธนาคารกลางจะซื้อหลักทรัพย์จาก ภาคเอกชน เพื่อปล่อยเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ทำให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมีมากขึ้น ซึ่งจะ สนับสนุนให้เกิดการบริโภค การลงทุนและทำให้เศรษฐกิจขยายตัวต่อไป

๓. **การเปลี่ยนแปลงอัตราซื้อลด (Discount rate)** คือ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เงินกู้ที่ธนาคารกลางคิดจากธนาคารพาณิชย์ การดำเนินนโยบายการเงินแบบขยายตัวจะทำได้โดยการ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ซึ่งจะมีผลทำให้เงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น และทำให้ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

๔. **การขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตาม (Moral suasion)** เช่น การขอให้ ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจบางประเภทที่มี ความสำคัญ เช่น ธุรกิจ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก (SMEs) เป็นต้น

นโยบายการเงินแบบหดตัว (Contractionary monetary policy) ทำได้โดยการลด ปริมาณเงิน ผ่านช่องทางการเพิ่มอัตราเงินฝากสำรอง การขายหลักทรัพย์ให้แก่ภาคเอกชน และการ

เพิ่มอัตรา ซัลด ซึ่งจะเป็นการดูดเงินออกจากระบบเศรษฐกิจ ซึ่งธนาคารกลางมักจะเลือกทำในยามที่ประเมินว่าเศรษฐกิจอาจจะร้อนแรงเกินไปจน อาจเกิดผลเสียตามมาในภายหลัง เช่น ในช่วงที่เกิดฟองสบู่ในตลาดที่อยู่อาศัย หรือในช่วงที่เกิดภาวะเงินเฟ้อสูงๆ ในประเทศ เป็นต้น

สถานการณ์ปัจจุบันในรัสเซียแสดงให้เห็นว่ามีช่องโหว่สกุลเงินจริงๆ เนื่องจากพื้นที่จำกัด สำหรับการทดลองน้ำมันเป็นไปไม่ได้ที่จะบอกเรื่องจริงเกี่ยวกับพิรุวัตการเงินยิ่งโดยบางส่วนคิดว่าถึงกับรูเบิลรัสเซียและที่ที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเปิดความขัดแย้งทางทหารไม่สมมาตรในภาคตะวันออกของยูเครนในหลักการวัดทางการเงินสามารถใช้เป็นทั้งอาวุธป้องกันหรือไม่เหมาะสมที่สำคัญคือการลดค่าของสกุลเงินของตัวเองที่จะลดราคาของการส่งออกของตัวเองด้วยที่สำคัญคือซักรีดเงินที่จะถูกต้องตามกฎหมายกำไรด้วยเงิน legalized เพิ่มเติมสงครามทางเศรษฐกิจสามารถทุนอาวุธก็คือการเก็งกำไรตลาดหลักทรัพย์ ด้วยอาวุธนี้ราคาหุ้นอาจจะลดค่าและเป็นผู้ประกอบการผลอาจหลวมหุ้นในตลาด

แบบจำลองด้านอุปทาน (Supply Side Models)

เดิมนักเศรษฐศาสตร์ยังไม่เห็นความสำคัญของการลงทุนภาครัฐต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจมากนัก แต่ในช่วงที่เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาตกต่ำ Aschauer มองเห็นว่า “การลงทุนภาครัฐ” น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการตกต่ำทางเศรษฐกิจเช่นกัน จึงทำการศึกษาผลกระทบของการลงทุนภาครัฐต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ฟังก์ชันการผลิต (Production Function) ในการศึกษา ซึ่งก็พบว่า การลดลงของการลงทุนภาครัฐมีส่วนทำให้เศรษฐกิจในอเมริกาคดต่ำลง ดังนั้นจึงเกิดเป็นวิธีการศึกษาที่ใช้ “ฟังก์ชันการผลิต” เป็นแบบจำลอง

เป็นการมองการเติบโตทางเศรษฐกิจตามแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ สำนักนีโอคลาสสิก ที่ว่า ทุนและแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ (สะท้อนผ่านผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ) โดยทุนสามารถแยกเป็นทุนภาครัฐ(G) และทุนภาคเอกชน(K) ซึ่งได้ใช้สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas ในรูปของ logarithm

ทฤษฎีสถำนการเงินนิยม (Monetarist Theory)

นักการเงินนิยมประกอบด้วย

๑. Milton Friedman เป็นนักวิชาการคนแรกๆที่ก่อตั้งสถำนการเงินนิยม
๒. Fyn Kijldland
๓. Edward Prasscott

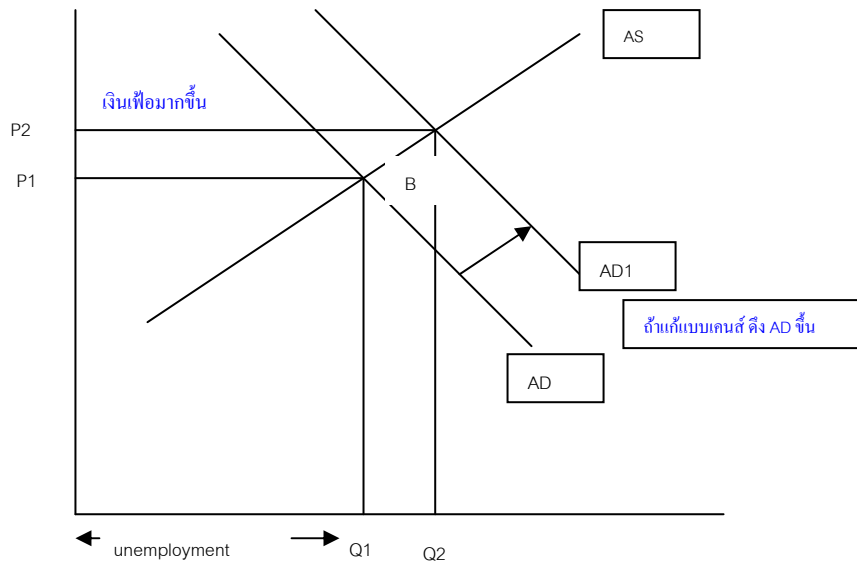
แนวความคิด : ไม่เห็นด้วย กับทฤษฎีของเคนส์ ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ เศรษฐกิจตกต่ำ + มีการว่างงาน

โดยภาพรวมสถำนนี้จะไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของสถำนเคนส์ โดยพยายามชี้ให้เห็นว่าถ้าเศรษฐกิจตกต่ำและมีการว่างงาน และถัฐบาลใช้นโยบายแบบ Demand Side Policy ตามแนวคิดของสถำนเคนส์ แม้ว่าจะทำให้ปัญหาการว่างงานลดลง ช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัวขึ้นได้ก็จริง แต่จะมี

ปัญหาเงินเฟ้อตามมาเสมอ เพราะ Demand จะขยายตัวเร็วกว่า Supply

แผนภาพที่ ๔-๕ ความสัมพันธ์ของเงินเฟ้อ

สมมุติ AD กับ AS ตัดกันที่จุด B คือจุดไม่ดุลยภาพ เศรษฐกิจยังไม่โตเต็มที่ ราคา P_0 ก่อให้เกิด Q_0 ยังมีภาวะว่างงาน

ถ้าเคนส์บอกว่า รัฐต้องใช้นโยบาย Demand Side Policy คือ นโยบายการคลังแบบขยายตัว ลดภาษี เงินช่วยเหลือเพิ่ม การเงินหดตัว

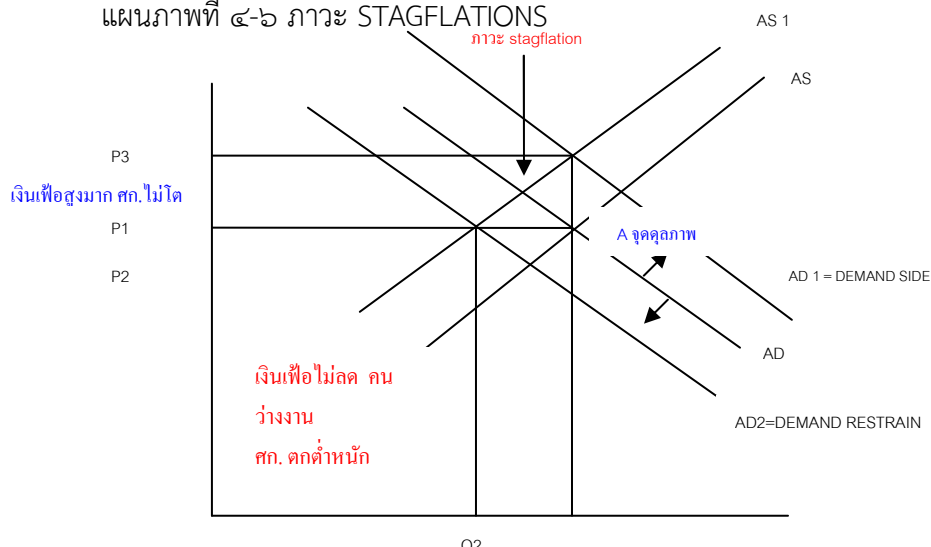
ถ้าใช้ เส้น AD ขยับไปทางขวา คือ AD1 จุดตัดเกิดใหม่ เวลารัฐอัดฉีดเงิน ทำให้ Demand ขยายเร็ว แต่ Supply ขยายตัวช้า เพราะต้องสร้างโรงงาน

เพราะฉะนั้น Q จะขยาย แต่ขยายช้า ๆ เป็น Q_2 แต่จะทำให้เงินเฟ้อเป็น P_2 เศรษฐกิจขยายตัว แต่เงินเฟ้อขยายตัวด้วย ถ้าใช้ Demand Side Policy

นักการเงินนิยมจึงบอกว่า ยังไม่ดีพอ ถึงแม้เศรษฐกิจขยายก็ตาม แต่เงินเฟ้อตามมา

กรณีที่ ๒ ภาวะ STAGFLATIONS เศรษฐกิจตกต่ำ เงินเฟ้อสูง เพราะราคาน้ำมันสูง

แผนภาพที่ ๔-๖ ภาวะ STAGFLATIONS

ปัจจุบัน A เป็นจุดดุลยภาพ พอราคาน้ำมันสูง การผลิตชะลอตัว AS ไป AS๑ ทำให้ ศก.ชลอมาอยู่ที่ Q๒ แล้วราคาเพิ่มที่ P๑

ถ้ารัฐต้องการ**แก้ปัญหาว่างงาน** รัฐต้องใช้นโยบาย Demand Side Policy เส้น AD จะไปทางขวาเป็น AD๑ แต่ Q ไม่ขยาย เพราะน้ำมันราคาสูง เมื่อผลผลิตไม่ออก แต่ราคาสูง ทำให้เกิดเงินเฟ้อสูงขึ้นที่ P๓

ถ้ารัฐต้องการ**ลดเงินเฟ้อ** เคนส์บอกต้องใช้ Demand Restrain เส้น AD ขยับซ้ายเป็น AD๒ ผลก็คือ เงินเฟ้อลด แต่ ศก.หดตัว

สรุป เคนส์ ใช้ไม่ได้ทั้ง ๒ กรณี

แนวคิดของนักการเงินนิยม

ทั้ง ๒ กรณีดังกล่าว ควรเน้นไปที่ **Supply Side Policy** มากกว่า คือ เป็นการที่รัฐบาลใช้นโยบายการเงินการคลัง เพื่อกระตุ้นอุปทานรวมให้สูงขึ้น **หลักการ :**

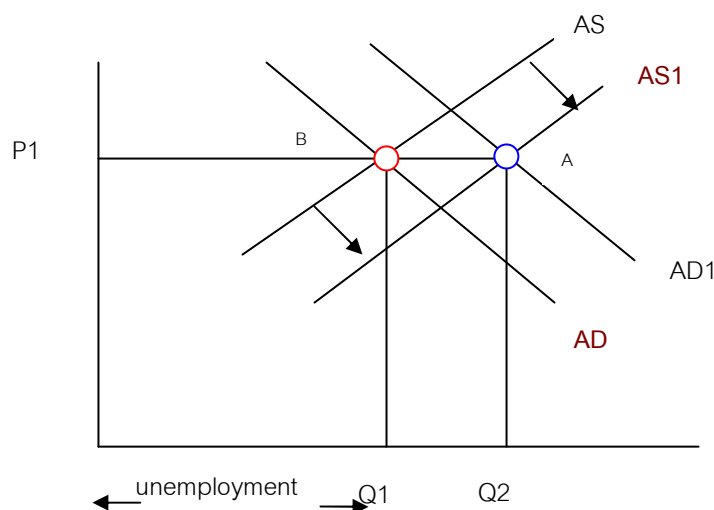
ลดภาษีให้ภาคการผลิต เพื่อกระตุ้นการผลิต เช่น ภาษีนำเข้า ภาษีการลงทุนใหม่ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มคือ ปรับภาษีโครงสร้างนิติบุคคลใหม่ เพื่อให้ธุรกิจลงทุน

ให้รัฐลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางการผลิต ทำให้ลดต้นทุนการผลิต เช่น น้ำมันแพง ส่งผลต่อการขนส่งแพง รัฐต้องไปลงทุนในเรื่องระบบขนส่ง เช่น ทางน้ำ ทางรถไฟ อย่าไปลงทุนทางถนน

รัฐลงทุนในทุนมนุษย์ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน การศึกษา จะทำให้ Productivity สูงขึ้นในด้านการผลิตสินค้าและบริการ

สรุป Supply Side Policy

แผนภาพที่ ๔-๗ Supply Side Policy

อธิบาย : จุด B ไม่ได้เป็นจุดดุลยภาพ ณ P๑ ผลิต Q๑ ยังมีการว่างงาน

Supply Side Policy เสนอแนวทางกระตุ้นเศรษฐกิจดังนี้

๑. Demand Side : ให้รัฐรักษาระดับให้ Demand มีเสถียรภาพให้ใช้นโยบายการเงินแบบตั้งเป้า ให้ประมาณเงินเพิ่มอย่างคงที่ เช่น ของไทยต้องการ ๕% ก็ต้องรักษาไว้ให้คงที่ ที่ ๕%

๒. Supply Side : ให้รัฐกระตุ้นให้ AS ขยาย โดยลดภาษีภาคการผลิต ลงทุนในภาคพื้นฐาน และในมนุษย์ ผล : จะทำให้ AS ย้ายไป AS๑ ทำให้เกิดจุดดุลยภาพที่จุด A ณ ราคา P๑ เท่าเดิม แต่ผลผลิตเพิ่มขึ้น

เพราะฉะนั้น ทฤษฎีนักการเงิน จะทำงานได้ดีกว่า ทฤษฎีของเคนส์ ซึ่งทำไม่ได้ สรุป Supply Side Policy ต้องคง Demand ไว้ให้มีเสถียรภาพ คือ ให้ราคาคงที่ไว้ แต่สร้าง Supply ให้เกิด เพื่อผลผลิตมากขึ้น เกิดดุลยภาพใหม่คือที่จุด A

กลไกตลาด และการกระจายรายได้

ปัจจุบัน มีแนวคิดใหญ่ ๆ ๓ แนว คือ

๑. แนวคิดสำนักเสรีนิยม Liberalist Theory

เป็นแนวคิดดั้งเดิม : เชื่อว่า กลไกตลาดจัดสรรการกระจายรายได้**ยุติธรรมแล้ว** รัฐไม่ควรแทรกแซง

เหตุผล : กลไกจัดสรรการกระจายรายได้ตามเจ้าของปัจจัยการผลิต คือ ใครเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตที่หาได้ยาก ก็ควรได้รับผลตอบแทนสูง หาได้ง่ายก็ผลตอบแทนต่ำ

๒. แนวคิดสำนักเสรีนิยมใหม่ Neo Liberalist Theory

ไม่เห็นด้วยกับสำนักเสรีนิยม : เห็นว่า กลไกตลาดกระจายรายได้**ไม่ยุติธรรม** เพราะคนมีโอกาสในการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต **“ไม่เท่ากัน”**

เพราะฉะนั้น **รัฐต้องเข้ามาแทรกแซง** โดย จัดเก็บอัตราภาษีแบบก้าวหน้า คือ เก็บจากคนมีรายได้สูงในอัตราที่สูง ถ้ามีรายได้ต่ำ ก็เก็บต่ำ เพื่อนำมาจัดสรรเป็นรายจ่ายด้านสวัสดิการสังคม Welfare Spending โดยเน้นไปที่ **“โอกาส”** ของการได้มาซึ่งปัจจัยการผลิตอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ได้มุ่งไปที่รายได้จะได้เท่ากันหรือไม่

๓. แนวคิดสินค้านิยม Social Good theory

เชื่อว่ากลไกตลาดกระจายรายได้ **“ไม่ยุติธรรม”** และจัดสรรสินค้า บริการไม่ยุติธรรม คล้ายกับแนวคิดของสำนักเสรีนิยมใหม่ กลไกดังกล่าวเรียกว่า **“การแลกเปลี่ยน”** Exchange โดยใช้วิธี หมูไปไก่อมา หรือ ยื่นหมูยื่นแมว เช่น ถ้าจะซื้อรถก็ต้องจ่ายเงิน เป็นต้น

การต่อสู้โดยใช้วิธีการทางการค้าเป็นอาวุธ

การค้าระหว่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้การค้าทุกประเทศดีกว่าการค้าสามารถนำโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการควบคุมกระแสของสินค้าและบริการข้ามพรมแดน เพื่อกระตุ้นการส่งออกหรือนำเข้าซึ่งเป็นประเทศที่สามารถใช้ค่าเสื่อมราคาหรือการแข็งค่าของสกุลเงินเป็นวัตที่อาวุธอื่นที่ประสบความสำเร็จในการค้าคือการค้า

คำว่าบาตร คำว่า "ห้าม" มาจากสเปนและมันหมายความว่า "Distrain" ห้ามเป็นข้อห้ามที่สมบูรณ์ของการค้าและการค้ากับประเทศใดประเทศหนึ่งหรือกลุ่มของประเทศ ในอดีตที่ผ่านมาใกล้ขีด, embargoes อยู่ที่กำหนดไว้ในคิวบาโดยประเทศสหรัฐอเมริกาและในกรณีพิเศษของการค้าอาวุธ, สหรัฐอเมริกาคำหนด embargoes ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ผลกระทบของการ embargoes อาจจะเป็นที่แพร่หลายและมีประสิทธิภาพสำหรับเศรษฐกิจของตัวเอง แต่นักวิทยาศาสตร์บางคนกังวลกับ Embargoes เพราะผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจของตัวเอง

การต่อสู้โดยใช้วิธีจ้างงาน และการซื้อทรัพย์สินโดยรัฐบาล

รัฐบาลสร้างงาน โดยรัฐบาลกู้เงินทางบัญชีจากธนาคารชาติ หรือกู้เงินที่ล้นอยู่มากมายในระบบธนาคารพาณิชย์ มาจ้างแรงงานผลิตสินค้าสาธารณะ เช่น ถนน แหล่งน้ำ โครงการ SML เป็นต้น หรือให้ประชาชนสร้างงานกันเอง โดยรัฐบาลค้าประกันให้ประชาชนกู้เงินได้ เช่น การตั้งกองทุนหมู่บ้าน การพักหนี้เกษตรกร ธนาคารประชาชน เป็นต้น

รัฐบาลซื้อทรัพย์สิน รัฐบาลควรรักษาเงินจากธนาคารชาติหรือจากระบบธนาคารพาณิชย์ มาซื้อทรัพย์สินที่เอกชนแย่งกันขาย เพื่อไม่ให้ราคาทรัพย์สินตกต่ำจนเกินไป

กู้เงินจากในชาติ เศรษฐกิจตกต่ำเกิดเนื่องจากเงินหายไป มีเงินไม่เพียงพอในระบบเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดผลผลิตตกต่ำ เกิดการว่างงานของคนในชาติ การจ้างงานเหล่านี้ต้องใช้เงิน

ไม่ขายทรัพย์สินให้ต่างประเทศ การขายบริษัทและรัฐวิสาหกิจให้ต่างประเทศเพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศจะทำให้ต่างชาติได้ทรัพย์สินของชาติไปในราคาถูก การเพิ่มปริมาณเงินให้เพียงพอจะทำให้ทรัพย์สินในชาติมีราคาเพิ่มขึ้น ภาระหนี้สินของเอกชนและรัฐบาลก็จะลดลงไปเอง

ปล่อยให้ค่าเงินอ่อนลงกว่าปกติ เพื่อให้ราคาสินค้าออกถูกลงและราคาสินค้านำเข้าแพงขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้จากการส่งออกและลดรายจ่ายจากการนำเข้า โดยคนในชาติจะหันมาซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศแทนการนำเข้าเพราะถูกกว่า

ขยายขนาดเศรษฐกิจไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยนำเงินไปให้คู่แข่งประเทศเพื่อนบ้าน ในอัตราดอกเบี้ยต่ำระยะยาว จะทำให้บริษัทก่อสร้างและแรงงานที่ว่างงานอยู่ มีงานทำในประเทศเพื่อนบ้าน เป็นการแก้ไขปัญห เศรษฐกิจตกต่ำของชาติ เป็นการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เพื่อนบ้านมีอำนาจซื้อสูงขึ้น ซื้อสินค้าเรามากขึ้น ทำให้ GDP เราสูงขึ้น

สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยรัฐบาลส่งเสริมคนดี คนเก่งรวมตัวกัน ให้มีฐานะทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มีรายได้และมีการออมเพิ่มขึ้น

การต่อสู้โดยใช้วิธีการจรรยาบรรณ และอาวุธ

หน่วยสืบราชการลับและเป็นปัจจัยสำคัญในการทำสงคราม ผู้นำทางการเมืองและการทหารต้องข้อมูลทั้งหมดที่จะตัดสินสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นพวกเขาจึงปกติใช้ทั้งหมดพร้อมใช้งานทรัพยากรมนุษย์และมนุษย์ที่จะได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดเกี่ยวกับตำแหน่งของศัตรูเศรษฐกิจและอื่น ๆ หน่วยสืบราชการลับที่อยู่ในห่วงโซ่ของการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติที่ได้รับความลับจากคู่แข่งหรือศัตรูทหารทางการเมืองหรือเศรษฐกิจความได้เปรียบ มันก็มักจะคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามจัดระเบียบในช่วงสงครามเย็นหน่วยสืบราชการลับอย่างเข้มข้นระหว่างนาโตและสนธิสัญญาออร์ซอได้รับสถานที่ แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้หน่วยงานจรรยาบรรณได้กำหนดเป้าหมายการค้ายาเสพติดและผู้ที่เกี่ยวข้องการร้ายพิจารณา นอกจากนี้เป้าหมายเหล่านี้เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันการจรรยาบรรณที่

เรียกว่าอุตสาหกรรมหน่วยสืบราชการลับที่จัดทำเพื่อการค้า ประเทศและ บริษัท ขนาดใหญ่ที่สุดการใช้จ่ายจำนวนมากในหน่วยสืบราชการลับของผู้ประกอบการของฝ่ายตรงข้ามและข้อควรระวังในการป้องกันเสี้ยวคลุ่มและกริชความหลากหลายมากขึ้นสงครามสมัยใหม่ของศตวรรษที่ ๒๑ ที่โดดเด่นด้วยการใช้งานหนักของอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีการสื่อสาร เครือข่ายเป็นศูนย์กลางสงครามเป็นหนึ่งในคำที่ทันสมัยที่สุดในการอธิบายทางทหารที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นลาดตระเวนการหลอกลวงและการวัดการรักษาความปลอดภัย ในที่ได้รับการสงครามทางเศรษฐกิจและปกคลุมของข้อมูลที่ได้มีความสำคัญแข็งแรง

สร้างและนำเข้านักคนเก่งทั่วโลกมาสร้างประโยชน์ให้ประเทศรวมทั้งป้องกัน “สมองไหล” ออก

การสรรหาคัดเลือกและดึงดูดกลุ่มคนเก่งชาวต่างชาติจากทั่วโลก เป้าหมายเป็นกลุ่มแรงงานทักษะ ที่มีศักยภาพสูง มีความรู้สูง ความเชี่ยวชาญพิเศษ มีความสามารถด้านภาษา ตามนโยบายและการดำเนินการเชิงรุกของรัฐบาลระดับชาติ คือนโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สังกัดไปกับการเป็นศูนย์กลางคนเก่ง Talent Hub

ในเอเชีย, กลยุทธ์ Global Talent (การสรรหา-คัดเลือก), ยื่นข้อเสนอและสิทธิพิเศษให้กับคนเก่งชาวต่างชาติ ดังกล่าวใช้ดึงดูดกลุ่มคนเก่งหรือดาวเด่นจากทั่วโลกมุ่งเข้า ศูนย์กลางคนเก่ง (Talent Hub) สังกัดไป ที่เปรียบเสมือนเป็น “คลังคนเก่ง” (Talent pool) สังกัดไป ให้คนเก่งมาอยู่รวมกันที่ประเทศสิงคโปร์ เพื่อให้ได้คนเก่งที่มีศักยภาพสูงมาทำงานในองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาครัฐวิสาหกิจ ได้ใช้ประโยชน์สูงสุดจากคนกลุ่มนี้ ส่งผลให้ในภาพรวมประเทศสิงคโปร์เกิดการพัฒนาระดับที่ทัดเทียมกับในระดับนานาชาติในระยะยาว สามารถรักษาระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศให้อยู่ในอันดับต้นๆของโลกได้

นโยบายของรัฐบาลสิงคโปร์ “สิงคโปร์กับการเป็นศูนย์กลางคนเก่ง (talent Hub) ในเอเชีย” ที่เกี่ยวข้องสรุปดังนี้

๑. นโยบายและแผนในการดึงดูดคนเก่ง หรือ Talent จากทั่วโลกให้มาทำงานในประเทศสิงคโปร์ ด้วยวิธีให้สิทธิในการเป็นพลเมืองสิงคโปร์ และเสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าพลเมืองทั่วไป พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เพื่อให้คนเก่งมารวมกันในสิงคโปร์ เรียกว่า “คลังคนเก่ง” (Talent pool)

๒. นโยบายมุ่งพัฒนาคนและรักษาคนดี คนเก่ง ให้อยู่กับองค์กรของตน มีแนวคิดในการสร้างและให้ความสำคัญกับเรื่องความสมดุลระหว่างชีวิตกับงาน (Work Life Balance) หรือคุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of work Life)

๓. นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่แตกต่าง (Diversity Management) กับประเทศต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการประยุกต์ให้เข้ากับท้องถิ่นในแง่เนื้อหาและบริบท เพื่อเป็นการดึงดูด บริหารและรักษาบุคลากรที่มีศักยภาพสูงเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

เศรษฐกิจสงครามชีวภาพ (ทำลายฝ่ายตรงข้ามทางอ้อม)

สงครามทางเศรษฐกิจทางชีวภาพเป็นกรณีพิเศษของสงครามทางชีวภาพและทันสมัยสงครามทางเศรษฐกิจทางชีวภาพจะแตกต่างจากสมัยโบราณสงครามเศรษฐกิจชีวภาพเนื่องจากมาตรฐานการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการรักษาพยาบาลของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของสงครามเชื้อ

โรคสงครามทางเศรษฐกิจทางชีวภาพรวมถึงองค์ประกอบของความไม่แน่นอนเพราะมันเป็นไปได้จะไม่รวมคนที่เป็กลางหรือเป็นมิตรกับทุกคนจากการโจมตีเช่นในระหว่างการโจมตีกับสถานที่ผลิตด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ไวรัสที่จะนำมาผลิตเป็นอัมพาตไวรัสสามารถยั้งติดคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการจ้างงานในสถานที่โจมตี

ข้อมูลเป็นหลักอาวุธระบบบูรณาการ / รวมการ

การให้สัมภาษณ์กับปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการ Ecole de guerre Economique ในปารีสที่นับถือศาสนาคริสต์ Harbulot ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เยอรมัน "เดอรัส" ที่ ๒๐ เมษายน ๒๐๐๖ ทำให้หนึ่งลุกขึ้นนั่งและใช้เวลาแจ้งให้ทราบล่วงหน้าในการสัมภาษณ์เขาระบุไว้อย่างชัดเจนว่าสหภาพยุโรปทำหน้าที่เหมือน "ไก่หัวขาด" เพราะในแง่ของการทำสงครามเศรษฐกิจยุโรปประเทศมีการเริ่มต้นรวมและทุกรัฐมีความคิดที่ไม่มีสิ่งที่มีความเข้มข้นในผลกระทบข้อมูลเป็นเท็จอาวุธและเขาอธิบายว่าจากประสบการณ์ของตัวเองที่อยู่ภายในสงครามทางเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จในการจัดการข้อมูลมีบทบาทที่ขาดสงครามทางเศรษฐกิจที่มีอาวุธ "ข้อมูล" เป็นสงครามในเวลาจริงคือถ้าบริษัท เปิดตัวการแข่งขันเท็จเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของคุณแข่งก็เป็นสิ่งที่จำเป็นที่คู่แข่งมีอาวุธตอบโต้ในคลังแสงของเขา

เทคโนโลยี Digital Economy

Digital Economy คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตมวลรวมของประเทศให้ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ Knowledge Economy หรือ เศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ และ Creative Economy ที่วางเป้าหมายในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ให้กับสินค้าและบริการผ่านทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น การเร่งพัฒนาความรู้ การสร้างความตระหนักด้านการใช้เทคโนโลยี Digital ให้กับทุกภาคส่วนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งภาคธุรกิจ การศึกษา ราชการ เกษตรกรรม การท่องเที่ยว การขนส่ง และการทำอุตสาหกรรม เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่ Digital Economy

โดยเน้นการปฏิรูปการศึกษาให้เยาวชนไทยมีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น พัฒนาให้มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่ผลิตภายในประเทศ ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของนักพัฒนาซอฟต์แวร์ทั่วโลกโดยผลิตบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านไอทีให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน เมื่อสังคมไทยมีความตระหนักด้าน Digital มากขึ้น การใช้ข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ก็มากขึ้นด้วย สังคมและธุรกิจก็จะเข้าสู่การเป็น Digital Economy และเศรษฐกิจของสังคมไทยจะก้าวเข้าสู่ Real-Time Economy

แนวคิดในการบริหารจัดการ “Digital Economy”

๑. E-commerce mobile-commerce และ Social Commerce ที่ขายของผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ หรือการค้าบนระบบดิจิทัลที่กระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจได้รวดเร็ว

๒. Digital Transformation คือ การนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดมูลค่าทางธุรกิจและการค้า เพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ และขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการทำงาน ลดต้นทุน เพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า

๓. Digital Consumption คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นช่องทางการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่มีอยู่เดิม และการใช้เทคโนโลยี Digital มาประยุกต์เพื่อให้ได้ ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจต่างๆ ความพร้อม **๔ ปัจจัยหลัก**

๓.๑ ความพร้อมในเรื่อง โครงสร้างพื้นฐานของระบบ Digital Economy (Supply Conditions)

๓.๒ ความพร้อมของผู้ใช้ (Demand Condition)

๓.๓ สภาพการสนับสนุนจากภาครัฐ (Institutional Environment)

๓.๔ ความพร้อมในเรื่องนวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลง (Innovation and Change)

ทั้งนี้ ประเทศที่จะประสบความสำเร็จเรื่องของดิจิทัลต้องมีความพร้อมด้านโครงข่ายที่สามารถสื่อสารข้อมูลขนาดใหญ่และครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมถึง ความพร้อมของโครงข่ายแห่งชาติ หรือ เนชั่นแนล บรอดแบนด์ โครงข่ายระหว่างประเทศหรือ ดิจิตอล เกตเวย์ รวมถึงการมีศูนย์กลาง บริการข้อมูล หรือดาต้า เซ็นเตอร์ ที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา ที่สำคัญจะช่วยส่งเสริมความรู้ด้านการผลิตและการตลาดแก่เกษตรกร หรือแม้แต่การสร้างช่องทางขาย สินค้าออนไลน์ผู้มีรายได้น้อย ทั้งนี้ ต้องมีการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อพัฒนาด้านดิจิทัล ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการนำ Digital Technology ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของ Digital Economy มาใช้ในการสร้างนวัตกรรม และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อประเทศได้ พุดง่ายๆ ประเทศไทยของเรายังมีปัญหาในเรื่องของคุณภาพของคน ในเชิงการสร้างสรรค์ นวัตกรรม และสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยประโยชน์จาก Digital Economy

คนไทยในปัจจุบัน (โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน) มีการใช้อุปกรณ์ Digital กันมาก และใช้เวลากับอุปกรณ์เหล่านี้เป็นความเก่งในเรื่องบันเทิง หรือ สนุกสนาน และ ความเก่ง ที่จะนำไปใช้ ประโยชน์ในการเรียน หรือ การทำงาน “คาดว่าในไม่ช้า ๙๐% ของการทำงานอาชีพต่างๆ ต้องการ บุคลากรที่มีทักษะ IT/Digital สามารถใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ๘๘% ของการเรียนการสอนในระดับวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย นักเรียน/นักศึกษา จำเป็นจะต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้อินเทอร์เน็ต” (World Bank The European Commission, Mobile World Congress ๒๐๑๔)

การก่อการร้าย

เป็นเรื่องที่ยังคงไม่หมดไปง่ายๆ ในศตวรรษนี้ トラบใดก็ตามที่ ผู้ที่แข็งแกร่งกว่ายังคงเอาเปรียบผู้ที่อ่อนแอกว่า ตัวอย่างล่าสุดคงไม่พ้น กรณีของ นายอับดุล ฟารุก อับดุลมุตัลลิบ ชาวไนจีเรีย สมาชิกกลุ่มอัลกออิดะห์ ได้พยายามวางระเบิดเครื่องบินโดยสารสหรัฐ ด้วยการชุกซ่อนระเบิดติดตัวมา ระหว่างขึ้นเครื่องบินไปเมืองดีทรอยต์ผู้ต้อง สงสัยรายนี้พยายามจุดระเบิดแต่พลาด หลังถูกผู้โดยสาร และพนักงานบนเครื่องช่วยกันจับตัวไว้ระหว่างที่เขาพยายาม ระเบิดเครื่องบินในวันคริสต์มาส ซึ่งเป็นเที่ยวบินจากกรุงอัมสเตอร์ดัมมายังสหรัฐ ทำให้ผู้โดยสาร ๒ คนบาดเจ็บ แต่เครื่องบินลงจอดได้ปลอดภัย จากกรณี ดังกล่าวได้สะท้อนถึงภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ซึ่งยังคงไม่หายไปแต่ยังคงวนเวียนมาหลอนสร้างความหวาดกลัวให้กับบุคคลทั่วไป ไม่ว่าคนนั้นๆ จะเป็นสมาชิกของสังคมใด ใน

บทความใหม่ล่าสุด เรื่อง "การก่อการร้ายในยุคสารสนเทศ" แบ่งสาเหตุของการก่อการร้ายออกเป็น ๕ ประการ ได้แก่

๑. ความไม่เท่าเทียม (Not Equal) : ได้แก่ความไม่เท่าเทียมในสังคม ความแตกต่างระหว่างชนชั้น ก็เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่อการร้ายได้

๒. ความไม่เพียงพอ (Not Enough) : ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานและทรัพยากรในสังคมใดสังคมหนึ่งที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไปเบียดเบียนสังคมที่ไม่เข้มแข็งเท่า ก็เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่อการร้ายได้

๓. ความไม่เข้มแข็ง (Not Strong) : การที่สังคมหนึ่งสังคมใดขาดความเข้มแข็ง ไม่สามารถที่จะมีกำลังในการที่จะปกป้องดูแลผลประโยชน์ของตน ก็เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่อการร้ายได้

๔. ความไม่รู้ (Not Know) : ความไม่รู้ความไม่เท่าทันย่อมที่จะนำไปสู่ความหวาดระแวง ความกลัวว่าจะจะเป็นไปตามสิ่งคาดเดา หรือจินตนาการ หรือ กลัวว่าจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงนั้นก็อาจจะนำผลกระทบมาสู่ความเชื่อที่ตนเองมี ก็เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่อการร้ายได้

๕. การไม่สื่อสาร (Not Communicate) : การขาดการสื่อสารที่ชัดเจนย่อมจะนำมาซึ่งปัญหา ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศกับประเทศ ประเทศกับสังคม ประเทศกับประชาชน สังคมกับสังคม ก็เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่อการร้ายได้

การแบ่งสาเหตุของการก่อการร้ายออกเป็น ๕ ประการนั้น เพราะว่าการแยกศาสนาออกจากการก่อการร้าย เพราะศาสนาถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งของการก่อการร้าย แต่ไม่ได้เป็นสาเหตุที่แท้จริง คนเท่านั้นที่ เป็นผู้สร้างปัญหา

ประเภท และองค์กรของสงครามทางเศรษฐกิจ

วิทยาศาสตร์ทหารที่ทันสมัยระบุแตกต่างกันของสงครามการต่อสู้ด้วยวิธีการทางทหาร ในหลักการที่เราสามารถแยกความแตกต่างระหว่างนิวเคลียร์ธรรมดาแพ่งและไม่สมมาตรการสู้รบ ลักษณะที่น่าสนใจที่สุดของสงครามทหารเป็นสงครามสมมาตรซึ่งสามารถจะมีลักษณะเป็นความขัดแย้งระหว่างสองคนหรือมากกว่าฝ่ายตรงข้ามอย่างรุนแรงระดับที่แตกต่างของความสามารถทางทหารหรือขนาด สงครามเศรษฐกิจจัดโดยใช้ลักษณะที่คล้ายกันเป็นสงครามทางทหาร เด็ดขาดเราสามารถแยกความแตกต่างระหว่างสงครามเศรษฐกิจทั่วไปและเศรษฐกิจสงครามสมมาตร ตามธรรมเนียมเศรษฐกิจสงครามเป็นสงครามทางเศรษฐกิจระหว่างสองคนหรือมากกว่าประเทศ ดังกล่าวทางเศรษฐกิจสงครามมีการวางแผนและต่อสู้โดยหน่วยงานอย่างเป็นทางการของประเทศที่เกี่ยวข้อง ไม่สมมาตรสงครามทางเศรษฐกิจคล้ายกับทหารการต่อสู้ระหว่างฝ่ายตรงข้ามของระดับที่แตกต่างกันของความสามารถเช่นระหว่างอย่างเป็นทางการผู้มีอำนาจของประเทศและองค์กรเอกชนหรือระหว่างสองหรือมากกว่าประกอบการภาคเอกชนอันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ของทุกรัฐอิสระในโลกที่เราสามารถทำได้สรุปว่ามีเพียงไม่กี่ของรัฐที่เป็นอิสระ ๑๙๔ ต่อสู้สงครามเมื่อเร็ว ๆ นี้ แต่ทั้งหมดของพวกเขาจัดตั้งกระทรวงกลาโหม ไม่มีของพวกเขายังคงเป็นกระทรวงเศรษฐกิจการสู้รบ เพียงอำนาจที่ดีได้ติดตั้งสถาบันของรัฐเป็นพิเศษเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเศรษฐกิจสงครามที่จะเรียกเก็บประเทศผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในประเทศอื่น ๆ

กระบวนการวางแผนของสงครามทางเศรษฐกิจไม่ใช่ความรับผิดชอบของรัฐบาลเพียงอย่างเดียวก็อาจจะมีผู้ประกอบการผู้นำที่ประสบความสำเร็จในการทำสงครามทางเศรษฐกิจตามปกติ กระทำในลักษณะเช่นเดียวกับทหารผู้นำทำ ดังนั้นในบางส่วนของความเป็นผู้นำการศึกษาและการฝึกอบรมของผู้นำอาจจะเหมือนกัน

กองกำลังเพื่อการต่อสู้ในสงครามเศรษฐกิจ

การจะเอาชนะคู่แข่งทางการค้าในเวทีโลก รัฐบาลต้องสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพของภาคผลิตเอกชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มิใช่มองภาคเอกชนแบบไม่ไว้วางใจหรือเน้น ความมั่นคงทางการทหารและการเมืองในเชิงรูปแบบมากกว่าเนื้อหา การจะต่อสู้กับคู่แข่งในสงคราม เศรษฐกิจนั้นมิใช่ใช้กองทัพ ทหาร และองค์การที่ใช้อำนาจนำหน้าการพัฒนาตั่งเช่นสหภาพโซเวียต รัสเซียก่อนแยกแตกออกเป็น ส่วน ๆ สุดท้ายสหภาพโซเวียตก็ไปไม่รอดแพ้ภัยตนเองแม้จะมี แสยยานุภาพทางการทหารทำทลายอำนาจอเมริกา ทหารเอกในสงครามเศรษฐกิจ คือ **ผู้ประกอบการ เอกชน** มิใช่กองทัพ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นศักยภาพในทางทหารที่เรียกว่า **แสยยานุภาพในการ ต่อสู้กับอริราชศัตรู** แต่สงครามเศรษฐกิจผู้ต่อสู้ที่แท้จริง คือ **ผู้ประกอบการภาคเอกชน** กล่าวโดยสรุปที่ไม่เกินจริงเลย **“ศักยภาพทางการทหารขึ้นอยู่กับศักยภาพทางเศรษฐกิจ”** ด้วยเช่นกัน **ผู้ประกอบการ คือ นักรบแนวหน้าของประเทศ** องค์การธุรกิจเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่งคั่งในทาง เศรษฐกิจ (national wealth creation) และเราก็ทราบว่าความมั่งคั่งของประเทศไทยส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ ๖๐ มาจากต่างประเทศ โดยการส่งสินค้าและบริการไปขายยังตลาดต่างประเทศปี หนึ่ง ๆ ประมาณ ๕ ล้านล้านบาท เมื่อนำมารวมกับเงินออมภายในประเทศและการลงทุนจาก ต่างประเทศก็จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กลไกการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจยิ่งหมุนเวียนหลายรอบยิ่งสร้างความมั่งคั่ง สร้างความ มั่นคงทางเศรษฐกิจ และยิ่งภาคผลิตเอกชนมีกำไรมากแสดงถึงศักยภาพในการผลิตมากตามไปด้วย ลองนึกภาพขยายกว้างออกไปที่ทุกหน่วยผลิต ไม่ว่าจะป็นองค์การ ครัวเรือน ผู้ประกอบการมี ศักยภาพสูง ก็จะส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าของโลกได้ในลำดับถัดขึ้นไปกล ยุทธ์ที่จะสร้างศักยภาพของหน่วยผลิตภาคเอกชน Michael Porter บอกว่า

หน่วยผลิตต้องมีความสามารถในการสร้างองค์ประกอบในการบริหารงานอย่างน้อย ๓ ประการ ได้แก่

๑. สร้างความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์และบริการ (differentiation)

โดยการตั้งจุดดีและจุดเด่นของการผลิตสินค้าและบริการของไทยมาสร้างความ แตกต่าง เช่น ใส่วัฒนธรรม ความประณีต พิถีพิถัน ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ เข้าไป ในตัวผลิตภัณฑ์ซึ่งคุณสมบัติด้านนี้ไทยไม่แพ้ใคร แต่ถ้าผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง และให้ได้ปริมาณมาก ด้วยเทคโนโลยีขนาดใหญ่ องค์การธุรกิจไทยยังต้องใช้เวลาพัฒนาอีกนาน เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยยังไม่แข็งแรงเท่าที่ควร

๒. ราคาต้องไม่สูงแต่มีคุณภาพ (overall cost leadership)

อันนี้ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของพนักงาน และการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๓. มีเป้าหมายและแนวทางในการบริหารที่ชัดเจน (focus)

เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติ องค์กรต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ยอมรับว่าในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรีเต็มทีนั้น จะหวังพึ่งรัฐบาลคอยออกมาตรการปกป้องและป้องกันนั้น จะกระทำไม่ได้อีกต่อไป ภาครัฐเองก็ถูกบังคับให้แข่งขันเสรีกับรัฐอื่นที่เป็นภาคีการค้าของโลกเช่นกันนอกจากนี้การส่งเสริมให้กิจการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องยังถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญ เพื่อเป็นเส้นทางในการต่อยอดสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพราะการผลิตสินค้าและบริการในรูปแบบเดิมโดยไม่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงย่อมมีคู่แข่งเข้ามาแย่งส่วนแบ่งการตลาดได้ง่าย

กำลังเสริมทหารเอก

ภาคผลิตเอกชนและประชาชนถือเป็นส่วนหนึ่งของประเทศที่รัฐบาลต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เอกชนมีพลัง รัฐก็มีความมั่งคั่งตามไปด้วยการที่ภาคเอกชนออกไปต่อสู้ช่วงชิงทรัพยากรจากต่างรัฐแล้วนำเข้ามาสร้างความมั่งคั่งให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยผ่านกลไกการบริหารประเทศจะบรรลุผลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหารประเทศ สิ่งที่ต้องกระทำเป็นเบื้องต้น รัฐบาลต้องปรับกระบวนการบริหารประเทศเสียใหม่โดยมองเอกชนเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เป็นเพื่อนร่วมงาน (partnership) ในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เอกชนไม่อาจสร้างศักยภาพได้เต็มที่ตราบใดที่ภาครัฐไม่พัฒนาในด้านทัศนคติความเป็นประชาธิปไตย และโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ซึ่ง Michael Porter ได้แนะนำดังนี้

๑. **ปัจจัยพื้นฐาน** ได้แก่ โครงสร้างระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ เช่น ระบบไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสารโทรคมนาคมการขนส่ง ฯลฯ รัฐบาลต้องลงทุน

๒. **ทรัพยากรมนุษย์** กำลังคนของประเทศจะต้องสร้างและพัฒนาเพื่อรองรับการพัฒนาในยุค Knowledge Based Economy โดยมุ่งพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถ ไม่ว่าจะเป็น นักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ วิศวกรผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาระดับมาตรฐานของสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัย สถานฝึกฝนอาชีพทั้งหลาย

๓. **สร้างบรรยากาศของการแข่งขันทางธุรกิจการค้าอย่างเสรี** โดยเฉพาะตลาดภายในประเทศ กล่าวคือ ให้เอกชนมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการแข่งขันกันประกอบธุรกิจการค้า รัฐบาลต้องไม่แอบใช้กลเกมทางการเมืองเข้าไปแทรกแซงเพื่อให้เอกชนรายใดรายหนึ่งได้เปรียบ เนื่องจากการแข่งขันอย่างเท่าเทียมกันนั้นเป็นการผลักดันทางอ้อมทางใหญ่ให้เอกชนพัฒนาศักยภาพของตนเอง

๔. **สร้างความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาชน รวมทั้งชุมชน** โรงงานอุตสาหกรรมควรคำนึงถึงชุมชนและประชาชน หากไม่แล้วจะทำให้ประชาชนรู้สึกที่โรงงานเอาเปรียบเขาทำลายชีวิตความเป็นอยู่ปกติของเขา ที่ผ่านมามีไทยอาจประสบผลสำเร็จในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นเพียงกลุ่มคนที่ได้เปรียบทางสังคม แต่อย่าลืมว่าภาคประชาชนเป็นแหล่งตลาดภายในที่ดูดซับเอาสินค้าและบริการของผู้ประกอบการทั้งหลายที่สำคัญเป็นผู้รับบาปเคราะห์จากการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ การลงทุนภาคอุตสาหกรรมที่มองข้ามความสำคัญของชุมชนและ

ประชาชนอาจถูกต่อต้านและปฏิเสธผลิตภัณฑ์ของบริษัท พฤติการณ์ทำนองนี้เริ่มมีให้เห็นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลต้องสร้างทหารเอกในสงครามเศรษฐกิจอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มิใช่แก้ปัญหาแบบที่ใช้ภาษาพูดมากกว่าการกระทำ ไม่เช่นนั้นไทยจะพัฒนาไม่ทันเวียดนาม เขมร และลาวในอนาคตอันใกล้ ซึ่งบทเรียนทำนองนี้ไทยเคยประสบมาแล้วเมื่อ ๕๐ ปีก่อนกล่าวคือ ไทยเจริญกว่าเกาหลีใต้ ไต้หวัน มาเลเซีย จีน สิงคโปร์ ปัจจุบันประเทศเหล่านี้ก้าวล้ำหน้าไทยชนิดไม่เห็นฝุ่น นี่คือนมรดกกิจการตกทอดของคนรุ่นพ่อ รุ่นปู่ที่ยังคงมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ หากเราสัมผัสวิถีชีวิตวิธีทำงานของคนรุ่นนี้ คนรุ่นลูกหลานคงมองเห็นอนาคตประเทศไทยแล้วว่า จะสู้กับเวียดนามได้หรือไม่ฝากเป็นข้อคิดทิ้งไว้ตรงนี้

ประมาณการจากสถานการณ์ความเป็นผู้นำและการฝึกอบรมระบบ

หลังจากที่คุยสงครามทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปเราต้องตอบคำถามเช่นสิ่งที่เป็นความรับผิดชอบหลักของเครื่องขัดพื้นปูนหรือผู้ที่เป็นผู้นำของสงครามทางเศรษฐกิจและสิ่งที่มีบทบาทเจ้าหน้าที่อาชีพควรจะเล่นในสงครามนี้หรือไม่วันนี้มันเป็นรัฐของศิลปะในการฝึกอบรมทางทหารของผู้นำทางทหารที่จะสอนให้ประมาณการกระบวนการ ขั้นตอนการประมาณการดังกล่าวได้มีต้นกำเนิดในความพยายามที่กองทัพรัสเซียในช่วงต้นปี ๑๘๐๐ การพัฒนาวิธีการที่เป็นระบบและมีเหตุผลที่จะแก้ปัญหาทหารในการทำสงครามทางเศรษฐกิจประมาณการของสถานการณ์ที่ยังมีบทบาทที่สำคัญและจึงต้องได้รับการอบรมอย่างรอบคอบคล้ายกับโปรแกรมการฝึกอบรมของนักศึกษาทางทหาร สถาบันการศึกษา จะเห็นว่าการประมาณการระวางสถานการณ์รับประกันที่ดีที่สุดประสบความสำเร็จในการดำเนินงานต่อไปในการทำสงครามกับทหารหมายถึงความสำเร็จของผู้นำทางทหาร ขึ้นอยู่กับการใช้งานของการให้ผสมผสานที่สมดุลของความสามารถและการทำงานที่ประสบความสำเร็จของความรู้ทางทหารที่ผ่านการฝึกอบรมมหาวิทยาลัยทหาร ในสงครามทางเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จนอกจากนี้ยังเป็นผลมาจาก Wellbased ใช้ความรู้เกี่ยวกับอิทธิพลของมาตรการในทางเศรษฐกิจกระบวนการผลิตและความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ผ่านการฝึกอบรมที่มหาวิทยาลัยความต้องการที่ซับซ้อนสำหรับการเป็นผู้นำของสงครามทางเศรษฐกิจมากขึ้นหรือน้อยต้องมี Allin หนึ่งวิธีการแก้ปัญหาของการศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ทั้งหมด ที่ดีที่สุดที่เป็นไปได้การเตรียมการเพื่อให้บรรลุผู้นำการศึกษาดีและการฝึกอบรมสำหรับสงครามทางเศรษฐกิจที่อาจจะเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยทหารซึ่งไม่เพียง แต่การเรียนการสอนวิชาหลักทางทหารเช่นการประเมินสถานการณ์ปัญหาของการสั่งซื้อ, การเป็นผู้นำและการ

สำหรับหลักการสงครามที่จะนำมาเปิดประเด็นในวันนี้จะขอใช้หลักการสงครามของสหรัฐอเมริกา ที่มีอยู่ ๙ ข้อ และสำหรับกองทัพไทยได้นำมาประยุกต์ใช้ประกอบกับในช่วงการปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบคอมมิวนิสต์ และประสบความสำเร็จได้เพิ่มหลักการสงครามขึ้นมาอีกหนึ่งข้อคือ ข้อที่ ๑๐ คือ สงครามแบบเบ็ดเสร็จ นักการทหารหลายมองว่ามีความใกล้เคียงกับ หลักการสงครามในข้อ **หลักการรวมกำลัง (Mass)**

กรณีของหลักการสงครามของไทย ใน รส.๑๐๐-๑ หน้า ๒๕ ได้กล่าวไว้ว่า "**หลักการสงคราม** คือ หลักการพื้นฐานในการดำเนินสงคราม ที่กองทัพของแต่ละประเทศ กำหนดให้หน่วย

ทหารของตนยึดถือเป็นแนวทางในการวางแผน และอำนวยความสะดวกการปฏิบัติการรบ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จของการดำเนินสงครามเป็นส่วนรวม"

Transcript of **หลักการสงคราม** วิวัฒนาการหลักการสงครามของไทย แบ่งเป็น ๒ ยุค
ได้แก่

๑. ยุคตำราพิชัยสงคราม ซึ่งมีในสมัยอยุธยาตอนต้น สมัยอยุธยาตอนปลาย และในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. ยุครับแนวคิดตะวันตก โดยได้เรียบเรียงมาจาก บันทึกการทำสงครามในอดีต รวมทั้งหลักการสงครามของต่างประเทศ อาทิ อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา การกำหนดหลักการสงครามของประเทศใดประเทศหนึ่งนั้น จะต้องผ่านกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ บทเรียนจากกรรพในอดีต ทั้งของกองทัพของตนเอง และกองทัพประเทศอื่น ๆ ประกอบการคาดการณ์รูปแบบของสงครามที่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นำมาประมวลเป็นหลักการสงครามที่ใช้เป็นกรอบของแนวคิด สำหรับการเข้าทำการรบของกองทัพประเทศนั้น ๆ สำหรับ

หลักการสงครามของกองทัพไทย ที่ยึดถือเป็นหลักที่ใช้ปฏิบัติ ๑๐ หลักการได้แก่

๑. หลักความมุ่งหมาย (Objective)

การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร หรือแม้กระทั่ง ในยุทธวิธี การกำหนดความชัดเจนของความมุ่งหมายเป็นเรื่องที่ทำให้การปฏิบัติในทุกส่วนของ หน่วยระดับรองลงมา มีความเข้าใจชัดเจน และไม่สับสนที่จะนำไปปฏิบัติ อีกทั้งการดำรงรักษาความมุ่งหมาย ย่อมจะนำมาซึ่งผลที่มุ่งไปสู่ความมุ่งหมายเดียวกัน ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารแล้ว ก็คือการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เป็นหลักการสงครามข้อแรก จากทั้งหมด ๑๐ ข้อ หลักการข้อนี้คือการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในทุกระดับ เพื่อให้การปฏิบัติในทุกส่วนของหน่วยระดับรองลงมา มีความเข้าใจ ชัดเจน และไม่สับสนที่จะนำไปปฏิบัติ อีกทั้งการดำรงรักษาความมุ่งหมาย ย่อมจะนำมาซึ่งผลที่มุ่งไปสู่ความมุ่งหมายเดียวกัน

สิ่งสำคัญของหลักการในข้อนี้คือการไม่เปลี่ยนความมุ่งหมายง่าย ๆ ทั้งนี้เพราะเป้าหมายต่าง ๆ ได้ถูกคิดมาโดยผ่านกระบวนการ และกลไกต่างๆ การเปลี่ยนเป้าหมายกลางทางโดยไม่มี การไตร่ตรองพิจารณาที่เหมาะสมแล้ว อาจจะทำให้เราไม่สามารถเดินทางไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ถ้ากล่าวง่าย ๆ คือ เราถอดใจก่อนที่จะประสบความสำเร็จ

ในการทำงานเดียวกันหลักการสงครามในข้อนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของคนเราได้เป็นอย่างดี การที่คนเราจะประสบความสำเร็จตามที่ปรารถนาไว้นั้น สิ่งหนึ่งที่ทุกคนปฏิเสธไม่ได้เลยก็คือทุกคนต้องมีความพยายาม และถ้าเราไม่เปลี่ยนใจ หรือ ถอดใจไปก่อนที่จะถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้แล้วนั้น คิดว่าคนที่ดำรงความมุ่งหมายย่อมจะถึงเส้นชัย เพียงแจ่ว่าเราจะถึงเส้นชัยช้าหรือเร็วเท่านั้นเอง

ดังนั้นหลักการสงครามในข้อ หลักความมุ่งหมาย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติการทางทหาร หรือการเข้าทำการรบ การดำเนินธุรกิจ หรือแม้กระทั่งการดำเนินชีวิต สิ่งที่จะเดินไปให้ถึงปลายทางนั้นคือ **การดำรงความมุ่งหมาย (maintenance of the aim)** ซึ่งจะเป็นคำอธิบายได้ครอบคลุมและลึกซึ้งว่า ถ้าเราไม่ยึดมั่นในจุดหมายปลายทางแล้วไซ้ เราคงไม่มีวันที่จะถึงปลายทางที่ฝันไว้ ไม่ว่าจะ รบชนะสงคราม หรือ บริหารธุรกิจประสบความสำเร็จ หรือ ประสบ

ความสำเร็จในชีวิต นี่แหละครับ ข้อดีของการใช้หลักการสงครามมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตที่ต้องผ่านขวาก หนามอุปสรรคที่มากมาย

๒. หลักการรุก (Offensive)

เป็นหลักการสงครามในข้อที่ ๒ จาก ๑๐ ข้อ ในหลักการข้อนี้จะเป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อนจะเปรียบเสมือนการเป็นผู้ที่กำหนดโจทย์ หรือปัญหาให้กับฝ่ายตรงข้ามเป็นผู้แก้ ไม่ใช่ให้ฝ่ายตรงข้ามเป็นผู้กำหนดปัญหาให้เราเป็นผู้แก้ สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของหลักการในข้อนี้ คือ การเป็นผู้เริ่มก่อนเราจะเป็นที่คุมเกม เราจะกลายเป็นผู้ที่มีเสรีในการปฏิบัติ เราจะกลายเป็นผู้ที่อยากจะทำอะไรก็ได้ ถ้าเราเคยเล่นเกมประเภทหมากรุกกระดาน หรือ การเล่นเกมกีฬาที่แบ่งออกเป็นสองฝ่าย ถ้าใครเริ่มก่อนก็จะเป็นฝ่ายได้เปรียบ เพราะเราจะเป็นผู้ที่บังคับให้คู่แข่งแก้เกมของเราที่เราเป็นผู้เริ่ม ส่วนจะได้เปรียบมากแค่ไหน จะขึ้นอยู่กับยุทธศาสตร์ หรือ กลยุทธ์ หรือ ยุทธวิธี ที่เราเป็นผู้เลือกใช้

ในทางธุรกิจหลักการรุกสามารถนำมาใช้ได้หลายๆ ด้าน เช่น ทางการตลาดการที่เริ่มเป็นเจ้าของแรกในตลาดเราย่อมที่จะเป็นผู้ที่ครองส่วนแบ่ง ทางการตลาดได้มากที่สุด เนื่องจากคนจะจดจำ รู้จัก และซื้มซั้บใน ผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่เรามีให้ก่อนคนอื่น ทำให้ผลิตภัณฑ์หรือการบริการของเราจะเป็นตัวตั้งในการที่มีผลิตภัณฑ์หรือการ บริการอื่นๆมาแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์หรือการบริการของเรา

๓. หลักการรวมกำลัง (Mass)

หลักการรวมกำลังนี้ คือ ในการปฏิบัติแต่ละครั้ง จะต้องมุ่งให้เกิดอำนาจกำลังรบสูงสุด ณ ตำบล และเวลา ที่ต้องการผลแตกหักเสมอ ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง เป็นกลุ่มก้อน ต่อการปฏิบัติที่เราต้องการจะบรรลุความสำเร็จ ถ้าในระดับยุทธศาสตร์ชาติ จะหมายถึงการใช้พลังอำนาจของชาติ ทั้งหมดในสัดส่วนสูงสุด ต่อปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติมากที่สุด

๔. หลักการออมกำลัง (Economy of Force)

หลักการในข้อนี้คือการใช้กำลังน้อยที่สุดต่อปัญหาหรือ การปฏิบัติที่เป็นรอง เพื่อสงวนกำลังทั้งหมดไว้สนับสนุน หลักการรวมกำลัง เป็นเรื่องหลักที่ต้องหุ้มเท่กำลังในการปฏิบัติ ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือ การกระทำใดที่เป็นเรื่องรอง จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในอัตราส่วนที่น้อยที่สุดเข้ากระทำ เพื่อสงวนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไว้ กระทำในเรื่องหลัก สำหรับหลักการในข้อนี้เมื่อใช้ร่วมกับหลักการรวมกำลังแล้ว ถ้าฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่าแล้วนำไปใช้ย่อมจะส่งผลให้ ฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่า ชนะฝ่ายที่มีกำลังมากกว่าได้

๕. หลักการดำเนินกลยุทธ์ (Maneuver)

หลักการในข้อนี้คือการบังคับให้ข้าศึก อยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ โดยการใช้ความอ่อนตัวในการใช้อำนาจกำลังรบของฝ่ายเรา การใช้ความอ่อนตัวนี้จะหมายถึง การโยกย้ายกำลังที่เข้าปฏิบัติต่อจุดอ่อนของฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามเสียเปรียบ และ ส่งผลให้เกิดชัยชนะขั้นแตกหักได้

๖. หลักการเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command)

หลักการในข้อนี้คือการลดความสับสนในการควบคุมบังคับบัญชา โดยจัดให้มีอำนาจในการสั่งการภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียว นั่นหมายถึงการปฏิบัติการใด ๆ ในแต่ละครั้งจะต้องมีผู้ที่รับผิดชอบเพียงคนเดียว

๗. หลักการจู่โจม (Surprise)

หลักการจู่โจม คือการเข้าปฏิบัติต่อฝ่ายตรงข้าม ณ เวลา และ/หรือ ตำแหน่ง ด้วยวิธีการรบในลักษณะที่ฝ่ายตรงข้ามไม่คาดคิด เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามได้มีโอกาส เตรียมการในการตั้งรับ ปัจจัยที่จะก่อให้เกิด ความจู่โจมได้แก่ ความรวดเร็ว และปฏิบัติในสิ่งที่ฝ่ายตรงข้ามคิดว่าเป็นไปไม่ได้ หลายครั้งในอดีตที่ผ่านมา หลักการสงครามในข้อนี้เมื่อมีการนำมาใช้ก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยยุติการรบในครั้งนั้นโดยเร็ว ซึ่งบางครั้งเป็นการแก้จุดตาย (deadlock) ของการใช้อำนาจจากทั้งสองฝ่าย

๘. หลักความง่าย (Simplicity)

การดำเนินการในเรื่อง ของการทำแผน และคำสั่งที่มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ ง่ายต่อความเข้าใจ และเข้าใจตรงกันทุกส่วน หลักความง่ายจะเป็นหลักประกันในเรื่องของการปฏิบัติในแต่ละส่วนที่จะปฏิบัติ มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

๙. หลักการรักษาความปลอดภัย (Security)

หลักการนี้ คือ หลักการที่ก่อให้เกิดเสรีในการปฏิบัติ ลดความล่อแหลมของฝ่ายเรา จากการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม ถ้าใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาทหารคือ การรักษาความลับไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามรู้ว่าเราจะทำอะไร และ ป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามใช้ประโยชน์ จากจุดอ่อนที่เรามี

๑๐. หลักการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (Total)

หลักการนี้เป็นหลักการที่กองทัพไทยได้นำมาใช้ โดยนำมาจากบทเรียนจากการรบที่ผ่านมามากของกองทัพไทย หลักการนี้ คือการผนึกกำลัง และกิจกรรมในการป้องกันประเทศทั้งหมดเข้าด้วยกันโดยใช้กองทัพเป็นแกนกลาง หลักการในข้อนี้คือการจัดให้มีกำลังประจำถิ่น กำลังประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ วัตถุประสงค์ของการใช้หลักการในข้อนี้ คือ การสร้างความเตรียมพร้อมในการที่จะเผชิญ ต่อภัยคุกคาม โดบเพิ่มสภาพความพร้อมรบ และขยายกำลังเต็มขีดได้อย่างรวดเร็ว ในทางยุทธศาสตร์ หลักการนี้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ ของประชาชนในการที่จะรักษาเอกราช และ อธิปไตยของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความพยายามร่วมกัน ของประชาชนทุกสาขาอาชีพ และกองทัพ

ความจริงแล้วหลักการสงครามทั้ง ๑๐ นี้ไม่เพียงแต่จะใช้ได้สำหรับการรบเท่านั้น ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในงาน หรือ องค์กร ต่าง ๆ ที่ต้องการผลสำเร็จ หรือแม้กระทั่งประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สงครามความขัดแย้งที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติซึ่งปรากฏขึ้นแล้วในอดีต และจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตอย่างไม่มีสิ้นสุด ไม่ว่าโลกเราจะพัฒนาไปอย่างไรก็ตามทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์ไม่เคยเปลี่ยนแปลง รูปแบบของการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะอาจเปลี่ยนรูปแบบไป คาร์ล ฟอน เคลาเซวิทซ์ ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับสงครามโดยมีสาระพอสรุปได้ว่า สงครามนั้นเป็นการดำเนินการทางการเมืองต่อไปด้วยวิถีทางอื่น การสู้รบด้วยอาวุธเป็นเพียงวิถีทางที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ทางการเมือง รบเพื่อบีบบังคับให้ฝ่ายตรงข้าม ปฏิบัติตามความประสงค์ของฝ่ายเรา เท่านั้น สงครามอาจมีหลักการเป็นของตนเอง แต่ไม่มีเหตุผลเป็นของตนเอง (It's grammar, indeed, may be its own, but not its logic) ดังนั้นผู้ที่กำหนดวัตถุประสงค์ (เหตุผล) ของสงคราม

ที่แท้จริงคือ ผู้นำทางการเมืองซึ่งจะกำหนดขอบเขตในการทำสงครามตลอดจนการเริ่มต้นและการยุติสงครามในจังหวะที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามยอมปฏิบัติตามความประสงค์ของฝ่ายเรา วิชาพิชัยสงครามมักกล่าวถึงอยู่ ๓ เรื่องคือ วิธีการ, สภาพภูมิศาสตร์ที่พึงประสงค์ (ฟ้าดิน) และ ผู้นำ + กฎระเบียบ

ก่อนการทำสงครามต่างฝ่ายต่างต้องการดำรงสถานะความได้เปรียบของตน ตลอดจนพยายามที่จะวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน-จุดแข็งของกันและกัน รู้จักการสร้างภาพลวงเพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามตัดสินใจผิดพลาด มาช้านานแล้ว อีกทั้งได้สอนสั่งกันด้วยว่า “ จงเป็นฝ่ายกระทำ อย่าตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ ”

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

สงครามเศรษฐกิจไม่ต่างอะไรกับสงครามรบราฆ่าฟัน บทสรุป สุดท้ายคล้ายคลึงกัน เพราะสงครามเอาชีวิตสุดท้ายจบที่ความตาย ส่วนสงคราม เศรษฐกิจสุดท้าย คือ ได้รับความทุกข์ทรมาน ยากจน หมดหวัง หมดศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ เหมือนตายทั้งเป็น ต้องตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจของผู้ได้เปรียบทาง เศรษฐกิจ ภัยเศรษฐกิจอันใหญ่หลวงที่กำลังคืบคลานเข้ามาครอบงำวิถีการดำเนินชีวิตของเราทุกวัน ในอนาคตจะเป็นอย่างไร ใครจะมีความสามารถในการสร้างหลักประกันในชีวิตและทรัพย์สินของลูกหลานที่จะเติบโตใน วันข้างหน้า ถ้ามองในมุมนี้ทำให้คนเรายุคปัจจุบันต้องหันมาทบทวนการต่อสู้กับภัย ทางเศรษฐกิจที่ประเทศที่มีกำลังมากหรือมีศักยภาพสูงเป็นฝ่ายกำหนดกติกาในกระแสโลก

การดำเนินนโยบายเพิ่มปริมาณเงิน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งได้ผลสรุป กล่าวคือ ผลของการดำเนินนโยบายสามารถทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างแท้จริง เพราะการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการบริโภค การลงทุน สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน ปริมาณเงินธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้นจากการขายพันธบัตรให้รัฐบาลถูกนำไปปล่อยสินเชื่ออย่างที่ตั้งใจไว้ เป็นการลงทุนที่แท้จริงทั้งทางตรง และการลงทุนทางอ้อมผ่านสินทรัพย์ทางการเงิน

จากการดำเนินมาตรการปริมาณเงิน ส่งผลกระทบในด้านอัตราแลกเปลี่ยน โดยค่าเงินมีแนวโน้มลดค่าลง ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกสูงขึ้น และส่งผลให้สินทรัพย์หมุนหลังมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ต้องระวังกับการเผชิญกับความเสี่ยงในภาวะฟองสบู่ในตลาดหุ้นและตลาดอสังหาริมทรัพย์ และภาวะเงินเฟ้อในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ ดังนั้นควรดำเนินนโยบายเพื่อรองรับผลกระทบดังกล่าว เช่น ใช้มาตรการดูแลเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ควบคุมการปล่อยสินเชื่อในภาคอสังหาริมทรัพย์ และตรึงค่าเงินบาทไม่ให้ผันผวนมากเกินไป

สรุปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำนั้น มีประการเดียว คือ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเงินทองถิ่นได้ลดลงมากเกินไปจนความจำเป็น ผลของเศรษฐกิจตกต่ำ คือ การผลิตสินค้าลดลง การใช้เครื่องมือเครื่องจักรลดลง การว่างงานเพิ่มขึ้น และในที่สุดก็คือ ราคาทรัพย์สินต่างๆ ตกลง การปล่อยให้ระบบเศรษฐกิจตกต่ำอัน เนื่องมาจากปริมาณเงินบาทหายไปมากเกินไปจนความจำเป็น เป็นเรื่องที่เลวร้าย เพราะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้คนส่วนใหญ่จนลง มีผลต่อการออกจากโรงเรียนของนักเรียน และการฆ่าตัวตายของประชาชน รัฐบาลใดๆ พึงป้องกันปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำนี้ และการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในกรณีประเทศไทยก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยาก เพียงแต่เพิ่มปริมาณเงิน เพราะเหตุแห่งปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำนั้น ก็คือ การที่สภาพคล่อง หรือปริมาณเงินหายไปมากเกินไป และถ้าเพิ่มขึ้นมาให้เหมาะสมกับจำนวนผลผลิต และทรัพย์สินต่างๆ ราคาสินค้า และราคาทรัพย์สินก็จะไม่ตกลง ขณะเดียวกันผลผลิตก็จะเพิ่มขึ้น โดยจะไม่เงินเฟ้อมากนัก แต่จะฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ในระยะสั้นหากความขัดแย้งจำกัดวงเฉพาะการตอบโต้ทางการทูต โดยมูลค่าความเสียหายเบื้องต้นไม่น่าจะมากนักแต่หากความขัดแย้งลุกลามเป็นการสงครามเศรษฐกิจอย่างเต็มรูปแบบ มีการแถลงการณ์การต่อสู้ทางด้านเศรษฐกิจศาสตร์อย่างชัดเจน มีการปิดพรมแดนผลกระทบทางเศรษฐกิจจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมหาศาล ขณะที่หากความขัดแย้งพัฒนาสู่สงครามตามการปลุกกระแสลัทธิคลั่งชาติของทั้งสองฝ่ายมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจในเบื้องต้นเฉพาะด้านการค้าจะพุ่งขึ้นไปอีก ความเสียหายทางการลงทุน ความเสียหายทางเศรษฐกิจโดยรวมเบื้องต้นหากเกิดสงคราม (กรณีสงครามไม่ยืดเยื้อ) ส่วนความเสียหายต่อชีวิตไม่สามารถประเมินค่าทางเศรษฐกิจและต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดขึ้น กลุ่มทุนอาจพิจารณาย้ายฐานการผลิตออกไปยังประเทศอื่น ผลกระทบที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มทุนจากการย้ายฐานการผลิตออก ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวโดยรวมอาจมีนัยสำคัญ ส่วนมูลค่าความเสียหายที่แท้จริง ความสูญเสียทางด้านโอกาสทางเศรษฐกิจและโอกาสต่างๆ การสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินยังไม่สามารถประเมินค่าได้ แต่ความเสียหายจะไม่จำกัดวงเฉพาะสองประเทศเท่านั้นหากจะทำให้ประชาคมอาเซียนและภูมิภาคได้รับผลกระทบไปด้วย และการเดินทางสู่ประชาคมต่างๆ จะเกิดอุปสรรคสำคัญเช่นเดียวกับกรณีปัญหาประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน ทางออกของปัญหาความขัดแย้งว่า ให้หาทางลดระดับความขัดแย้งโดยด่วน เดินทางสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ยึดแนวทางการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ เป็นกรอบในการดำเนินนโยบาย ขอให้ยึด “ราษฎร์ชาตินิยม” มากกว่า “ชาตินิยมขวจัด หรือ อำมาตย์ชาตินิยม” หากจำเป็นต้องตอบโต้ให้ยืดหยุ่นตอนทางการทูต เสนอให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งด้วยมาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและลดหย่อนภาษี

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้สามารถทำความเข้าใจถึงหลักการ แนวคิด และทฤษฎีของปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถที่จะประยุกต์ใช้หลักการสงครามไปใช้ในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ในด้านเศรษฐศาสตร์ก็สามารถที่จะนำเอาตัวแบบทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทานมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นปัจจัยและเครื่องมือเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านสงครามเศรษฐกิจได้ อีกประการหนึ่ง ก็เป็นการนำเอาทฤษฎีเกมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการนำสงครามเศรษฐกิจที่เผชิญอยู่ นำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย. พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ ๓ ธันวาคม ๒๕๓๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพ, ๒๕๔๐.
- งบประมาณ, สำนัก. เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญ (๑๙๘๘) จำกัด, ๒๕๖๐.
- ทหารสูงสุด, กองบัญชาการ. ประวัติกองทัพไทยในรอบ ๒๐๐ ปี พ.ศ.๒๓๒๕-๒๕๒๕, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหารกองทัพบก, ๒๕๒๕.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๖๐.
- เบญจพร ทังเกษมวัฒนา. การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕.
- สุชาติ ชาติดำรงเวช. ทฤษฎีหลักว่าด้วยการบริหารนโยบายเศรษฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, ๒๕๔๙.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ค.ศ.๒๐๐๐ ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๓๗.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ความสัมพันธ์พลเรือน-ทหารเปรียบเทียบกรณีไทย สหรัฐ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
- สถิตินแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการสำรวจองค์การเอกชนที่ไม่แสวงกำไร พ.ศ.๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร : กองคลังข้อมูลและสารสนเทศสถิติ, ๒๕๔๑.
- อนุชาติ พวงสำลีและคณะ. การตอบสนองต่อภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของภาคประชาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : หจก.วศินการพิมพ์, ๒๕๔๕.
- อนุสรณ์ ธรรมใจ. พลวัตเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : เนชั่นบุ๊คส์, ๒๕๔๘.
- อุนิจิโอ เอ็ม กอนซาเลส. การก่อตั้งและการจัดการกองทุน บทเรียนจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. แปลโดย จีรวรรณ ภัคดีบุตร, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๗).

เอกสารวิจัย

สมชาย วิรุฬหผล. “การใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ ความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๑.

กฎหมาย

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๑๔, ๒๕๕๐.

ภาษาต่างประเทศ

Books

Benoit, Emil. Defense and Economic Growth in Developing Countries. Lexington : Lexington Books, ๑๙๗๓.

Cornwall, John. Modern Capitalism. Cambridge : Robertson, ๑๙๗๗.

Kaldor, Nicholas. Causes of the Slow Rate of Economic Growth of the United Kingdom. Cambridge : Cambridge University Press, ๑๙๖๖.

Knight, Malcolm, Norman Loayza & Delano Villanueva. The Peace Dividend : Military Spending Cuts and Economic Growth. Policy Research Working, ๑๙๖๖.

Montgomery, D.C., Peck, E.A. and Vining, G.G. Introduction to Linear Regression Analysis. ๓rd Edition, New York : John Wiley & Sons, ๒๐๐๑.

Okarofo, S., Determinants of LDC Mandated Countertrade. International Management Review, ๑๙๘๙.

O'Sullivan, Arthur; Steven M. Sheffrin. Economics: Principles in Action. Pearson Prentice Hall, ๒๐๐๓.

Philippe Aghion and Steven Durlauf. HANDBOOK OF ECONOMIC GROWTH, EDITORSELSIEVIER, ๒๐๐๕.

SIPRI, annually. World Armaments and Disarmaments, SIPRI Yearbook. Oxford : Oxford University Press for SIPRI, ๒๐๑๗.

Sivard, Ruth Leger, ed, annually. World Military and Social Expenditures. Washington DC: World Priorities, ๒๐๑๗.

Smith, Adam. An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations. London, ๑๗๗๖.

- Smith, Dan & Ron P. Smith. *Military Expenditures, Resources and Development*. London: Depart of Economics, Birkbeck College, University of London, ୧୯୩୩.
- Stiglitz, Joseph E. *Economics of the Public Sector*. ୩rd edition, USA: W.W. Norton Company Inc, ୨୦୦୦.
- United Nations Development Programme. *United Nations Development Report*. UNDP, ୧୯୯୭.
- Verzariu, P. *Trends and Developments in International Countertrade*. Business America, ୧୯୯୨.
- Whynes, David K. *The Economics of –Third World- Military Expenditure*. Austin: University of Texas Press, ୧୯୩୯.

Journal

- Aschauer, D.A. (୧୯୯୯b), “Does Public Capital Crowd out Private Capital”, *Journal of Monetary Economics*. ୨୯, ୧୯୯୯. p.୧୩୧-୧୬୯.
- Baltagi, B.H., Jung, B.C., Song, S.H., “Testing for heteroskedasticity and serial correlation in a random effects panel data model”, *Journal of Econometrics*. ୧୬୯, ୨୦୦୦. p.୧୨୨-୧୨୯.
- Bloomberg, S. Brock. “Growth, Political Instability and the Defense Burden”, *Economica*. Vol.୬୩ (୨୬୧), ୧୯୯୬.
- Clive WJ Granger. “JSTOR Time Series Analysis, Cointegration, and Applications”, *The American Economic Review*. Vol.୯୪ (୩), ୨୦୦୪. p.୯୨୧-୯୨୯.
- Farrar Donald E. and Glauber, Robert R. "Multicollinearity in Regression Analysis: The Problem Revisited", *The Review of Economics and Statistics*. ୯୯ (୧), ୧୯୬୩. P.୯୨-୧୦୩.
- Feder, G. “On export and economic growth”, *Journal of Development Economics*. ୧୨, ୧୯୯୨. P.୯୯-୩୩.
- Granger, C.W.J. "Investigating causal relations by econometric models and cross-spectral methods", *Econometrica*. ୩୩ (୩), ୧୯୬୯. P.୯୨୯-୯୩୯.
- Heckelman, Jac C. and Michael D. Stroup. “Size of the Military Sector and Economic Growth: A Panel Data Analysis of Africa and Latin America”, *Journal of Applied Economics* ୯ (୨), ୨୦୦୧. P.୩୩୯-୩୩୬.
- Haines, Joel D. “A framework for managing the sophistication of the components of technology for global competition”, *Competitiveness Review*. Volume ୧୬ Issue ୨, January ୨୦୦୬. p.୧୦୬.

- Jeffrey Rogers Hummel. "National Goods Versus Public Goods: Defense, Disarmament, and Free", Review of Austrian Economics. ୯, ୧୯୯୦. p.୯୯-୧୧୭.
- Khan, Habibullah & Yim Yap Wei. "Defense Spending and Economic Growth: Evidence from ASEAN Using Cointegration and Causality Tests", Singapore Economic Review. Vol.୫୫ (୨), October ୨୦୦୦.
- Lane, Philip R. (୨୦୦୧). "The new open economy macroeconomics: a survey," Journal of International Economics, Elsevier. Vol. ୫୯ (୨), August ୨୦୦୧. p.୧୩୫-୧୬୬.
- Mankiw, N. Gregory, and others. "A Symposium on Keynesian Economics Today", Journal of Economic Perspectives. ୩, ୧୯୯୩. p.୩-୯୨.
- Smith, Ron P. "Military Expenditures and Investment in OECD Countries ୧୯୫୯-୯୩", Journal of Comparative Economics. Vol.୫ (୧), ୧୯୯୦.
- Solow, Robert M.. (୧୯୫୩). "Technical Change and the Aggregate Production Function", Review of Economics and Statistics. ୩୯, ୧୯୫୩. p.୩୧୨-୩୧୬.
- Swan, Trevor W. "Economic Growth and Capital Accumulation", Economic Record (John Wiley & Sons). ୩୭ (୨), November ୧୯୫୬. p.୩୩୯-୩୬୧.
- Solow, Robert M. (୧୯୫୬). "A Contribution to the Theory of Economic Growth". Journal of Economics (The MIT Press) ୩୦ (୧), ୧୯୫୬. p.୬୫-୯୯.

Non-Published Document

USA The World Factbook. ISSN ୧୫୫୩-୯୯୩୩, ୨୦୦୭.

Electronics Database

- Fact Sheet. "U.N. Report Aims at Reducing Nations' Military Outlays". (Online). Available : <http://usembassy.state.gov/posts/ja0/wwwhse0000.html>, ୨୦୦୩.
- Transparency in the Military Sector Grows. "NEW YORK : Department of Disarmament Affairs, ୨୦୦୦". (Online). Available : [http://www.un.org/News/Press/docs/ ୨୦୦୦/dc0001/000101.doc.htm](http://www.un.org/News/Press/docs/2000/dc0001/000101.doc.htm), ୨୦୦୩.
- United Nations. "Instrument for Reporting Military Expenditures, ୨୦୦୨". (Online). Available : <http://www.state.gov/t/pm/rls/fs/0202/020201.htm>, ୨୦୦୩.
- Ul Haq, Mahub. "Human Development in a changing World, Occasional Paper ୧ for the UNDP". (Online). Available : http://hdr.undp.org/docs/publications/ocational_papers/oc01.htm, ୨୦୦୩.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ พันเอก อรรถนพ ลาภชุ่มศรี
วัน เดือน ปี เกิด ๓ กันยายน ๒๕๐๖
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทเวศน์วิทยาคม
วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
เศรษฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน รองผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากร
โดยย่อ
ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากร

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

เรื่อง หลักการสงครามเศรษฐกิจ และการต่อสู้จุดดุลยภาพ
ชื่อผู้วิจัย พันเอก อรรถนพ ลาภชุ่มศรี **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๕๙
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว จากเดิมเป็นการต่อสู้กันในยุคสงครามเย็นระหว่างประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์และประเทศในโลกประชาธิปไตย จากการเผชิญหน้ากันเนื่องจากความแตกต่างทางด้านอุดมการณ์การเมือง การปกครอง มาเป็นการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ปัญหาความขัดแย้งและสงครามเป็นเหมือนกฎของธรรมชาติ เป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ ทั้งขัดแย้งทางความคิดและการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้หรือทำสงครามทำลายล้างกัน

สงครามเศรษฐกิจไม่ต่างอะไรกับสงครามรบราฆ่าฟัน บทสรุป สุดท้ายคล้ายคลึงกัน เพราะสงครามเอาชีวิตสุดท้ายจบที่ความตาย ส่วนสงคราม เศรษฐกิจสุดท้าย คือ ได้รับความทุกข์ทรมาน ยากจน หมดหวัง หมดศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ เหมือนตายทั้งเป็น ต้องตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจของผู้ได้เปรียบทาง เศรษฐกิจ ภัยเศรษฐกิจอันใหญ่หลวงที่กำลังคืบคลานเข้ามาครอบงำวิถี การดำเนินชีวิตของเราทุกวัน ในอนาคตจะเป็นอย่างไร ใครจะ มีความสามารถในการสร้างหลักประกันในชีวิตและทรัพย์สินของลูกหลานที่จะเติบโตใน วันข้างหน้า ถ้ามองในมุมนี้ทำให้คนเรา ยุคปัจจุบันต้องหันมาทบทวนการต่อสู้กับภัย ทางเศรษฐกิจที่ประเทศที่มีกำลังมากหรือมีศักยภาพสูง เป็นฝ่ายกำหนดกติกาในกระแสโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ถึงปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจ รวมทั้งนำเสนอหลักการตัวแบบ และแนวทางของสงครามเศรษฐกิจ
- เพื่อนำเสนอแนวทางการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ด้วยหลักการสงคราม และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน
- เพื่อนำเสนอแนวทางการการใช้หลักการสงครามเศรษฐกิจในการรักษาระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพของประเทศให้มากที่สุด
- เพื่อนำเสนอการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเกมส์ต่อสู้สงครามเศรษฐกิจเพื่อนำเข้าสู่จุดสมดุลของแนว

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยและกระบวนการของความสำเร็จของสงครามเศรษฐกิจพร้อมทั้งนำเสนอวิธีการในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจด้วยแนวทางเศรษฐศาสตร์และหลักการสงคราม

๒. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๒ เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการรวบรวมทฤษฎี ตัวแบบทางด้านเศรษฐศาสตร์ของนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดแยก และนำเสนอแนวคิดใหม่ที่สามารถนำมาต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้ ซึ่งรวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานประมาณ และจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจและทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อนำเสนอแนวคิดทฤษฎี และตัวแบบในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจ

ผลการวิจัย

๑. ในการศึกษา และวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดสงครามเศรษฐกิจ พบว่าสาเหตุหลักเกิดจากปัญหาความขัดแย้ง ทั้งขัดแย้งทางความคิดและการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้หรือทำสงครามทำลายล้างกัน เพราะทุกคนมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน มีความปรารถนาในชีวิตที่ไม่เหมือนกัน และทุกคนต่างก็ต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

๒. สามารถนำหลักการทางด้านการทหาร มาเรียบเรียงและประยุกต์ใช้ในการต่อสู้ทางด้านการค้า หรือธุรกิจ ไม่เว้นแม้แต่ในตลาดทุน ทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อใช้ในการแก้สถานการณ์ความขัดแย้งหรือภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆได้ทัน

๓. ทำให้เข้าใจถึงหลักการ แนวคิด และทฤษฎีของปัจจัยต่างๆของสงครามเศรษฐกิจ ได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถที่จะประยุกต์ใช้หลักการสงครามไปใช้ในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ในด้านเศรษฐศาสตร์ก็สามารถที่จะนำเอาตัวแบบทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทานมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นปัจจัยและเครื่องมือเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านสงครามเศรษฐกิจได้ อีกประการหนึ่ง ก็เป็นการนำเอาทฤษฎีเกมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการนำสงครามเศรษฐกิจที่เผชิญอยู่ นำเข้าสู่จุดสมดุลของแนช อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในการจัดการของสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. รัฐควรกำหนด หรือวางแนวทาง มาตรการต่างๆ ในการจัดการเรื่องเศรษฐกิจให้ชัดเจน เนื่องจาก ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในภาวะที่มีการแข่งขัน การลงทุน และต้องเผชิญกับคู่แข่งต่างประเทศ ที่รอทำสงครามทางเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา

๒. รัฐควรวางแผนรับมือกับการทำสงครามเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศมหาอำนาจด้วยกันในปัจจุบัน เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ย่อมได้รับผลกระทบจากการทำสงครามของประเทศมหาอำนาจ เพราะสงครามที่โลกต้องเผชิญครั้งใหม่จะเป็นสงครามเศรษฐกิจมากกว่าจะเป็นสงครามนิวเคลียร์ และแน่นอนที่สุดอาวุธทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลมากที่สุดก็คือเงินดอลลาร์ที่เป็นสกุลหลักในทุนสำรองระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ ทั่วโลก